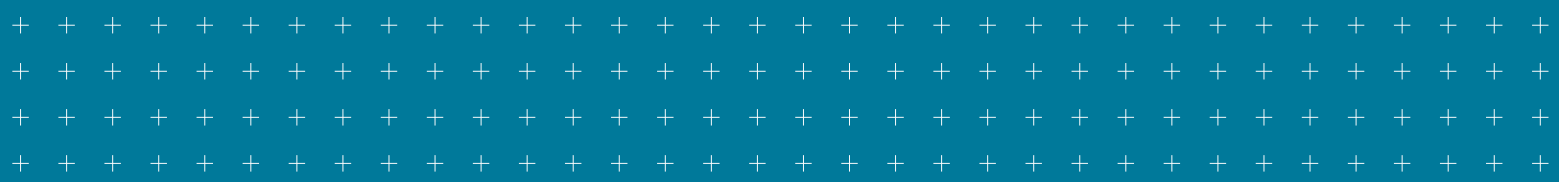

Uppföljning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Budgetåret 2013

Rapport 0172

Uppföljning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet

Budgetåret 2013

Rapport 0172

Tillväxtverkets publikationer

finns att beställa eller ladda ner som pdf på tillvaxtverket.se/publikationer. Där finns även material som gavs ut av Nutek

© Tillväxtverket

Upplaga: 150 ex, därefter tryck vid behov
Stockholm, augusti 2014
Produktion: Ordförandet AB
Tryck: DanagårdLitho
ISBN 978-91-87903-02-1
Rapport 0172

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Frida Karlman
Telefon, växel 08-681 91 00

Förord

Rapporten *Uppföljning och jämförande utvärdering av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet* sammanställs årligen av Tillväxtverket som redovisning av ett uppdrag i Tillväxtverkets regleringsbrev. Syftet med rapporten är att visa omfattning och fördelning av regionala företagsstöd och stöd till projektverksamhet som beviljats av länsstyrelserna, landstingen, de kommunala samverkansorganen, Tillväxtverket och regeringen under budgetåret 2013. Ett annat syfte med rapporten är att redovisa och värdera resultat av de beviljade företagsstöden. Rapporten är därför indelad i dels en statistikdel, dels en jämförande utvärderingsdel.

Projektledare för rapporten har varit Frida Karlman, tillika ansvarig för transportbidraget tillsammans med Elin Sixtensson-Lundberg. Ansvarig för avsnitten om projektmedel och stöd till kommersiell service har varit Pär-Ove Bergquist.

Statistikuppgifterna som redovisas i denna slutrapport har sammanställts ur handläggningssystemet NYPS och i förekommande fall kompletterats i dialog med ansvariga regionala aktörer.

Stockholm, juli 2014

Gunilla Nordlöf
Generaldirektör

Abstract

The purpose of this report is to show how different regional government grants have been allocated during 2013. Grants from the European Regional Development Fund are not included in this report. The total amount of grants has increased from 1 977 million SEK to 1 996 million SEK between the years 2012 and 2013.

Another purpose of the report is to describe the economic development between 2009 and 2012 of companies that received grants during 2009 and compare their performance with two control groups of companies that did not received these grants. When designing the first control group, we have tried to find “twin companies” in the same region, branch and size. These companies have made investments to the same extent as the companies which have received grants. The second control group includes all Swedish companies with at least one employee.

The studied economic key ratios are sales, results and value added. The conclusion of this study is that companies receiving regional government grants of different types have had a stronger economic development compared to the control groups. The results seem to be similar in most of the different grants and for all the studied key ratios. For regional investment grant, regional development grants and seed grants they had better results for all the studied key ratios compared with the control groups. One exception is grants to commercial service where the companies receiving grants had not performed as well as the companies in the control groups. However this grant does not primary aim at economic development. Instead the goal is the survival of stores and services in scarcely-populated areas. Another exception is transport grant. These companies have not reached the same positive development in results as the control groups, but the development of sales and value added are similar, or better, than the development in the control groups.

The grade of survival among the companies that received grants 2009 was 90 percent between the years 2011–2013 compared to 93 percent for the control group.

Sammanfattning

De anslagsmedel som ingår i rapporten är:

- 1:1 Regionala tillväxtåtgärder
- 1:2 Transportbidrag

De redovisade beloppen avser beviljat belopp (ej utbetalt belopp). De beviljade medlen betalas därefter ut med fördelning över ett antal år, beroende på stödtyp. För transportbidrag avses dock utbetalt belopp.

I kapitlet om projektmedel redovisas, som kompletterande information, förutom anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder, även uppgifter på övrig medfinansiering, inklusive EU-medel.

Stödtyper och finansiell fördelning

Rapporten redovisar statistik avseende följande stödtyper:

- Regionalt investeringsstöd
- Regionalt bidrag till företagsutveckling
- Sysselsättningsbidrag
- Såddfinansiering
- Stöd till kommersiell service
- Transportbidrag
- Projektmedel

Tabell 1 Totalt beviljat regionalt företagsstöd åren 2009–2013

Stödtyp	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013
	(mnkr)	(mnkr)	(mnkr)	(mnkr)	(mnkr)
Regionalt investeringsstöd	264,7	301,1	398,2	281,2	250,7
Regionalt bidrag till företagsutveckling	243,4	245,4	209,6	222,6	226,2
Sysselsättningsbidrag	15,3	2,6	10,8	23,9	0
Såddfinansiering	59,5	63,6	44,8	64,8	73,8
Stöd till kommersiell service ¹	47,6	57,8	47,3	41,3	53,1
Transportbidrag	376,4	365,9	376,7	390,8	359,7
Projektmedel ²	884,3	933,0	1 040,2	952,0	1 032,5
Totalt	1 891,2	1 969,4	2 127,6	1 976,6	1 996,0

Källa: Tillväxtverket Nyps

¹ Siffran gällande stöd till kommersiell service år 2009 har justerats mot tidigare rapporter och avser extra medel.

² Projektmedel år 2011 och 2012 har justerats mot tidigare rapporter. I dessa siffror finns nu även Tillväxtverkets projektmedel och Resurscentra för kvinnor inkluderade.

Regionalt investeringsstöd

Under budgetåret 2013 har 83 ärenden beviljats inom stödtypen Regionalt investeringsstöd. Det totalt beviljade beloppet uppgår till 251

miljoner kronor (mnkr). Beloppet är en minskning med 30 mnkr jämfört med budgetåret 2012 och ligger på en nivå som fortfarande är präglad av aktuell konjunktur. De totala investeringarna uppgår till 1 157 mnkr och förväntas skapa 550 nya arbetstillfällen av vilka 242 beräknas tillfalla kvinnor. Kvinnornas andel av de beräknade nya arbetstillfällena uppgår därmed till 44 procent.

Företag belägna i Jämtlands län beviljades mest regionalt investeringsstöd med totalt 86,5 mnkr. Därefter följer Norrbottens län med 48,8 mnkr och Värmlands län med 28,1 mnkr. Värmlands län beräknas svara för den största sysselsättningsökningen med 155 nya arbetstillfällen, följt av Jämtlands län, med 107 nya arbetstillfällen. Kalmar län redovisar den högsta beräknade andelen kvinnlig sysselsättningsökning, 60 procent. Genomsnittligt bidrag per nytt arbetstillfälle uppgick till 456 tusen kronor (tkr) vilket kan jämföras med föregående budgetår då motsvarande siffra uppgick till 435 tkr.

Företag inom verksamhetsart ”Hotell och restaurangverksamhet” har beviljats den största andelen regionalt investeringsstöd med 69,5 mnkr.

Regionalt investeringsstöd har beviljats med 79 mnkr till nystartade företag. Det motsvarar 32 procent av totalt beviljat stöd. Motsvarande siffror var föregående budgetår 61 mnkr (22 procent).

De små och medelstora företagen, med 0–249 anställda, vilka utgör nästan 81 procent av antalet stödföretag har beviljats 70 procent av det totalt beviljade regionala investeringsstödet.

Andelen män och kvinnor i företagsledning var 87 procent respektive 13 procent. Andelen män och kvinnor i styrelser var 77 procent respektive 23 procent.

Regionalt bidrag till företagsutveckling

Under budgetåret 2013 har 1 492 ärenden beviljats inom stödtyper regionalt bidrag till företagsutveckling. Det totalt beviljade beloppet uppgår till 226 miljoner kronor (mnkr) varav 170 mnkr i investeringsbidrag, 48 mnkr i konsultcheckar, 4 mnkr i mikrobidrag och 4 mnkr i samverkansprojekt. I jämförelse med föregående budgetår är det en ökning på 4 mnkr. Investeringarnas storlek har totalt uppgått till 754 mnkr att jämföra med föregående budgetårs 742 mnkr.

Företag belägna i Västernorrlands- och Västerbottens län beviljades mest regionalt bidrag till företagsutveckling med 35 mnkr respektive 29 mnkr.

Den beräknade sysselsättningsökningen till följd av beviljat regionalt bidrag till företagsutveckling uppgick till 3 139 nya arbetstillfällen, varav 1 295 (41 procent) för kvinnor. Genomsnittligt bidrag per nytt arbetstillfälle för samtliga län uppgick till 72 tusen kronor (tkr).

Av fördelningen per verksamhetsart framgår att regionalt bidrag till företagsutveckling främst beviljats till verksamhetsarterna ”Övrig till-

verkning” och ”Metallvarutillverkning ej maskin” vilka erhållit de största andelarna, med 36 mnkr (16 procent) respektive 33 mnkr (15 procent). Den största sysselsättningsökningen beräknas uppstå i ”Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik”, med 502 nya årsarbetskrafter.

Andelen män och kvinnor i företagsledning var 81 procent respektive 19 procent. Andelen män och kvinnor i styrelser var 77 procent respektive 23 procent.

Sysselsättningsbidrag

Inget sysselsättningsbidrag har beviljats under budgetåret 2013.

Såddfinansiering

Såddfinansieringen har under budgetåret 2013 beviljats med nästan 74 miljoner kronor (mnkr) fördelat på 311 ärenden. Det är en ökning från föregående budgetår med nio mnkr och på den högsta nivån sedan stödformen infördes. Fördelningen av stödet var knappt 42 mnkr bidrag och knappt 32 mnkr villkorlån.

Västra Götaland är, liksom föregående budgetår, det län som beviljat störst andel såddfinansiering, med 25 mnkr. Det motsvarar 34 procent av den totala såddfinansieringen.

Den verksamhetsart som beviljats mest såddfinansiering är ”Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik” vilken under budgetåret beviljats knappt 26 mnkr.

Antalet anställda inom arbetsställen som beviljats såddfinansiering var totalt 1 393. Antalet män var 1 066 (77 procent) och antalet kvinnor var 327 (23 procent).

Andelen män och kvinnor i företagsledning var 87 procent respektive 13 procent. Andelen män och kvinnor i styrelser var 80 procent respektive 20 procent.

Stöd till kommersiell service

Under budgetåret 2013 har stöd till kommersiell service beviljats med drygt 53 miljoner kronor (mnkr), fördelat på investeringsbidrag 31 mnkr, hemsändningsbidrag 12 mnkr och servicebidrag 10 mnkr.

Västernorrlands län svarade för den största delen av beviljat stöd till kommersiell service med nästan 7 mnkr, motsvarande 13 procent av det totala stödet.

Antalet anställda inom arbetsställen som beviljats stöd till kommersiell service var totalt 1 038. Antalet män var 331 (32 procent) och antalet kvinnor 707 (68 procent).

Andelen män och kvinnor i företagsledning var 59 procent respektive 41 procent. Andelen män och kvinnor i styrelser var 57 procent respektive 43 procent.

Transportbidrag

Under budgetåret 2013 har transportbidrag beviljats med nästan 360 miljoner kronor (mnkr), vilket är en minskning med 31 mnkr jämfört med föregående budgetår.

Västerbotten är det län som beviljats störst andel transportbidrag med nästan 160 mnkr, motsvarande 44 procent av det totala transportstödet, följt av Norrbottens län som erhållit 111 mnkr, vilket motsvarar 31 procent.

”Trävarutillverkning” är liksom föregående budgetår den verksamhetsart som erhållit störst andel av transportbidraget. Totalt har 136 mnkr beviljats i transportbidrag till företag verksamma inom ”Trävarutillverkning”, motsvarande 38 procent av totalsumman.

Det transportslag som beviljats den största andelen transportbidrag är biltransporter med 304 mnkr, vilket motsvarar 84 procent av det totala transportbidraget. Järnvägstransporters och sjötransporters delar av transportstödet uppgick till 31 mnkr respektive 25 mnkr.

Andelen män och kvinnor i företagsledning var 92 procent respektive 8 procent. Andelen män och kvinnor i styrelser var 78 procent respektive 22 procent.

Projektmedel

Totalt har, på länsnivå under budgetåret 2013, beviljats 768 mnkr till projektmedel från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder. Omfattningen av beviljade medel skiftar mellan länen. Störst omfattning år 2013 hade Norrbottens län med 77 mnkr i beslutade medel. Därefter följde Västernorrland (75 mnkr), Gävleborg (69 mnkr), Västra Götaland (67 mnkr), Jämtland (65 mnkr) och Värmland (63 mnkr). Dessa sex läns beslutade medel motsvarade tillsammans 54 procent av totalt beviljade projektmedel 2013.

Högst prioriterat område är Innovation och förnyelse som med sina insatsområden Innovativa miljöer och Entreprenörskap utgör 58 procent av länens beslutade projektmedel. Av den totala projektverksamheten finansierades 54 procent (1,3 miljarder kronor) av staten. ”EU-medel” var den näst största aktörsgruppen med 14 procent, motsvarande 350 mnkr.

Utöver länens projektmedel har Tillväxtverket under 2013 beviljat totalt 161 mnkr i projektmedel från anslag 1.1. Detta inom ramen för myndighetens olika program för regionala näringslivsprojekt. Mest projektmedel har gått till Stockholm (26,4 mnkr), Västra Götaland (19,8 mnkr), Skåne (16,9 mnkr), Värmland (9,9 mnkr) och Västerbotten (9,7 mnkr). Dessa medel motsvarade 51 procent av totalt beviljade projektmedel från Tillväxtverket.

Utöver beviljade projektmedel har Tillväxtverket från anslag 1:1 fördelat verksamhetsbidrag till Resurscentra för kvinnor med knappt 104 mnkr.

Jämförande utvärdering av företagsstöden

En utvärdering av företagsstöden har gjorts i form av en jämförelse av den ekonomiska utvecklingen i företag som beviljats olika typer av företagsstöd. Jämförelsen har gjorts med två kontrollgrupper. Den första kontrollgruppen består av företag belägna i samma geografiska område, verksamma i samma branscher och i liknande storlek som stödföretagen. Företagen i kontrollgruppen har också gjort investeringar av motsvarande storlek som stödföretagen i de fall det handlar om investeringsstöd. Vidare görs jämförelse med ytterligare en kontrollgrupp bestående av övriga svenska företag med minst en anställd. I jämförelse har vi utgått från den population av företag som beviljats företagsstöd år 2009. De resultatmått som används är omsättning, vinst och förädlingsvärde.

För regionalt investeringsstöd, regionalt bidrag till företagsutveckling samt såddfinansiering kan konstateras att de stödföretag som år 2009 beviljades dessa stöd haft en bättre utveckling än de båda jämförelsegrupperna beträffande samtliga studerade nyckeltal, mellan åren 2009–2012.

Företag som beviljats stöd till kommersiell service visar upp en sämre utveckling än både kontrollgruppen och Sveriges övriga företag. Detta gäller för samtliga ekonomiska resultatmått. Att företag som beviljats stöd till kommersiell service visar en sämre utveckling kan förklaras med att stödet i dessa fall inte direkt syftar till ekonomisk utveckling. I fallet med stöd till kommersiell service så handlar det exempelvis i första hand om att säkerställa en viss service bestående av dagligvaruhandel och drivmedel i landsbygd och glesbygd. Att dessa butiker inte läggs ned är av stor betydelse för de boende på orten.

De företag som fått transportbidrag under åren 2009–2012, har ökat sin omsättning om än i något mindre utsträckning än kontrollgruppen. Vinstutvecklingen är däremot bättre än kontrollgruppens. Förädlingsvärdet i stödföretagen har utvecklats likvärdigt med kontrollgruppen och något högre än gruppen företag i Sverige.

Överlevnadsgraden hos stödföretagen har varit högst hos mottagare av regionalt investeringsstöd med 94 procent för åren 2010–2013 och lägst hos företagen som beviljats sysselsättningsbidrag, där överlevnadsgraden endast uppgår till 40 procent. Medelvärdet då vi inkluderar alla stödtyper är 85 procent i överlevnadsgrad för åren 2010–2013.

För att kunna jämföra med kontrollgruppens överlevnadsgrad på 93 procent i medelvärde för alla stödtyper i kontrollgrupperna åren 2011–2013, beräknas nyckelvärdet för stödföretagen enbart för perioden 2011–2013. Överlevnadsgraden för denna period är 90 procent.

Bortser vi från regionalt investeringsstöd så har alla kontrollgrupper haft bättre överlevnadsgrad om vi tittar på respektive stödtyp.

Kontrollgruppen för sysselsättningsbidrag redovisas inte på grund av få stödföretag. Det medför att urvalet av kontrollgrupp försvåras.

Tabell 2 Regionala företagsstöd beviljat till länen under budgetåret 2013

Län	Regionalt investeringsstöd (mnkr)	Regionalt bidrag till Företagsutveckling (mnkr)	Sysselsättningsbidrag (mnkr)	Totalt RIS, FUB, SYS	Beräknad sysselsättningsökning ¹	Bidrag per arbetstillfälle (tkr) ¹	Såddfinansiering (mnkr)	Stöd till kommersiell service (mnkr)	Transportbidrag (mnkr)	Projektmedel (mnkr)	Totalt beviljat stöd (mnkr)
Stockholm	0	0,4	0	0,4	10	37	0	0,1	0	44,8	45,3
Uppsala	0	0	0	0	0	0	0	0,2	0	24,6	24,8
Södermanland	0	0,2	0	0,2	7	21	0	0,2	0	30,4	30,8
Östergötland	0	0,5	0	0,5	1	530	2,8	2,7	0	28,8	34,8
Jönköping	0	2,6	0	2,6	77	34	0	1,3	0	29,8	33,7
Kronoberg	0	0,3	0	0,3	1	290	0	2,4	0	34,2	36,9
Kalmar	27,5	13,1	0	40,7	909	45	3,1	4,5	0	35,5	83,8
Gotland	0	2,4	0	2,4	11	220	0	0,1	0	13,0	15,5
Blekinge	0	3,8	0	3,8	74	51	0,04	1,4	0	41,9	47,1
Skåne	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0	50,6	50,7
Halland	0	2,7	0	2,7	0	0	0	0,3	0	19,9	22,9
Västra Götaland	10,0	14,2	0	24,2	388	62	25,4	2,2	0	96,6	148,4
Värmland	28,1	16,8	0	44,9	515	87	0	5,4	0	75,7	126,0
Örebro	0	14,5	0	14,5	162	89	3,3	1,5	0	31,3	50,6
Västmanland	0	6,8	0	6,8	63	107	1,6	1,0	0	47,6	57,0
Dalarna	9,5	14,2	0	23,7	85	279	1,5	4,4	0	53,9	83,5
Gävleborg	2,6	22,4	0	25,0	369	68	0,2	3,6	0	78,5	107,3
Västernorrland	14,0	41,1	0	55,1	276	200	4,0	6,9	40,2	79,9	186,1
Jämtland	86,5	17,8	0	104,3	205	509	13,6	5,3	48,5	74,1	245,8
Västerbotten	23,7	30,5	0	54,2	273	199	9,4	5,2	159,6	52,5	280,9
Norrbottnen	48,7	21,9	0	70,6	263	268	9,0	4,3	111,4	88,9	284,2
Summa	250,7	226,2	0	476,9	3 689	129	73,8	53,1	359,7	1 032,5	1 996,0

Källa: Tillväxtverket Nyps.

¹ Beräknad sysselsättningsökning baseras på stödtyperna Regionalt investeringsstöd, Regionalt bidrag till företagsutveckling och Sysselsättningsbidrag.

Innehåll

1. Inledning	15
1.1 Syfte	16
2. Uppföljning av regionala företagsstöd	17
2.1 Regionalt investeringsstöd	17
2.2 Regionalt bidrag till företagsutveckling	25
2.3 Sysselsättningsbidrag	29
2.4 Såddfinansiering	29
2.5 Stöd till kommersiell service	30
2.6 Transportbidrag	34
3. Ekonomisk redovisning av projektverksamheten 2013, inom anslag 1:1	41
3.1 Uppföljning av projektverksamheten 2013	41
3.2 Länens projektverksamhet	43
3.3 Beslutade projektmedel 2013 fördelat på ämnesområden och kategorier	51
3.4 Projekt för utveckling av kommersiell och offentlig service 2013	54
3.5 Tillväxtverkets projektverksamhet 2013	55
4. Jämförande utvärdering av företagsstöd	59
4.1 Val av variabler vid effektvärderingen av stöden	60
4.2 Regionalt investeringsstöd	60
4.3 Regionalt bidrag till företagsutveckling	62
4.4 Sysselsättningsbidrag	63
4.5 Såddfinansiering	63
4.6 Stöd till kommersiell service	64
4.7 Transportbidrag	65
4.8 Överlevnadsgrad bland stödföretagen	66
4.9 Överlevnadsgrad bland kontrollgrupper	67
4.10 Analys och slutsatser av jämförande utvärdering	67
Bilagor	69

1. Inledning

Tillväxtverket har årligen uppdraget att rapportera om regionala företagsstöd, projektverksamhet och stöd till kommersiell service. Innehållet har utformats i dialog med Näringsdepartementet och omfattar:

- En sammanställning av regeringens, Tillväxtverkets, länsstyrelsernas, Landstingen i Hallands, Skåne och Västra Götalands län, Gotlands kommun samt respektive samverkansorgans redovisningar av regeringens resultatindikatorer avseende de regionala företagsstöden. Verket ska även analysera och bedöma resultaten. Resultaten ska bland annat jämföras med utvecklingen i näringslivet i allmänhet i samma eller likartade regioner.
- En redovisning av hur det regionala transportbidraget har kompenserat för kostnadsnackdelar till följd av långa transportavstånd och en analys av om det har bidragit till att höja förädlingsgraden i stödområdets näringsliv. Av redovisningen ska det framgå antal beviljade transportbidrag och utbetalade bidragsbelopp samt deras fördelning på in- och uttransportbidrag, företagsstorlek, branscher, bidragssatser och län. Redovisningen ska också ange de tio största mottagarna av transportbidrag, i vilka branscher de verkar, samt hur stort bidrag var och en mottagit.
- En regionalt och nationellt aggregerad ekonomisk redovisning av beslutade medel inklusive medfinansiering för 2013 med utgångspunkt från insatser som finansierats från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt. Redovisningen ska vara uppdelad på prioriteringarna i den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013
- En sammanställning av samtliga beslutade medel till uppföljning och utvärdering från anslaget 1:1 Regionala tillväxtåtgärder inom utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

De anslag som innefattas av rapporten är:

Anslag 1:1 Regionala tillväxtåtgärder

Anslag 1:2 Transportbidrag

De redovisade beloppen avser beviljat belopp (ej utbetalt belopp). De beviljade medlen betalas därefter oftast ut med fördelning över ett antal år, beroende på stödtyp. För transportbidrag avses utbetalt

belopp. Inom stöd till kommersiell service så är beslutat hemsändningsbidrag och servicebidrag det samma som utbetalt bidrag.

1.1 Syfte

Syftet med delrapporten är att redovisa såväl regionalt som aggregerat utfall av beslut avseende regionala företagsstöd i form av regionalt investeringsstöd, regionalt bidrag till företagsutveckling, stöd till kommersiell service, sysselsättningsbidrag, såddfinansiering, transportbidrag samt en ekonomisk redovisning av projektverksamheten, för budgetåret 2013.

2. Uppföljning av regionala företagsstöd

I följande kapitel redovisas beviljade regionala företagsstöd under budgetåret 2013. Kapitlet är uppdelat i delkapitel, ett delkapitel för varje stödtyp.

2.1 Regionalt investeringsstöd

För att främja en hållbar tillväxt i stödföretagen och därmed en hållbar regional tillväxt, får stöd i samband med investeringar lämnas i form av regionalt investeringsstöd (tidigare kallat regionalt utvecklingsbidrag). Regionalt investeringsstöd lämnas huvudsakligen till företag, affärsverk eller uppdragsmyndigheter som bedriver verksamhet på marknadsmässiga villkor. Stödet beviljas för investeringar i maskiner, byggnader, utbildning, konsulttjänster, informationskampanjer samt forskning och utveckling.

Under budgetåret 2013 uppgick det totalt beviljade regionala investeringsstödet till 250,7 miljoner kronor (mnkr), vilket är en minskning med 30,5 mnkr jämfört med föregående budgetår.

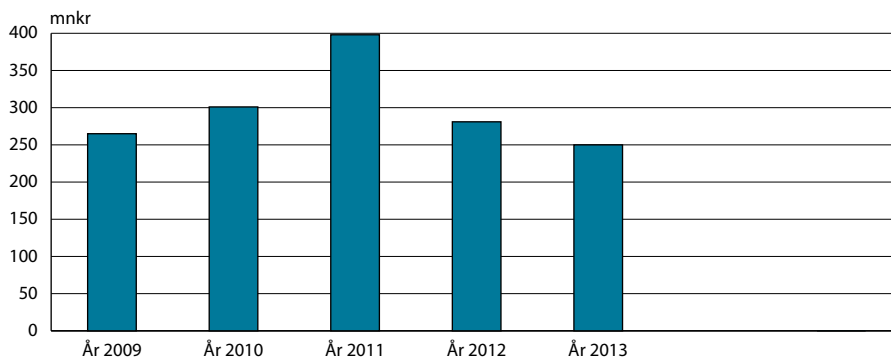
Antalet beviljade ärenden för regionalt investeringsstöd var under budgetåret 2013 83 stycken, vilket är samma antal ärenden jämfört med föregående budgetår. Investeringskostnaderna uppgick till 1 156,9 mnkr. Investeringarna beräknas bidra till 550 nya arbetstillfällen av vilka 242 beräknas tillfalla kvinnor, motsvarande 44 procent. Genomsnittligt bidrag per nytt arbetstillfälle är 456 tkr. Tabell 2.1.1 visar det totalt beviljade regionala investeringsstödet under budgetåren 2009 till 2013.

Tabell 2.1.1 Regionalt investeringsstöd, totalt beviljat budgetåren 2009–2013

	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013
Antal ärenden	68	92	94	83	83
Investeringskostnad (mnkr)	1 186,3	1 505,9	4 522,6	1 913,6	1 156,9
Regionalt investeringsstöd (mnkr)	264,7	301,1	398,2	281,2	250,7
Beräknad sysselsättningsökning (antal)	498	949	944	646,5	550
Varav andel kvinnor (%)	35	40	42	43	44
Subvention per arbetstillfälle (tkr)	531	317	422	435	456

Källa: Tillväxtverket Nyps

Diagram 2.1.1 Regionalt investeringsstöd, beviljat budgetåren 2009–2013

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.1.1 Regionalt investeringsstöd fördelat på län, beviljat 2013

Under år 2013 har företag belägna i nio län beviljats regionalt investeringsstöd. Tabellen nedan visar det regionala investeringsstödet för budgetåret 2013 fördelat på län. Antal anställda avser arbetsställe.

Tabell 2.1.1.1 Regionalt investeringsstöd fördelat på län, beviljat 2013

Län	Antal ärenden	Investeringskostnad (mnkr)	Regionalt inv. stöd (mnkr)	Antal anställda ¹			Beräknad sysselsättningsökning			Bidrag per arbetstillfälle (tkr)
				Män	Kvinnor	Totalt	Totalt	Varav kvinnor	Andel (%)	
Kalmar	5	181,8	27,5	195	99	294	88	53	60	313
Västra Götaland	1	33,3	10,0	2	0	2	13	7	54	769
Värmland	9	171,6	28,1	253	104	357	155	77	50	181
Dalarna	4	60,2	9,5	168	57	225	22	-2	-9	432
Gävleborg	1	13,0	2,6	8	11	19	6	3	50	433
Västernorrland	5	69,9	14,0	118	36	154	36	13	36	389
Jämtland	25	369,6	86,5	503	155	658	107	39	36	808
Västerbotten	15	81,1	23,7	281	67	348	66	26	39	359
Norrbottnen	18	176,4	48,7	221	123	344	57	26	46	856
Totalt	83	1 156,9	250,7	1 749	652	2 401	550	242	44	456

Källa: Tillväxtverket Nyps,

¹ SCB Rams. Baserat på 2012 års uppgifter

Företag belägna i Jämtlands län beviljades störst andel regionalt investeringsstöd med totalt 86,5 miljoner kronor (mnkr). Därefter följer Norrbottens län med 48,8 mnkr och Värmlands län med 28,1 mnkr.

Investeringarnas genomsnittliga storlek per ärende, låg för landet som helhet på 13,9 mnkr under budgetåret 2013. Det är en minskning med ca 9 mnkr per investering sedan föregående år. De största investeringarna har skett i Kalmars län där den genomsnittliga investeringen per ärende uppgick till 36,4 mnkr, baserat på fem ärenden. Västerbottens län hade de lägsta genomsnittliga investeringskostnaderna per ärende med 5,4 mnkr, baserat på 15 ärenden.

Genomsnittligt stödbelopp per ärende för landet som helhet låg på 3 mnkr. Det är en minskning med 0,4 mnkr i jämförelse med föregående

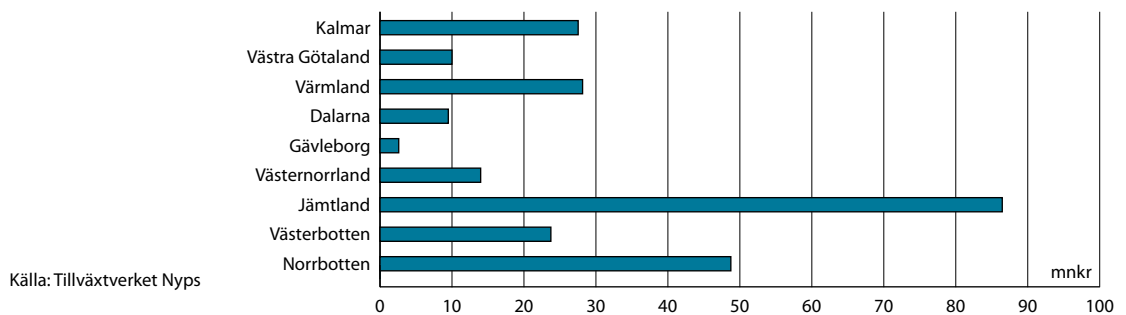
ende budgetår. Den genomsnittliga stödprocenten uppgick till 21,7 procent av investeringskostnaden.

Det största genomsnittliga stödbeloppet per ärende beviljades företag belägna i Västra Götalands län med 10 mnkr, baserat på ett ärende. Det lägsta genomsnittliga stödet per ärende beviljades i Västerbottens län med 1,6 mnkr, baserat på 15 ärenden.

Räknat i procent av investeringens storlek har Västra Götalands län beviljats det största stödet, med 30 procent av investeringskostnaden. Kalmars län visar på det lägsta beviljade stödet med 15,1 procent av investeringens storlek.

Diagrammet nedan visar fördelningen av det beviljade regionala investeringsstödet mellan län under budgetåret 2013.

Diagram 2.1.1.1 Regionalt investeringsstöd uppdelat på län, beviljat år 2013

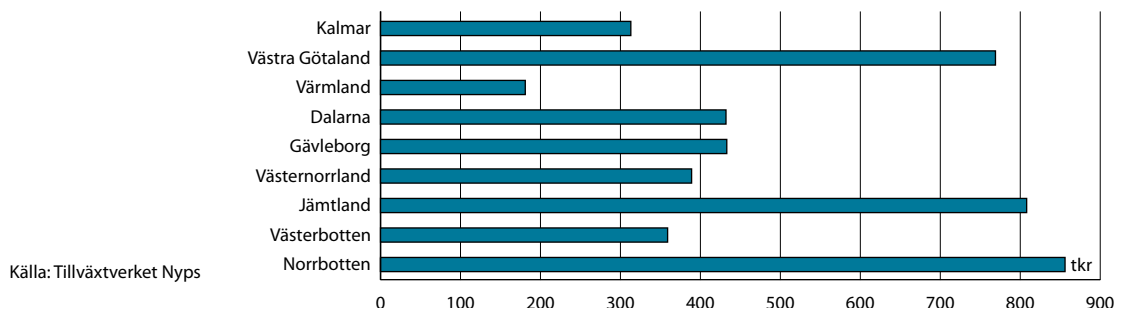

Källa: Tillväxtverket Nyps

Den beräknade sysselsättningsökningen i företag som erhållit regionalt investeringsstöd är totalt 550 nya arbetstillfällen. Av dessa svarar Värmlands län för den största delen med 155 nya arbetstillfällen. Därefter följer Jämtlands län med 107 beräknade nya arbetstillfällen. Av de 550 nya arbetstillfällena beräknas 242 tillfalla kvinnor, vilket motsvarar 44 procent.

Bidraget per nytt arbetstillfälle låg i genomsnitt för samtliga län på 456 tusen kronor (tkr). Högst var det i Norrbottens län med 856 tkr och lägst i Värmlands län med 181 tkr. Diagrammet nedan illustrerar det genomsnittliga bidraget per nytt arbetstillfälle totalt och för varje län.

Diagram 2.1.1.2 Regionalt investeringsstöd per nytt arbetstillfälle uppdelat på län, beviljat år 2013

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.1.2 Regionalt investeringsstöd fördelat på kostnadsslag

I nedanstående tabell visas hur det regionala investeringsstödet fördelats på olika kostnadsslag.

Tabell 2.1.2.1 Regionalt investeringsstöd fördelat på kostnadsslag, beviljat år 2013

Kostnadsslag	Investeringskostnad (mnkr)	Regionalt investeringsstöd (mnkr)
Byggnader/Anläggningar	412,3	106,6
Forskning och utvecklingsarbete	2,2	0,6
Informationskampanjer	1,2	0,4
Konsulttjänster	2,2	0,5
Kunskapsspridning	0,4	0,1
Maskiner/Inventarier	726,7	140,2
Utbildning	3,4	0,8
Övrigt	8,6	1,6
Totalt	1 156,9	250,7

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.1.3 Regionalt investeringsstöd fördelat på stödområden

I tabellen nedan är det regionala investeringsstödet fördelat på stödområde.

Tabell 2.1.3.1 Regionalt investeringsstöd fördelat på stödområden, beviljat år 2013

Stödområde	Antal ärenden	Investeringskostnad (mnkr)	Regionalt inv. stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning (antal)			Bidrag per arbetstillfälle (tkr)
				Totalt	Män	Kvinnor	
Stödområde A	66	680,7	171,3	260	157	103	659
Stödområde B	17	476,2	79,4	290	151	139	274
Totalt	83	1 156,9	250,7	550	308	242	456

Källa: Tillväxtverket Nyps

Det beviljade regionala investeringsstödet har under året fördelats enligt ovanstående tabell. Företag inom stödområde A har beviljats 171,3 miljoner kronor (mnkr) medan företag belägna i stödområde B har beviljats 79,4 mnkr.

Störst sysselsättningsökning beräknas ske i stödområde B med 290 nya arbetstillfällen. I stödområde A beräknas en sysselsättningsökning med 260 arbetstillfällen.

Det genomsnittliga bidraget per nytt arbetstillfälle uppgick i stödområde A till 659 tusen kronor (tkr) och i stödområde B till 274 tkr.

2.1.4 Regionalt investeringsstöd fördelat på verksamhetsart

Verksamheten ”Hotell- och restaurangverksamhet” har under budgetåret 2013 beviljats störst andel av det regionala investeringsstödet med 69,5 miljoner kronor (mnkr). Därefter följer ”Metallvarutillverkning” med 32,6 mnkr och ”Övrig tillverkning” med 30,1 mnkr.

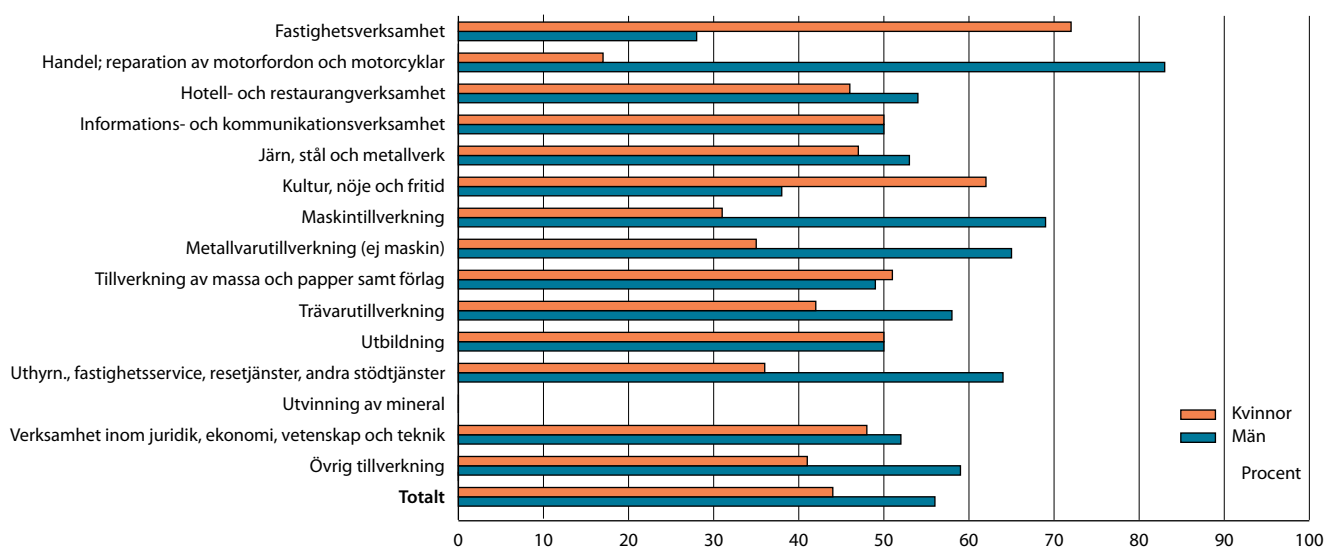
Tabell 2.1.4.1 Regionalt investeringsstöd fördelat på verksamhetsart, beviljat år 2013

Verksamhetsart	Antal ärenden	Investeringskostnad (mnr)	Regionalt inv. stöd (mnr)	Beräknad sysselsättningsökning			Bidrag per arbetstillfälle (tkr)
				Totalt Antal	Varav kvinnor		
					Antal	Andel (%)	
Fastighetsverksamhet	3	64,7	16,1	43	31	72	374
Handel; reparation av motorfordon och motorcyklar	1	8,3	2,5	6	1	17	417
Hotell- och restaurangverksamhet	17	265,7	69,5	67	31	46	1 037
Informations- och kommunikationsverksamhet	1	5,7	2,0	6	3	50	333
Järn, stål och metallverk	1	34,8	6,9	15	7	47	460
Kultur, nöje och fritid	6	121,4	25,1	26	16	62	962
Maskintillverkning	7	74,8	12,7	64	20	31	198
Metallvarutillverkning (ej maskin)	16	199,4	32,6	127	44	35	257
Tillverkning av massa och papper samt förlag	4	80,0	14,8	73	37	51	203
Trävarutillverkning	6	66,9	12,5	38	16	42	329
Utbildning	1	0,5	0,2	4	2	50	50
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	2	15,0	4,5	11	4	36	409
Utvinning av mineral	1	16,0	2,4	0	0	0	0
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	5	68,8	18,9	21	10	48	900
Övrig tillverkning	12	134,9	30,1	49	20	41	614
Totalt	83	1 156,9	250,7	550	242	44	456

Källa: Tillväxtverket Nyps

Diagram 2.1.4.1 visar fördelningen mellan kvinnor och män beträffande den beräknade sysselsättningsökningen inom de olika verksamhetsarterna. I genomsnitt beräknas cirka 44 procent av de nya arbetstillfällena tillfalla kvinnor, att jämföra med föregående budgetår då motsvarande siffra var 43 procent.

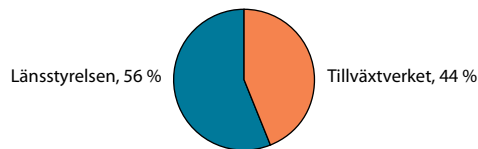
Diagram 2.1.4.1 Procentuell fördelning av beräknad sysselsättningsökning inom de olika verksamhetsarterna fördelat på män och kvinnor avseende regionalt investeringsstöd, beviljat år 2013

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.1.5 Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket och länsstyrelserna

Figur 2.1.5.1 Regionalt investeringsstöd fördelat på beslutsinstans, beviljat år 2013

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.1.6 Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket

Tillväxtverket har under budgetåret 2013 beviljat 19 stycken ärenden om regionalt investeringsstöd med totalt 109,4 miljoner kronor (mnkr) till följd av stödmottagarnas investeringar, som uppgick till 617,2 mnkr.

De bidrag till investeringar som beviljats av Tillväxtverket beräknas generera totalt 292 nya arbetstillfällen. Kvinnornas andel av de nya arbetstillfällena uppgår till 48 procent. Det beräknade genomsnittliga bidraget per nytt arbetstillfälle uppgår till 375 tusen kronor. Tabellen nedan visar hur regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket har fördelats mellan länen.

Tabell 2.1.6.1 Regionalt investeringsstöd beviljat av Tillväxtverket, budgetår 2013

Län	Antal ärenden	Investeringskostnad (mnkr)	Regionalt inv. stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning			Bidrag per arbetstillfälle (tkr)
				Totalt Antal	Varav kvinnor Antal	Andel (%)	
Kalmar	5	181,8	27,5	88	53	60	313
Västra Götaland	1	33,3	10,0	13	7	54	769
Värmland	6	158,0	24,1	147	73	50	164
Dalarna	1	35,3	3,5	9	-7	-78	389
Gävleborg	1	13,0	2,6	6	3	50	433
Västernorrland	3	54,8	11,7	27	10	37	433
Jämtland	2	141,0	30,0	2	1	50	15 000
Totalt	19	617,2	109,4	292	140	48	375

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.1.7 Regionalt investeringsstöd beviljat av länsstyrelserna

Länsstyrelserna har under budgetåret 2013 beviljat regionalt investeringsstöd med sammanlagt 141,3 miljoner kronor (mnkr). Investeringarkostnaderna har för stödföretagen totalt uppgått till 539,7 mnkr.

Den beräknade sysselsättningsökningen till följd av gjorda investeringar uppgår till totalt 258 nya arbetstillfällen varav kvinnor 40 procent. Det beräknade bidraget per nytt arbetstillfälle uppgick i genomsnitt till 548 tusen kronor.

Tabellen nedan visar det regionala investeringsstödet beviljat av länsstyrelserna under budgetåret 2013.

Tabell 2.1.7.1 Regionalt investeringsstöd beviljat av länsstyrelserna, budgetår 2013

Län	Antal ärenden	Investeringskostnad (mnkr)	Regionalt inv. stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning			Bidrag per arbetstillfälle (tkr)
				Totalt Antal	Varav kvinnor		
					Antal	Andel (%)	
Värmland	3	13,5	4,1	8	4	50	513
Dalarna	3	25,0	6,0	13	5	38	462
Västernorrland	2	15,1	2,3	9	3	33	256
Jämtland	23	228,6	56,5	105	38	36	538
Västerbotten	15	81,1	23,7	66	26	39	359
Norrbottnen	18	176,4	48,7	57	26	46	854
Totalt	64	539,7	141,3	258	102	40	548

Källa: Tillväxtverket Nyps

Som tabellen visar har länsstyrelsen i Jämtlands län beviljat mest regionalt investeringsstöd med 56,5 miljoner kronor (mnkr), följt av länsstyrelserna i Norrbottens- och Västerbottens län, vilka beviljades 48,7 respektive 23,7 mnkr i regionalt investeringsstöd under budgetåret. Den största sysselsättningsökningen beräknas ske i Jämtlands län med 105 nya arbetstillfällen, följt av Västerbottens län med 66 nya arbetstillfällen.

2.1.8 Regionalt investeringsstöd till nyetablerade företag

I detta avsnitt särredovisas regionalt investeringsstöd beviljat till nyetablerade företag. Under budgetåret 2013 beviljades 79 miljoner kronor (mnkr) i regionalt investeringsstöd till tolv nyetablerade företag. Det beviljade stödet till dessa företag uppgår till 31,5 procent av totalt beviljat regionalt investeringsstöd. Av dessa tolv företag är fem nya i riket.

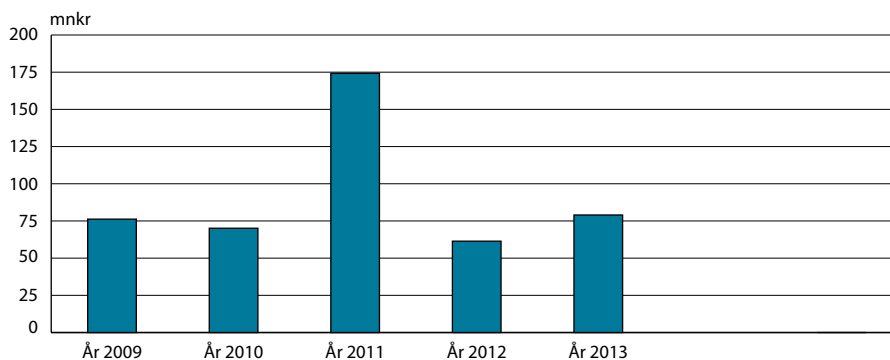
Tabell 2.1.8.1 Regionalt investeringsstöd till nyetablerade företag, beviljat åren 2009–2013

		2009	2010	2011	2012	2013
Ny i riket	Antal ärenden	9	10	10	8	5
	Totalt beviljat regionalt investeringsstöd (mnkr)	47,4	37,1	151,6	54,3	26,9
	Beräknad sysselsättningsökning (antal)	33	130	121	54	35
	Genomsnittligt bidrag per arbetstillfälle (tkr)	1 436	285	1 253	1 005	769
Ny i länet	Antal ärenden	1	3	0	0	3
	Totalt beviljat regionalt investeringsstöd (mnkr)	4,0	8,9	0	0	19,7
	Beräknad sysselsättningsökning (antal)	15	4	0	0	10
	Genomsnittligt bidrag per arbetstillfälle (tkr)	267	2 225	0	0	1 970
Ny i kommun	Antal ärenden	4	4	6	2	4
	Totalt beviljat regionalt investeringsstöd (mnkr)	24,8	24,1	22,6	7,1	32,4
	Beräknad sysselsättningsökning (antal)	77	68	44	11	48
	Genomsnittligt bidrag per arbetstillfälle (tkr)	322	354	514	646	675
Totalt	Antal ärenden	14	17	16	10	12
	Totalt beviljat regionalt investeringsstöd (mnkr)	76,2	70,1	174,2	61,4	79,0
	Beräknad sysselsättningsökning (antal)	125	202	165	65	93
	Genomsnittligt bidrag per arbetstillfälle (tkr)	610	347	1 056	945	849

Källa: Tillväxtverket Nyps

Den beräknade sysselsättningsökningen uppgår till 93 arbetstillfällen varav 54 för kvinnor, motsvarande 58 procent. Det genomsnittliga bidraget per ny arbetskraft uppgick till 849 tusen kronor.

Diagram 2.1.8.1 Regionalt investeringsstöd till nyetablerade företag, beviljat åren 2009–2013

Källa: Tillväxtverket Nypis

2.1.9 Stödföretagens storlek

Nedan redovisas en fördelning över antal anställda i de företag som beviljats regionalt investeringsstöd under budgetåret 2013 samt genomsnittligt bidrag som beviljats i varje storleksintervall.

Tabell 2.1.9.1 Regionalt investeringsstöd fördelat på antal anställda, beviljat 2013

Antal anställda ¹	Antal företag	Regionalt investeringsstöd		Genomsnittligt stöd per företag (mnkr)
		(mnkr)	Andel (%)	
1-4	7	33,2	13	4,7
5-9	3	6,6	3	2,2
10-19	21	42,7	17	2,0
20-49	23	58,7	24	2,6
50-249	13	33,5	13	2,6
250-	0	0	0	0
Ingen uppgift	16	76,0	30	4,8
Totalt	83	250,7	100	3,0

Källa: Tillväxtverket Nypis,

¹ SCB Rams. Baserat på 2012 års uppgifter

2.1.10 Andel kvinnor och män i företagsledning och styrelse

Nedanstående tabell visar andelen kvinnor och män i företagsledning samt i styrelse i de företag som beviljats regionalt investeringsstöd budgetåret 2013.

Tabell 2.1.10.1 Andel män respektive kvinnor i företagsledning samt i styrelse, avseende företag som beviljats regionalt investeringsstöd år 2013

	Andel män i företagsledning ¹	Andel kvinnor i företagsledning ¹	Andel män i styrelse ²	Andel kvinnor i styrelse ²
Totalt	87 %	13 %	77 %	23 %

Källa: SCB.

¹ Företagsledning = VD eller kontaktperson

² Styrelse = Ordinarie ledamot och suppleant (styrelse gäller endast AB).

2.2 Regionalt bidrag till företagsutveckling

För att främja en hållbar tillväxt i bidragsföretagen och därmed en hållbar regional tillväxt får stöd lämnas i form av regionalt bidrag till företagsutveckling. Stödet kan beviljas som investeringsbidrag, konsultcheck, mikrobidrag och samverkansprojekt. I detta kapitel redovisas beviljat regionalt bidrag till företagsutveckling för budgetåret 2013 fördelat på län och verksamhetsarter.

2.2.1 Regionalt bidrag till företagsutveckling

Stödet är tänkt att främja en hållbar tillväxt i bidragsföretagen och därmed en hållbar regional tillväxt. Regionalt bidrag till företagsutveckling beviljas av berörda länsstyrelser, landsting eller samverkansorgan.

Tabell 2.2.1.1 Regionalt bidrag till företagsutveckling, beviljat åren 2009–2013

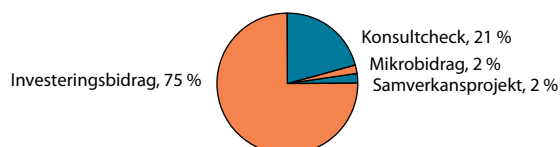
	2009	2010	2011	2012	2013
Investeringsbidrag (mnkr)	185,0	182,1	161,9	160,3	170,4
Konsultcheck (mnkr)	44,7	52,1	40,8	52,5	47,5
Mikrobidrag (mnkr)	4,9	5,3	4,1	3,8	4,0
Samverkansprojekt (mnkr)	8,7	5,9	2,8	6,0	4,3
Totalt	243,3	245,4	209,6	222,6	226,2

Källa: Tillväxtverket Nyps

Under budgetåret 2013 beviljades totalt 226,2 miljoner kronor (mnkr) i regionalt bidrag till företagsutveckling. Investeringarna uppgick till 753,6 mnkr.

Som framgår av diagrammet på nästa sida utgörs den största delen av det regionala bidraget till företagsutveckling av investeringsbidrag, 75 procent. Därefter kommer konsultcheckar med 21 procent, mikrobidrag med 2 procent och samverkansprojekt med 2 procent.

Diagram 2.2.1.1 Regionalt bidrag till företagsutveckling procentuellt fördelat, beviljat år 2013

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.2.2 Regionalt bidrag till företagsutveckling fördelat på län

Tabellen 2.2.2.1 på nästa sida visar hur regionalt bidrag till företagsutveckling har fördelats länsvis under budgetåret 2013. Antal anställda avser arbetsställe.

Under budgetåret 2013 har länsstyrelserna beviljat 226,2 miljoner kronor (mnkr) i regionalt bidrag till företagsutveckling. Det är 3,6 mnkr mer än året före.

Tabell 2.2.2.1 Regionalt bidrag till företagsutveckling fördelat på län, beviljat år 2013

Län	Antal ärenden	Invest.-kostnad (mnkr)	Invest.-bidrag (mnkr)	Konsult check (mnkr)	Mikro-bidrag (mnkr)	Samv.-projekt (mnkr)	Totalt stöd (mnkr)	Antal anställda ¹		Beräknad sysselsättningsökning		Bidrag per arbetstillfälle (tkr)	
								Män	Kvinnor	Totalt	Totalt		Varav kvinnor
Stockholm	4	1,0	0	0,4	0	0	0,4	27	0	27	5	50	37
Södermanland	1	0,3	0	0,2	0	0	0,2	1	0	1	3	43	21
Östergötland	2	2,0	0,5	0,05	0	0	0,5	0	0	0	1	100	530
Jönköping	33	8,3	1,0	1,6	0	0	2,6	573	167	740	25	32	34
Kronoberg	2	1,2	0,3	0	0	0	0,3	6	4	10	0	0	290
Kalmar	304	33,8	0,9	11,0	0	1,2	13,2	1 263	562	1 825	335	41	16
Gotland	12	8,5	1,8	0,6	0	0	2,4	19	11	30	6	55	220
Blekinge	67	8,9	0,7	2,8	0,3	0	3,8	181	45	226	39	52	51
Halland	90	5,5	0	2,7	0	0	2,7	517	169	686	0	0	0
Västra Götaland	121	54,1	5,6	8,5	0	0,06	14,2	814	240	1 054	165	44	38
Värmland	64	74,7	15,2	1,7	0	0	16,8	559	166	725	118	33	47
Örebro	62	53,5	12,2	2,1	0,2	0	14,5	332	84	416	79	49	89
Västmanland	29	17,7	4,8	1,9	0	0	6,8	81	28	109	63	30	107
Dalarna	56	57,7	11,9	1,0	0,2	1,2	14,2	422	259	681	63	44	225
Gävleborg	134	95,3	16,2	4,1	0,7	1,5	22,4	768	211	979	137	38	62
Västernorrland	216	129,3	35,2	4,5	1,2	0,2	41,1	926	225	1 151	240	41	171
Jämtland	51	56,6	16,3	1,1	0,08	0,3	17,8	371	222	593	98	37	181
Västerbotten	129	85,4	29,3	0,5	0,8	0	30,5	450	166	616	207	50	148
Norrbottnen	115	60,1	18,6	2,7	0,6	0	21,9	544	203	747	206	47	106
Totalt	1 492	753,6	170,4	47,5	4,0	4,3	226,2	7 854	2 762	10 616	3 139	41	72

Källa: Tillväxtverket Nypps,

¹ SCB Rams. Baserat på 2012 års uppgifter

Beräknad sysselsättningsökning till följd av de beviljade regionala stöden till företagsutveckling uppgår totalt till 3 139 nya arbetstillfällen, varav 1 295 beräknas tillfalla kvinnor. Kvinnornas andel av de nya arbetstillfällena har minskat med en procentenhet från föregående budgetår, 42 procent för 2012 jämfört med 41 procent 2013.

Kalmar län beräknas få de största sysselsättningsökningarna till följd av stödet med 821 nya arbetstillfällen.

Det genomsnittliga bidraget per nytt arbetstillfälle uppgår till 72 tusen kronor (tkr). Föregående budgetår låg genomsnittet på 75 tkr.

2.2.3 Regionalt bidrag till företagsutveckling fördelat på kostnadslag

Tabell 2.2.3.1 Regionalt bidrag till företagsutveckling fördelat på kostnadslag, beviljat år 2013

Kostnadslag	Investeringskostnad (mnkr)	Beviljad bidragsdel (mnkr)
Byggnader/Anläggningar	205,5	47,4
Båtar	2,4	1,2
Inredning	3,1	0,8
Marknadsföring	36,4	15,1
Marknadsföring (extraordinär)	8,5	3,5
Marknadsföring/Eget arbete (ägaren/tidrapport)	0,6	0,2
Marknadsföring/Externa tjänster	3,8	1,6
Marknadsföring/Löner (anställda)	0,4	0,1
Marknadsföring/Material	0,5	0,2
Marknadsföring/Utrustning	0,1	0,02
Marknadsföring/Övriga kostnader	12,0	5,7
Maskiner/Inventarier	343,9	94,7
Om- eller tillbyggnad	9,6	3,0
Produktutveckling	41,6	16,7
Produktutveckling (extraordinär)	7,3	3,1
Produktutveckling/Eget arbete (ägaren/tidrapport)	0,3	0,1
Produktutveckling/Externa tjänster	2,7	0,8
Produktutveckling/Löner (anställda)	0,1	0,02
Produktutveckling/Material	1,1	0,3
Produktutveckling/Utrustning	0,6	0,1
Produktutveckling/Övriga kostnader	0,4	0,1
Resekostnader	0,2	0,04
Tjänst för designutveckling	0,1	0,06
Tjänst för marknadsföring	0,7	0,4
Tjänst för processutveckling	0,7	0,3
Tjänst för produktutveckling	0,1	0,04
Utbildning	4,8	2,1
Övrigt	59,3	26,2
Övrigt (Kompetensutveckling, Patent/licenser o.dyl.)	6,8	2,4
Totalt	753,6	226,2

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.2.4 Regionalt bidrag till företagsutveckling fördelat på verksamhetsarter

Av tabell 2.2.4.1 på nästa sida framgår hur regionalt bidrag till företagsutveckling har fördelats på olika verksamhetsarter under budgetåret 2013.

Tabell 2.2.4.1 Regionalt bidrag till företagsutveckling fördelat på verksamhetsart, beviljat 2013

Verksamhetsart	Antal ärenden	Invest-kostnad (mnkr)	Invest-bidrag (mnkr)	Konsult check (mnkr)	Mikro-bidrag (mnkr)	Samv.-projekt (mnkr)	Totalt stöd (mnkr)	Beräknad sysselsättningsökning		Bidrag per arbetstillfälle (tkr)	
								Totalt Antal	Varav kvinnor Andel (%)		
Annan serviceverksamhet	44	14,4	3,0	0,6	0,3	1,4	5,2	61	39	64	85
Byggsverksamhet	48	24,9	4,9	1,4	0,1	0,06	6,5	83	26	31	78
Fastighetsverksamhet	21	26,2	5,0	0,3	0,06	0	5,3	17	7	41	312
Finans- och försäkringsverksamhet	5	0,7	0	0,4	0	0	0,4	65	22	34	5
Försörjning av el, gas, värme och kyla	1	0,2	0	0,1	0	0	0,1	0	0	0	0
Handel, rep. av motorfordon och MC	189	59,9	10,9	7,7	0,4	0,1	19,2	329	135	41	58
Hotell- och restaurangverksamhet	94	83,5	20,2	1,0	0,2	0,05	21,4	138	77	56	155
Informations- och kommunikationsverksamhet	108	28,4	5,8	5,4	0,3	0	11,5	278	122	44	41
Jordbruk, skogsbruk och fiske	21	10,1	1,4	0,4	0,2	0	1,9	31	15	48	61
Järn, stål och metallverk	7	9,2	2,6	0,4	0	0	3,0	19	4	21	158
Kultur, nöje och fritid	62	30,6	8,1	0,9	0,3	0	9,3	82	40	49	113
Maskintillverkning	52	27,3	6,2	2,7	0,03	0	8,9	97	31	32	92
Metallvarutillverkning (ej maskin)	136	116,5	28,6	4,3	0,1	0,02	33,0	335	101	30	99
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	2	1,4	0,4	0	0	0,3	0,7	2	1	50	350
Tillverkning av massa och papper samt förlag	16	12,6	3,3	0,2	0,03	0	3,5	20	10	50	175
Tillverkning av textil och läder	32	12,6	2,9	0,9	0,2	0	4,0	59	20	34	68
Tillverkning av transportmedel	32	26,3	6,6	1,5	0	0	8,1	174	72	41	47
Transport och magasinering	12	9,7	1,7	0,8	0	0	2,4	26	8	31	94
Trävarutillverkning	51	32,1	9,2	1,1	0,1	0,1	10,5	50	17	34	209
Utbildning	28	4,7	0,8	0,6	0,1	0,05	1,6	38	25	66	43
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	64	22,0	6,3	1,6	0,1	1,0	9,0	168	85	51	53
Utvinnning av mineral	5	3,1	0,7	0,1	0	0	0,8	12	3	25	69
Vattenförsörjning, avlopprensning, avfallshantering och sanering	4	0,7	0	0,4	0	0	0,4	12	6	50	31
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	230	61,0	9,4	9,2	0,7	1,1	20,4	502	199	40	41
Vård och omsorg, sociala tjänster	29	5,9	1,8	0,8	0,1	0	2,7	105	62	59	26
Övrig tillverkning	199	129,8	30,7	5,0	0,5	0,2	36,4	436	168	39	83
Totalt	1 492	753,6	170,4	47,5	4,0	4,3	226,2	3 139	1 295	41	72

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.2.5 Andel kvinnor och män i företagsledning och styrelse

Nedanstående tabell visar andelen kvinnor och män i företagsledning samt i styrelse i de företag som beviljats regionalt bidrag till företagsutveckling, budgetåret 2013.

Tabell 2.2.5.1 Andel män respektive kvinnor i företagsledning samt i styrelse, avseende företag som beviljats regionalt bidrag till företagsutveckling år 2013

	Andel män i företagsledning*	Andel kvinnor i företagsledning*	Andel män i styrelse**	Andel kvinnor i styrelse**
Totalt	81 %	19 %	77 %	23 %

Källa: SCB.

¹ Företagsledning = VD eller kontaktperson

² Styrelse = Ordinarie ledamot och suppleant (styrelse gäller endast AB).

2.3 Sysselsättningsbidrag

Inget sysselsättningsbidrag har beviljats under budgetåret 2013.

2.4 Såddfinansiering

Såddfinansiering är ett stöd som riktar sig mot innovativa tjänster och produkter genom finansiering av tekniska produktidéer med stor tillväxtpotential i en inledande fas. Stöd kan sökas för projekt som är tekniskt nyskapande och som tar fram nya produkter, processer, metoder och system som kan bli kommersiellt betydelsefulla. Stöd kan sökas av små och medelstora företag.

Såddfinansiering beviljas som bidrag och villkorslån. Finansieringen täcker normalt högst 50 procent av den totala projektkostnaden vilket betyder att den sökande själv skall finansiera resterande del.

Under budgetåret 2013 har totalt 73,8 miljoner kronor (mnkr) beviljats i såddfinansiering av länsstyrelserna, landstingen och samverkansorganen. I tabellen nedan visas hur såddfinansieringen beviljats under år 2013, fördelat på län. Antal anställda avser arbetsställe.

Tabell 2.4.1 Såddfinansieringsstöd fördelat på län, beviljat år 2013

Län	Antal ärenden	Investeringskostnad (mnkr)	Bidrag (mnkr)	Villkorslån (mnkr)	Totalt stöd (mnkr)	Antal anställda*		
						Män	Kvinnor	Totalt
Östergötland	11	2,8	0	2,8	2,8	0	0	0
Kalmar	26	6,9	3,1	0	3,1	45	4	49
Blekinge	1	0,1	0,04	0	0,04	0	0	0
Västra Götaland	75	54,1	8,1	17,3	25,4	450	97	547
Örebro	15	7,8	3,3	0	3,3	3	3	6
Västmanland	10	3,5	1,6	0	1,6	11	1	12
Dalarna	13	3,3	1,5	0	1,5	23	10	33
Gävleborg	5	0,4	0,2	0	0,2	3	1	4
Västernorrland	75	8,1	4,0	0	4,0	194	30	224
Jämtland	32	31,3	1,7	11,9	13,6	171	140	311
Västerbotten	27	23,4	9,4	0	9,4	37	23	60
Norrbottnen	21	20,0	9,0	0	9,0	129	18	147
Totalt	311	161,7	41,8	31,9	73,8	1 066	327	1 393

Källa: Tillväxtverket Nyps, *SCB Rams. Baserat på 2012 års uppgifter

Den totalt beviljade såddfinansieringen, uppgående till sammanlagt 73,8 mnkr, är en ökning jämfört med föregående år då det beviljade stödet uppgick till 64,8 mnkr.

Tabell 2.4.2 Såddfinansieringsstöd fördelat på verksamhetsart, beviljat år 2013

Verksamhetsart	Antal ärenden	Investeringskostnad (mnkr)	Bidrag (mnkr)	Villkorslån (mnkr)	Totalt stöd (mnkr)
Annan serviceverksamhet	2	0,2	0,1	0	0,1
Byggverksamhet	14	2,7	1,3	0	1,3
Fastighetsverksamhet	5	1,1	0,5	0	0,5
Finans- och försäkringsverksamhet	4	8,5	0,3	2,0	2,3
Handel, reparation av motorfordon och motorcyklar	20	5,9	1,8	1,2	2,9
Hotell- och restaurang verksamhet	1	0,1	0,05	0	0,05
Informations- och kommunikationsverksamhet	59	29,3	9,7	3,9	13,6
Jordbruk, skogsbruk och fiske	7	1,0	0,4	0,3	0,7
Kultur, nöje och fritid	5	2,2	0,5	0,5	1,0
Maskintillverkning	21	8,5	2,2	1,7	3,8
Metallvarutillverkning (ej maskin)	14	5,0	2,3	0	2,3
Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	2	4,2	0	4,2	4,2
Tillverkning av textil och läder	4	1,7	0,9	0	0,9
Tillverkning av transportmedel	10	4,6	2,0	0	2,0
Transport och magasinering	2	0,2	0,1	0	0,1
Trävarutillverkning	2	0,4	0,2	0	0,2
Utbildning	1	6,0	0	3,0	3,0
Uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	1	2,4	0	1,2	1,2
Utvinning av mineral	1	0,8	0,4	0	0,4
Vattenförsörjning, avloppsrening, avfallshantering och sanering	2	1,1	0	0,7	0,7
Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	105	59,5	14,3	11,4	25,8
Vård och omsorg, sociala tjänster	2	0,7	0,05	0,3	0,3
Övrig tillverkning	27	15,6	5,0	1,8	6,7
Totalt	311	161,7	41,8	31,9	73,8

Källa: Tillväxtverket Nyps

2.4.1 Andel kvinnor och män i företagsledning och styrelse

Nedanstående tabell visar andelen kvinnor och män i företagsledning samt i styrelse i de företag som beviljats såddfinansiering, budgetåret 2013.

Tabell 2.4.1.1 Andel män respektive kvinnor i företagsledning samt i styrelse, avseende företag som beviljats såddfinansiering år 2013

	Andel män i företagsledning ¹	Andel kvinnor i företagsledning ¹	Andel män i styrelse ²	Andel kvinnor i styrelse ²
Totalt	87 %	13 %	80 %	20 %

Källa: SCB.

¹ Företagsledning = VD eller kontaktperson

² Styrelse = Ordinarie ledamot och suppleant (styrelse gäller endast AB).

2.5 Stöd till kommersiell service

Stöd till kommersiell service lämnas för att boende i gles- och landsbygder skall tillförsäkras en grundläggande vardagsservice. Stöd får

lämnas till näringsidkare med försäljningsställen för dagligvaror och drivmedel. Även kommuner kan få stöd främst som hemsändningsbidrag för att bekosta hemsändning av dagligvaror till hushåll. Om det finns särskilda skäl kan även näringsidkare med försäljningsställen för fackhandelsvaror eller näringsidkare som på annat sätt säljer och levererar dagligvaror få stöd. Stöd till kommersiell service kan utgå i form av investeringsbidrag, servicebidrag, hemsändningsbidrag och investeringslån.¹

2.5.1 Tillgänglighet till kommersiell service

Tillgängligheten till serviceställen för dagligvaror och drivmedel minskar i de flesta gles- och landsbygdsområden och har så gjort under en längre tid. Utvecklingen av butiksstrukturen går mot att de allra största dagligvarubutikerna blir fler för varje år medan mindre butiker i både tätorter och gles- och landsbygdsområden minskar markant. Även i många större orter har utvecklingen lett till färre serviceställen men tillgängligheten i tätorter har dock inte påverkats på samma sätt som i många gles- och landsbygder. Under åren 1996–2012 minskade antalet dagligvarubutiker i landet som helhet med över 25 procent. De största förändringarna har skett i tätortsnära landsbygder och glesbygder. Där har antalet dagligvarubutiker minskat med 40 respektive 33 procent. Länens insatser för att stödja strategiska butiker kan till viss del ha bromsat den negativa utvecklingen. Insatser görs framför allt genom stödet till kommersiell service och inom ramen för de regionala serviceprogrammen. Många små butiker har dock stora lönsamhetsproblem som kan innebära att en del av dessa kan komma att läggas ned.²

Den pågående strukturomvandlingen på drivmedelsmarknaden har gjort att de största bolagens stationsnät minskat betydligt. Bolagen har anpassat sitt nät av stationer och avvecklat mindre stationer med lägre lönsamhet och samtidigt har antalet obemannade stationer vuxit kraftigt. Effekterna på tillgängligheten i många gles- och landsbygdsområden har varit stora. I gles- och landsbygder finns drivmedelspumpar ofta i anslutning till en dagligvarubutik. Om bensinpumparna försvinner drabbas indirekt även dagligvarubutikerna, men även annan service kan påverkas på ett negativt sätt eftersom många stationer eller servicepunkter med bensin och dagligvaror även tillhandahåller ett brett urval av andra servicetjänster. Tillgången till drivmedel är en viktig förutsättning för möjligheterna till företagande och boende. Många företag som verkar i gles- och landsbygder är direkt beroende av att kunna tanka sina fordon i närområdet och framför allt turistnäringen kan indirekt påverkas genom att deras kunder får en försämrad servicenivå. (ibid)

Enligt Tillväxtanalys inventering fanns det i december 2012 drygt 3 200 drivmedelsstationer där det går att tanka personbilar med

¹ Förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service

² Tillväxtanalys, Rapport 2013:04. Tillgänglighet till kommersiell och offentlig service 2012.

antingen bensin eller diesel. Mellan åren 2009 och 2012 minskade det totala antalet försäljningsställen för bensin och diesel i landet med cirka 12 procent. De största relativa förändringarna sedan år 2009 har skett i tätorter och tätortsnära landsbygder. Antalet försäljningsställen i glesbygd har dock varit relativt stabilt under perioden, och nedgången är knappt 1 procent. Som en reaktion på utvecklingen och en försämrad lokal tillgänglighet till drivmedel har det växt fram nya aktörer och lokala lösningar i många orter och områden för att tillgodosätta behovet av en tillgänglig service. I gles- och landsbygdsområden har mindre lokala eller regionala aktörer breddat sin tidigare verksamhet med leveranser till mindre stationer. Lönsamheten i branschen är dock låg och det finns därmed en risk för att fler stationer kan tvingas lägga ned under kommande år.

2.5.2 Stödets omfattning

För åren 2009–2010 tilldelades länen 30 miljoner kronor (mnkr) i utökat stöd utöver det ordinarie stödet till kommersiell service inom anslag 1:1. I januari 2011 beslutade regeringen att tilldela länen ytterligare 20 mnkr per år under perioden 2011–2014 för att stärka såväl dagligvarubutiker och drivmedelsstationer med strategisk betydelse i gles- och landsbygder samt för att utveckla nya innovativa lösningar i dessa områden.

Länen tog 2009/2010 fram Regionala serviceprogram vilka pågick år 2010–2013. Dessa skulle ligga till grund för prioritering av stödet till kommersiell service. Under budgetåret 2013 beviljades stöd till kommersiell service med totalt 53,1 mnkr (varav 14,5 mnkr utgjordes av de utökade medlen).

Det totala stödet till kommersiell service ligger fortfarande på en hög nivå jämfört med åren före 2009 vilket till stor del beror på regeringens utökade medel till kommersiell service de senaste åren. Minskningen åren efter 2010 berodde bland annat på att merparten av de utökade medlen för 2009–2010 beslutades först under 2010 samtidigt som de utökade medlen för 2011–2014 fördelades till länen först i maj 2011. En annan förklaring till varför de utökade medlen för kommersiell service för 2011–2014 inte har fått tydligt genomslag förrän 2013, kan vara att flera län i större utsträckning än tidigare har använt medlen till att finansiera olika strategiska projekt inom ramen för de regionala serviceprogrammen som ett komplement till stödet till kommersiell service.

Tabell 2.5.2.1 Stöd till kommersiell service, fördelat på stödform, beviljat år 2008–2013, mnkr (inklusive utökade medel för 2009–2010 + 2011–2013)

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Servicebidrag	4,19	7,89	7,38	8,47	9,02	10,08
Hemsändningsbidrag	11,22	10,95	11,80	10,92	10,26	11,70
Investeringsbidrag	18,65	28,78	38,53	27,90	22,07	31,09
Investeringslån	0,45	0	0,10	0	0	0,20
Totalt	34,51	47,62	57,81	47,29	41,35	53,07

Källa: Tillväxtverket Nyps

Beviljat investeringsbidrag är den del av stöd till kommersiell service som varierar mest över tiden och som troligtvis påverkas mest av volymen på befintliga medel. Efter några år med höga nivåer (2009–2011), bl. a. beroende på kraftig ökning av bidrag till drivmedelsinvesteringar, så var investeringsbidraget något lägre för 2012. Under 2013 var bidraget återigen uppe på högre nivåer. Den höga andelen på drivmedel 2009–2010 berodde på att det tidigare utökade stödet för dessa år var inriktat mot just drivmedel.

För servicebidraget så är trenden att efterfrågan ökar för varje år. Detta kan vara en effekt av tillgången av de extra medlen som länen har tillgång till. Men det troliga är att det visar på dagligvarubutikernas ekonomiska situation där allt fler butiker har svårt att klara sig av egen kraft.

Hemsändningsbidraget ligger på ungefär samma nivå som de föregående fem åren. Eftersom allt fler butiker läggs ner samtidigt med en ökande andel äldre befolkning på landsbygden, så är det troligt att efterfrågan på hemsändningsbidrag kommer att ligga kvar på motsvarande nivå de kommande åren. Samtidigt höjdes det maximala bidragsbeloppet för hemsändning 2011. Detta kan medföra att det totala hemsändningsbidraget kommer att öka. Det kan vara förklaringen till ökningen mellan 2012 och 2013. Kommunernas vilja att höja bidrag till hemsändning av dagligvaror är dock avgörande för den framtida utvecklingen av bidraget.

2.5.3 Stöd till kommersiell service fördelat på län

Tabell 2.5.3.1 visar hur de olika stödformerna fördelats per län i miljoner kronor (mnkr) under budgetåret 2013. Tabellen visar även antalet anställda män och kvinnor i stödföretagen med undantag av kommuner som erhållit hemsändningsbidrag. Antalet ärenden som visas i tabellen är fler än antalet arbetsställen eftersom ett företag kan ha flera ärenden. Antal anställda avser arbetsställe, ej organisation.

Tabell 2.5.3.1 Stöd till kommersiell service fördelat på län, beviljat år 2013

Län	Antal ärenden	Servicebidrag (mnkr)	Hemsändningsbidrag (mnkr)	Investeringsbidrag (mnkr)	Investeringsslån (mnkr)	Totalt stöd (mnkr)	Varav "Utökade medel" (mnkr)	Antal anställda ¹		
								Män	Kvinnor	Totalt
Stockholm	1 (1)	-	-	0,05	-	0,05	0,05	-	2	2
Uppsala	2 (2)	0,17	-	-	-	0,17	0,17	-	-	-
Södermanland	7 (5)	-	0,21	-	-	0,21	0,14	-	-	-
Östergötland	29 (6)	0,55	0,72	1,44	-	2,70	0,53	27	48	75
Jönköping	13 (-)	0,27	0,31	0,74	-	1,33	-	7	30	37
Kronoberg	19 (8)	-	0,38	2,01	-	2,38	0,92	21	53	74
Kalmar	53 (13)	0,50	1,81	2,18	-	4,49	0,89	31	58	89
Gotland	1 (1)	-	-	0,10	-	0,10	0,10	4	2	6
Blekinge	11 (-)	0,10	0,52	0,53	0,20	1,36	-	8	13	21
Skåne	2 (2)	0,04	-	0,09	-	0,13	0,13	-	-	-
Halland	6 (6)	-	-	0,31	-	0,31	0,31	1	10	11
Västra Götaland	27 (9)	-	0,46	1,70	-	2,16	0,73	11	28	39
Värmland	53 (9)	1,07	1,08	3,27	-	5,43	1,86	42	101	143

Län	Antal ärenden	Servicebidrag (mnkr)	Hemsändningsbidrag (mnkr)	Investeringsbidrag (mnkr)	Investeringsslån (mnkr)	Totalt stöd (mnkr)	Varav "Utökade medel" (mnkr)	Antal anställda ¹		
								Män	Kvinnor	Totalt
Örebro	18 (6)	0,25	0,18	1,11	-	1,54	0,76	24	47	71
Västmanland	9 (4)	-	0,33	0,69	-	1,02	0,69	5	12	17
Dalarna	35 (1)	1,45	0,53	2,39	-	4,37	0,01	55	107	162
Gävleborg	24 (4)	0,40	0,91	2,32	-	3,63	1,11	25	35	60
Västernorrland	27 (4)	1,08	0,65	5,15	-	6,88	1,22	11	20	31
Jämtland	31 (11)	1,25	0,81	3,27	-	5,33	3,19	19	39	58
Västerbotten	32 (6)	1,21	1,99	1,97	-	5,16	1,49	19	51	70
Norrbottnen	33 (1)	1,74	0,79	1,77	-	4,30	0,20	21	51	72
Summa		10,08	11,70	31,09	0,20	53,07	14,50	331	707	1 038
Antal ärenden		70 (16)	116 (5)	246 (78)	1 (-)	433	99			

Källa: Tillväxtverket Nypps.

¹ SCB Rams. Antal anställda exklusive hemsändningsbidrag till kommuner. (antal ärenden "Utökade medel" inom parentes)

2.5.4 Andel kvinnor och män i företagsledning och styrelse

Nedanstående tabell visar andelen kvinnor och män i företagsledning samt i styrelse i de företag som beviljats stöd till kommersiell service, budgetåret 2013. Hemsändningsbidraget som beviljas till kommuner ingår ej i tabellen.

Tabell 2.5.4.1 Andel män respektive kvinnor i företagsledning samt i styrelse, avseende företag som beviljats stöd till kommersiell service år 2013

	Andel män i företagsledning ¹	Andel kvinnor i företagsledning ¹	Andel män i styrelse ²	Andel kvinnor i styrelse ²
Totalt	59 %	41 %	57 %	43 %

Källa: SCB.

¹ Företagsledning = VD eller kontaktperson

² Styrelse = Ordinarie ledamot och suppleant (styrelse gäller endast AB).

2.6 Transportbidrag

Transportbidraget är ett regionalpolitiskt bidrag som ska kompensera för kostnadsnackdelar samt stimulera till en höjd förädlingsgrad. Transportbidraget är ett av två generella företagsstöd som finns i Sverige. Det andra är regionalt nedsatta socialavgifter. Med generellt menas att det är ett stöd där det sökande företaget är berättigat till stöd om det uppfyller ett antal fastställda kriterier. När det gäller transportbidrag regleras det i förordning SFS 2000:281 och föreskrifter TVFS 2009:2.

Under 2013 har 359,7 miljoner kronor betalats ut i transportbidrag. Av dessa avser 190,3 miljoner kronor första halvåret 2013 och 165,9 andra halvåret 2012. Resterande 3,5 miljoner gäller ärenden från första halvåret 2012. Antal beredda ärenden var ca 570 första halvåret 2013 och ca 590 andra halvåret 2012. Majoriteten av ansökningarna inkommer via webansökan, under 2013 inkom 88 procent via webben.

Utbetalt transportbidrag under 2013 var lågt jämfört med de närmaste åren. Förra året betalades 390,8 miljoner kronor ut och året innan 376,7 miljoner kronor. År 2010 var summan 365,9 miljoner kronor och då märktes effekterna av den globala ekonomiska krisen. Orsaken till minskning av utbetalning är svårbedömd, en förklaring kan vara att oljepriset sjönk något, vilket gör att transportkostnaden minskade. Vissa större företag har redovisat lägre transportkostnader jämfört med tidigare perioder, vilket har stor påverkan på totalbeloppet. Vi ser även en minskning i antalet ansökningar.

Tillväxtverket fick inför 2013 ett regeringsuppdrag som handlade om att ta fram åtgärder som ytterligare miljöanpassar transportbidraget. Det resulterade i genomförande av utbildningsdagar gällande transporter och miljö på fem orter i bidragsområdet. Både tillverkande företag i bidragsområdet, transportörer samt näringslivsbolag och handelskamrarna bjöds in.

2.6.1 Kompensation för kostnadsnackdelar och stimulans till ökad vidareförädling

När det gäller det ena syftet, att kompensera för kostnadsnackdelar på grund av långa avstånd är resultatet att den genomsnittliga kompensationen för 2013 var 26,6 procent. I tabell nedan redovisas genomsnittlig kompensation per Funktionella analysregioner (FA-region).

Tabell 2.6.1.1 Genomsnittlig kompensation per FA-region, utbetalt år 2013

FA-kod	FA region	Utbetalt transportbidrag (mnkr)	Godkänd fraktkostnad (mnkr)	Genomsnittlig kompensation (%)
49	Sundsvall	18,5	168,0	11,0
50	Kramfors	4,4	30,8	14,2
51	Sollefteå	2,3	13,7	16,9
52	Örnsköldsvik	15,0	107,7	13,9
53	Östersund	46,9	191,8	24,4
54	Härjedalen	1,6	11,4	14,1
55	Storuman	1,2	3,7	32,0
56	Lycksele	22,4	65,5	34,2
57	Dorotea	2,8	9,7	29,1
58	Vilhelmina	4,2	12,2	34,8
59	Åsele	0,6	2,2	28,6
60	Sorsele	2,2	5,6	40,0
61	Umeå	53,8	219,8	24,5
62	Skellefteå	72,4	213,3	33,9
63	Arvidsjaur	2,3	5,7	39,9
64	Arjeplog	0,1	0,3	45,0
65	Luleå	90,3	248,4	36,3
66	Övertorneå	2,7	7,1	38,4
67	Övertorneå	1,5	3,8	38,2
68	Haparanda	1,0	2,6	38,3
69	Pajala	7,2	16,2	44,5
70	Jokkmokk	1,8	4,1	44,3
71	Gällivare	3,6	8,0	44,7
72	Kiruna	0,9	2,2	42,2
Totalt		359,7	1 353,7	26,6

Källa: Tillväxtverket Nyps

När det gäller det andra syftet, om vidareförädling, har företagen tillfrågats i en enkät om transportbidraget som stimulans till vidareförädling. Där har 41,6 procent av de tillfrågade instämt helt eller till stor del med påståendet. Enkäten skickas ut årligen och resultatet för 2013 är en ökning jämfört med föregående år.

2.6.2 Bidragets fördelning på in- respektive uttransportbidrag

Störst del av transportbidraget, 87 procent utgörs av uttransportbidrag, det vill säga frakt av produkter som tillverkats inom bidragsområdet. Resterande 13 procent är intransportbidrag. Det är enbart vissa branscher som är berättigade till intransportbidrag, exempelvis verkstadsindustri och plastvaruindustri. Då krävs att råvaror och halvfabrikat ska genomgå bearbetning inom stödområdet.

Tabell 2.6.2.1 Bidrag fördelat på in- och uttransporter, utbetalt år 2013

	Utbetalt transportbidrag (mnkr)
Intransport	45,4
Uttransport	314,3
Totalt	359,7

Källa: Tillväxverket Nyps

2.6.3 Transportbidrag fördelat på företagsstorlek

Uppgifter gällande transportbidrag fördelat på arbetsplatsens storlek är framtagna per arbetsställe. Orsaken är att bidraget söks per arbetsställe. Oftast har ett företag enbart ett arbetsställe, men det förekommer även att företag har flera arbetsställen. Exempelvis finns flera företag inom trävarutillverkning som har produktionsenheter d v s arbetsställen, på flera orter inom bidragsområdet. Under 2013 har 609 arbetsställen erhållit transportbidrag. Flest antal arbetsställen finns i storleksklassen 20–49 anställda och dessa erhåller en femtedel av total utbetalt transportbidrag. Totalt antal företag som fått transportbidrag under 2013 är 564 stycken.

Tabell 2.6.3.1 Transportbidrag fördelat på företagsstorlek, utbetalt år 2013

Antal anställda ¹	Antal arbetsställen	Utbetalt transportbidrag (mnkr)
1-4	87	7,1
5-9	109	12,0
10-19	130	29,7
20-49	144	67,1
50-249	105	163,2
250-	16	70,7
Ingen uppgift	18	9,9
Totalt	609	359,7

Källa: Tillväxtverket Nyps

¹ SCB Rams. Baserat på 2012 års uppgifter

2.6.4 Bidragets fördelning på verksamhetsart

Störst andel, nära 38 procent av transportbidraget går till företag inom trävarutillverkning och här ingår bland annat sågning och hyvling av trä, tillverkning av inredningssnickerier och tillverkning av monteringsfärdiga trähus. Den har tillsammans med livsmedel ökat något jämfört med förra året. Ungefär 15 procent går till kategorin övrig tillverkning. Här ingår exempelvis tillverkning av gummi och plast och tillverkning av elektronikvaror.

Tabell 2.6.4.1 Transportbidrag fördelat på verksamhetsart, utbetalt år 2013

Verksamhetsart	Utbetalt transportbidrag (mnkr)
Jordbruk, skog och fiske	0
Livsmedel	26,2
Tillverkning av textilier och läder	0,7
Trävarutillverkning	135,7
Tillverkning av massa och papper samt förlag	1,0
Kemisk industri	29,6
Järn, stål och metallverk	9,3
Metallvarutillverkning (ej maskin)	30,8
Maskintillverkning	32,1
Tillverkning av transportmedel	39,3
Övrig tillverkning	55,0
Totalt	359,7

Källa: Tillväxverket Nyps

2.6.5 Bidragets fördelning på bidragssatser

Det finns nio olika bidragssatser från 5 till 45 procent och de följer kommungränserna. Kommuner långt norrut och i inlandet har högst bidragssats med 45 procent. Intransportbidraget är fem procentenheter lägre än uttransportbidraget. Sundsvall och Timrå är de kommuner som har lägst procentsats, med fem procent vid intransporter. Skillnaderna i utbetalningar per procentsats skiljer sig mycket lite jämfört med förra året.

Tabell 2.6.5.1 Transportbidrag fördelat på bidragsprocent, utbetalt år 2013

Bidragssats	Utbetalt transportbidrag (mnkr)
5 %	1,1
10 %	12,2
15 %	28,2
20 %	20,2
25 %	61,4
30 %	54,3
35 %	113
40 %	56,7
45 %	12,6
Totalt	359,7

Källa: Tillväxverket Nyps

2.6.6 Bidragets fördelning på län

Tabellen nedan visar transportbidragets fördelning per län där tillverkningen har skett. Företag i Västerbotten erhåller störst andel, 44 procent år 2013. Dels finns ett stort antal företag i länet, vissa av dem är dessutom stora företag och dels ligger bidragsprocenten på 25 procent och uppåt för uttransporter. Västerbotten har haft svag minskning jämfört med föregående år till förmån för Norrbotten som har ökat något.

Tabell 2.6.6.1 Transportbidrag fördelat på län, utbetalt år 2013

Län	Utbetalt transportbidrag (mnkr)
Västernorrland	40,2
Jämtland	48,5
Västerbotten	159,6
Norrbotten	111,4
Totalt	359,7

Källa: Tillväxverket Nyps

2.6.7 De tio största bidragsmottagarna

Fortfarande dominerar företag inom trävarutillverkning och främst inom sågverksindustrin. De har i många fall flera arbetsställen inom bidragsområdet och varje arbetsställe söker transportbidrag separat.

Tabell 2.6.7.1 De tio största mottagarna av transportbidrag, utbetalt år 2013

Företagsnamn	Utbetalt transportbidrag (mnkr)	Bransch
Polarbröd AB	17,8	Tillverkning av mjukt matbröd och färska bakverk
VOLVO Lastvagnar AB	15,0	Tillverkning av karosserier för motorfordon; tillverkning av släpfordon och påhängsvagnar
Martinsons Såg AB	14,8	Sågning av trä, hyvling av trä
Setra Trävaror AB	14,1	Sågning av trä, hyvling av trä
Ferruform Aktiebolag	11,6	Tillverkning av andra delar och tillbehör till motorfordon
SCA Timber AB	11,4	Sågning av trä, hyvling av trä
Boliden Mineral AB	11,0	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier
Norrskog Wood Products AB	9,6	Sågning av trä, hyvling av trä
Akzo Nobel Pulp and Performance Chemicals AB	8,1	Tillverkning av andra oorganiska baskemikalier
Älvsbyhus AB	8,1	Tillverkning av monteringsfärdiga trähus
Totalt	121,5	

Källa: Tillväxverket Nyps

2.6.8 Bidragets fördelning på transportslag

För att frakten ska vara bidragsberättigad ska den vara utförd via järnväg, bil eller till sjöss. Liksom förra året utgör biltransporterna majoriteten av de utförda transporterna och står för 84 procent under 2013. Transporter på järnväg utgör nio procent och åtta procent av frakterna har fraktats till sjöss. I biltransporterna ingår även kombitransporter där den större andelen går på järnväg, men det saknas uppgifter om hur omfattande kombitransporterna är.

Tabell 2.6.8.1 Transportbidrag fördelat på transportslag, utbetalt år 2013

Transportmedel	Utbetalt transportbidrag (mnkr)
Bil	303,8
Järnväg	30,8
Sjö	25,1
Totalt	359,7

Källa: Tillväxverket Nyps

2.6.9 Antal anställda i stödföretagen

Tabellen nedan visar antal anställda kvinnor och män i de arbetsställen som erhåller transportbidrag. Arbetsställena är kategoriserade efter antal anställda. I genomsnitt utgör kvinnor 22 procent av de sysselsatta inom dessa företag och andelen är störst i företag med över 250 anställda.

Tabell 2.6.9.1 Antal anställda i stödföretagen

Antal anställda ¹	Antal arbetsställen	Antal anställda ¹		
		Män	Kvinnor	Totalt
1-4	87	178	47	225
5-9	109	606	131	737
10-19	130	1 486	327	1 813
20-49	144	3 925	734	4 659
50-249	105	7 966	2 078	10 044
250-	16	6 974	2 651	9 625
Ingen uppgift	18			
Totalt	609	21 135	5 968	27 103

Källa: Tillväxtverket Nyps

¹ SCB Rams. Baserat på 2012 års uppgifter

2.6.10 Andel kvinnor och män i företagsledning och styrelse

Nedanstående tabell visar andelen kvinnor och män i företagsledning samt i styrelse i de företag som beviljats transportbidrag budgetår 2013.

Tabell 2.6.10.1 Andel män respektive kvinnor i företagsledning samt i styrelse, avseende företag som beviljats transportbidrag år 2013

	Andel män i företagsledning ¹	Andel kvinnor i företagsledning ¹	Andel män i styrelse ²	Andel kvinnor i styrelse ²
Totalt	92 %	8 %	78 %	22 %

Källa: SCB.

¹ Företagsledning = VD eller kontaktperson

² Styrelse = Ordinarie ledamot och suppleant (styrelse gäller endast AB).

2.6.11 Sammanfattning av regeringsuppdrag gällande miljöanpassning av transportbidraget

Tillväxtverket fick i regleringsbrev inför år 2013, i uppdrag att ”genomföra åtgärder som ytterligare miljöanpassar transporter med rätt till transportbidrag. Åtgärderna ska riktas till berörda tillverkande företag och transportörer”. De åtgärder som genomfördes har handlat

om kunskapshöjande insatser och genomfördes som en pilotomgång. Västerbotten valdes till pilotlän och Tillväxtverket arrangerade två utvecklingsdagar i Skellefteå och Lycksele i maj 2013. Under hösten genomfördes ytterligare tre utbildningsdagar på tre orter i Norrbotten, Jämtland och Västernorrland.

Dagarna innehöll en genomgång av gällande regler för transportbidrag, en utbildningsinriktad del om transporter och miljö och en del där företag berättade om sina erfarenheter med miljöanpassade transporter. Utvärderingen visar på överlag positiva omdömen. De flesta anser att utvecklingsdagen har lett till ökad kunskap och förståelse och majoriteten tror att de kommer ha nytta av informationen. Alla svarade att de varit nöjda med dagen som helhet.

Tillväxtverket har lagt ut utbildningsmaterial på hemsidan. Materialet består av det bildmaterial som användes under dagarna samt tre filmer som producerades i samband med detta.

2.7 Uppföljning och utvärdering

I nedanstående tabell visas de medel som länen och Tillväxtverket använt för uppföljning och utvärdering av insatser, vilka finansieras av anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder, samt för att säkerställa uppföljningssystem m.m. kopplat till bemyndigandesystemet på anslaget. I kolumn till höger redovisas hur mycket av dessa medel som använts till ärendehanteringssystemet NYPS.

Tabell 2.7.1 Uppföljnings och utvärderingsmedel, anslag 1:1, år 2013 (tkr)

Län	År 2013 (tkr)	Varav NYPS (tkr)
Stockholm	183	183
Uppsala	913	220
Södermanland	300	141
Östergötland	597	246
Jönköping	1 100	851
Kronoberg	908	246
Kalmar	200	-
Gotland	231	219
Blekinge	1 500	329
Skåne	64	64
Halland	400	63
Västra Götaland	1 009	711
Värmland	2 400	230
Örebro	1 600	407
Västmanland	1 000	253
Dalarna	2 400	491
Gävleborg	3 313	812
Västernorrland	998	544
Jämtland	293	143
Västerbotten	3 296	716
Norrbotten	3 252	823
Tillväxtverket ¹	10 176	7 009
Totalt	36 134	14 701

Källa: Tillväxtverket Nyps + Länens redovisningar.

¹ Belopp för Tillväxtverket är efter avräkning av TA-ersättning från EU-program.

3. Ekonomisk redovisning av projektverksamheten 2013, inom anslag 1:1

Ett sätt att synliggöra det regionala tillväxtarbetet är att följa upp hur länen och de olika beslutsfattarna Länsstyrelser (Lst), Kommunala samverkansorgan (KSO) och berörda Landsting prioriterar sina projektmedel inom anslag 1:1 – Regionala tillväxtåtgärder. I denna uppföljning redovisas länens beslutade projektmedel fördelat på beslutsfattare, län, medfinansiering, nationella prioriteringar och ämnesområden. Utöver länens projektverksamhet redovisas även för Tillväxtverkets projektmedel samt verksamhetsbidrag till Resurscentra för kvinnor som finansieras från anslag 1.1.

3.1 Uppföljning av projektverksamheten 2013

Detta kapitel innehåller en regionalt och nationellt aggregerad ekonomisk redovisning av beslutade projektmedel inklusive medfinansiering, med utgångspunkt från insatser som finansieras från anslaget 1:1 regionala tillväxtåtgärder. Redovisningen är uppdelad på prioriteringarna i den nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013.³

Utöver en redovisning utifrån den nationella strategins prioriteringar görs även en redovisning av beslutade medel på olika ämnesområden. 2009 tog Tillväxtverket i samråd med Näringsdepartementet fram en lista innehållande 12 ämnesområden och 51 underliggande ämneskategorier. Syftet med dessa kategorier är att det främst ur ett nationellt perspektiv ska vara möjligt att se vad beviljade projektmedel används till. Från och med 2010 ska respektive beslutande organisation kategorisera projekt i samband med varje enskilt ärendebeslut.

Nytt för 2013 års uppföljning av länens projektmedel är att beslutsfattarna i länen har uppmanats att ange och beskriva länets två viktigaste profilprojekt som beviljades projektmedel under 2013. I bilaga 4 i denna rapport redovisas dessa profilprojekt.

3.1.1 Bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken

Enligt förordning (2003:596)⁴ om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken beslutar regeringen, Tillväxtverket, länsstyrelser, samverkansorgan och berörda landsting,⁵ om bidrag för

³ Regeringskansliet, 2006. En nationell strategi för regional konkurrenskraft, entreprenörskap, och sysselsättning 2007–2013

⁴ Förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken.

⁵ Landsting: Region Halland, Region Skåne, Region Västra Götaland, Region Gotland

projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken (i fortsättningen benämns dessa organisationer för beslutsfattare).

Projektverksamheten ska syfta till att uppnå målet för den regionala tillväxtpolitiken. Insatserna ska vara avgränsade från ordinarie verksamhet och avgränsade i tid, ekonomi och arbetsinsats. Projektverksamheten ska vara förenlig med regionala strategier och program.

Projekt kan avse verksamhet som omfattar flera län samt samarbete mellan län. Den enskilde beslutsfattaren får lämna bidrag till projektverksamhet med högst 50 procent av utgifterna för ett projekt. Om Tillväxtverket och minst en annan beslutsfattare beslutar om bidrag för samma projekt, får bidrag lämnas med upp till 100 procent av utgifterna för projektet. Varje beslutsfattare får dock besluta om bidrag med högst 50 procent av utgifterna för projektet.

3.1.2 Nationella strategins prioriteringar

Prioriteringarna i den nationella strategin ska vara vägledande för det regionala tillväxtarbetet, och ligga till grund för myndigheternas medverkan i arbetet med regionala utvecklingsstrategier, tillväxtprogram och strukturfondsprogram. Prioriteringarna omfattar alla regioner, men ska anpassas till regionala och lokala förutsättningar.

Regeringen har valt att prioritera *Innovation och förnyelse, Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud, Tillgänglighet* samt *Strategiskt gränsöverskridande samarbete*. Innehållet i dessa prioriteringar lägger en grund för det gemensamma arbete som krävs för att genomföra insatser av betydelse för regional utveckling.

Med syfte att underlätta jämförelser på nationell nivå, bygger den ekonomiska redovisningen av de regionala projektmedlen på de fyra nationella prioriteringarna och deras insatsområden:

1. Innovation och förnyelse
Innovativa miljöer och Entreprenörskap
2. Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud
Kompetensförsörjning och Ökat arbetskraftsutbud
3. Tillgänglighet
Regionförstoring och Ett utvecklat informationssamhälle
4. Strategiskt gränsöverskridande samarbete.
Denna prioritering ska både komplettera och bidra till att uppfylla de övriga prioriteringarna. Det gränsöverskridande samarbetet delas därför upp i de övriga prioriteringarnas insatsområden enligt ovan.

I bilaga 1 framgår tydligare beskrivning av exempel på vilka insatser som kan räknas in under respektive prioritering och insatsområde.

3.1.3 Principer för den ekonomiska redovisningen

Den ekonomiska redovisningen bygger på registrerade uppgifter i ärendehanteringssystemet Nyps samt projektsammanställningar från

samtliga 38 beslutsfattare i länen som hanterar projektmedel inom anslag 1:1 *Regionala tillväxtåtgärder*. Sammanställningarna grundar sig på beslutade⁶ projektmedel 2013 och innehåller beviljade projektmedel samt medfinansiering till respektive projekt/insats.⁷

Anslag 1:1 är en del av de totala resurser som finns till förfogande inom ramen för det regionala tillväxtarbetet. Anslaget för länen och Tillväxtverket omfattar totalt cirka 1,5 miljarder kronor och innefattar stödformerna:

- Projektmedel
- Regionalt investeringsstöd
- Regionalt bidrag till företagsutveckling
- Sysselsättningsbidrag
- Såddfinansiering
- Stöd till kommersiell service

Projektmedlen utgör cirka 50 procent av det totala anslaget 1:1. Omfattningen skiljer sig åt mellan länen men projektmedlen kan ses som en katalysator för andra program/insatser och ger en bild över hur respektive län valt att prioritera och lägga upp delar av sitt tillväxtarbete.

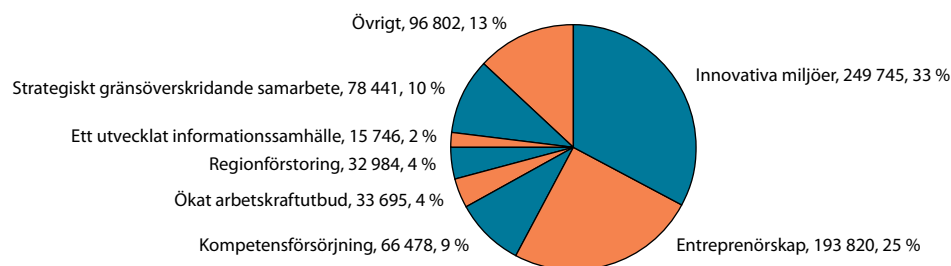
3.2 Länens projektverksamhet

Sedan 1998 har ansvaret för de regionala utvecklingsinsatserna successivt överförts från länsstyrelserna till landsting och kommunala samverkansorgan i länen. Under 2013 hade landsting och samverkansorgan det regionala tillväxtansvaret i 17 av landets 21 län. 8 I dessa län finns dock fortfarande en mindre del av projektmedlen kvar hos berörda länsstyrelser.

3.2.1 Beslutade projektmedel 2013

Under budgetåret 2013 beviljade beslutsfattarna i länen totalt 768 miljoner kronor (mnkr) till projektverksamhet. I figur 3.2.1.1 visas beslut-

Figur 3.2.1.1 Fördelning av beslutade projektmedel 2013 på nationella prioriteringarnas insatsområden (tusental kronor och procent)

⁶ Beslutade medel avser beslut som fattats under 2013. Besluten gäller aktiviteter som pågår under ett eller flera år.

⁷ Projektsammansättningar begärs från beslutsfattare då vissa uppgifter är bristfälligt registrerade i Nypis samt för att få en kvalitetsgranskning från beslutande organisationer.

⁸ Under 2013 hade Länsstyrelsen det regionala tillväxtansvaret i Norrbottens, Västernorrlands, Västmanlands och Stockholms län.

tade projektmedel fördelade på de nationella prioriteringarnas insatsområden. Den största prioriteringen är *Innovation och förnyelse* som med sina insatsområden Innovativa miljöer och Entreprenörskap utgör 58 procent av totalt beslutade projektmedel. Under *Övrigt* inräknas insatser som inte kunnat kopplas till någon specifik prioritering. Bland annat inryms insatser som analyser samt uppföljning och utvärdering motsvarande ca 31 mkr.

Tabell 3.2.1.1 Fördelning av beviljade stöd 2013 på den nationella strategins prioriteringar och insatsområden (antal och procent)

Innovation och förnyelse		Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftutbud		Tillgänglighet		Strategiskt gränsöverskridande samarbete	Övrigt	Totalt (antal)
Innovativa miljöer	Entreprenörskap	Kompetensförsörjning	Ökat arbetskraftsutbud	Regionförstoring	Ett utvecklat informationssamhälle			
240	306	97	70	39	33	110	169	1 064
23 %	29 %	9 %	7 %	4 %	3 %	10 %	16 %	100 %

I tabell 3.2.1.2 redovisas beslutade projektmedel fördelat på respektive beslutsfattare. Omfattningen av beviljade medel skiftar mellan länen. Störst omfattning år 2013 hade Länsstyrelsen i Norrbottens län med 77 mnkr i beslutade medel. Därefter följde Länsstyrelsen Västernorrland (75 mnkr), Regionförbundet Jämtlands län (65 mnkr), Västra Götalandsregionen (63 mnkr), Region Gävleborg (61 mnkr) och Region Värmland (47 mnkr) Dessa sex beslutsfattare motsvarade 50 procent av länens totalt beviljade projektmedel 2013.

Tabell 3.2.1.2 Beslutade projektmedel 2013 från anslag 1:1 – Regionala tillväxtåtgärder fördelade på beslutsfattare och den nationella strategins prioriteringar och insatsområden (avrundade tusentals kronor, sorterat efter länskod)

Nationell prioritering	Innovation och förnyelse		Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftutbud		Tillgänglighet		Strategiskt gränsöverskridande samarbete	Övrigt ¹	Totalt (tkr)
	Innovativa miljöer	Entreprenörskap	Kompetensförsörjning	Ökat arbetskraftsutbud	Regionförstoring	Ett utvecklat informationssamhälle			
Beslutsfattare									
Länsstyrelsen i Stockholms län	1 296	1 550	1 452	1 375	1 500	400	505	183	8 262
Länsstyrelsen i Uppsala län	800	143	270	10	-	-	475	-	1 698
Regionförbundet i Uppsala län	7 315	670	210	150	-	336	10	1 693	10 384
Länsstyrelsen i Södermanlands län	-	2 934	550	-	-	-	-	1 175	4 659
Regionförbundet Sörmland	5 455	10 395	830	100	298	-	-	402	17 480
Länsstyrelsen i Östergötlands län	-	2 380	500	350	-	-	884	461	4 575
Regionförbundet Östsm	3 534	5 251	1 650	608	1 160	400	-	386	12 989
Länsstyrelsen i Jönköpings län	2 125	1 125	381	207	-	-	-	400	4 238

Nationell prioritering	Innovation och förnyelse		Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud		Tillgänglighet		Strategiskt gränsöverskridande samarbete	Övrigt ¹	Totalt (tkr)
	Innovativa miljöer	Entreprenörskap	Kompetensförsörjning	Ökat arbetskraftsutbud	Regionförstoring	Ett utvecklat informationsområde			
Regionförbundet Jönköpings län	9 536	888	2 780	2 391	200	-	1 440	1 397	18 630
Länsstyrelsen i Kronobergs län	1 825	3 211	-	100	-	-	-	508	5 644
Regionförbundet Södra Småland	5 970	5 615	1 928	2 840	384	126	550	950	18 362
Länsstyrelsen i Kalmar län	1 730	113	-	-	-	-	-	-	1 843
Regionförbundet i Kalmar län	9 112	7 313	815	1 020	1 659	235	2 199	4 096	26 449
Länsstyrelsen Gotlands län	224	267	127	-	203	-	334	65	1 220
Gotlands kommun	90	1 972	-	-	120	34	5 492	3 122	10 829
Länsstyrelsen i Blekinge län	1 282	2 514	800	250	-	163	892	600	6 501
Region Blekinge	5 612	5 325	790	6 498	1 000	1 305	5 550	4 321	30 401
Länsstyrelsen i Skåne län	120	-	185	426	-	-	100	64	895
Region Skåne	11 000	4 695	1 310	5 000	-	-	-	-	22 005
Länsstyrelsen i Hallands län	690	-	-	95	-	-	-	63	848
Region Halland	1 345	9 900	-	-	-	-	-	-	11 245
Länsstyrelsen i Västra Götalands län	847	150	1 100	-	-	-	-	1 704	3 802
Västra Götalandsregionen	9 400	21 909	900	1 000	-	-	25 934	3 438	62 581
Länsstyrelsen i Värmlands län	820	3 823	1 568	703	540	140	6 285	1 800	15 679
Region Värmland	21 340	11 777	10 535	600	500	-	745	1 500	46 997
Länsstyrelsen i Örebro län	720	-	-	-	-	1 150	-	700	2 570
Regionförbundet i Örebro län	1 300	2 561	5 231	-	1 409	2 500	360	4 687	18 049
Länsstyrelsen i Västmanlands län	10 716	7 771	4 045	440	2 034	800	1 100	3 973	30 879
Länsstyrelsen i Dalarnas län	1 838	84	300	415	250	-	2 717	5 652	11 255
Region Dalarna	5 640	15 149	4 880	250	-	-	1 841	2 677	30 437
Länsstyrelsen i Gävleborgs län	1 136	296	-	900	-	-	395	5 436	8 163
Region Gävleborg	19 415	18 358	8 767	1 753	255	858	3 410	8 103	60 919
Länsstyrelsen i Västernorrlands län	28 165	7 832	6 769	3 321	10 221	4 365	5 033	9 157	74 862
Länsstyrelsen i Jämtlands län	-	-	-	-	-	-	332	-	332
Regionförbundet Jämtlands län	43 117	9 780	1 663	1 500	7 334	-	576	793	64 763
Länsstyrelsen i Västerbottens län	5 157	3 459	292	-	-	206	4 521	6 299	19 934
Regionförbundet Västerbottens län	7 954	7 535	-	-	-	50	2 423	2 325	20 287
Länsstyrelsen i Norrbottens län	23 118	17 075	5 850	1 394	3 917	2 679	4 338	18 672	77 044
Riket	249 745	193 820	66 478	33 695	32 984	15 746	78 441	96 802	767 710

¹ I posten "övrigt" ingår bl.a. insatser för analyser, uppföljning/ utvärdering av insatser vilka finansierats av anslaget 1:1 samt insatser för att säkerställa uppföljningssystem kopplat till anslaget. Länens redovisade medel för analyser och uppföljning/utvärdering uppgår till ca 31 mkr för 2013.
Källa: Tillväxtverket Nypps, länens redovisningar

Tabell 3.2.1.3 visar beslutade projektmedel (belopp) för respektive län (beslutsfattare i samma län summerade) och andelen (procent) av respektive läns projektmedel per nationell prioritering/insatsområde. Syftet med tabellen är att visa hur länen har valt att prioritera sina medel, oavsett storlek på tillgängliga resurser.

De sex län som visar de största beloppen beslutade medel är Norrbotten (77 mnkr), Västernorrland (75 mnkr), Gävleborg (69 mnkr), Västra Götaland (67 mnkr), Jämtland (65 mnkr) och Värmland (63 mnkr). Dessa sex läns beslutade medel motsvarade tillsammans 54 procent av totalt beviljade projektmedel 2013.

Samtliga län förutom Gotland, Västra Götaland och Örebro redovisar störst andel medel i något av insatsområdena inom Innovation och förnyelse, Innovativa miljöer och Entreprenörskap

Stockholm (35 %), Skåne (31 %), Örebro (25 %) och Jönköping (25 %) redovisar höga andelar på den nationella prioriteringen Kompetensförsörjning och ökad arbetskraftsutbud.

Tabell 3.2.1.3 Beslutade projektmedel 2013 fördelade på län och den nationella strategins prioriteringar och insatsområden (procent)

Nationell prioritering	Innovation och förnyelse		Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud		Tillgänglighet		Strategiskt gräns-överskridande samarbete	Övrigt	Summa (%)	Totalt belopp (tkr)
	Innovativa miljöer	Entreprenörskap	Kompetensförsörjning	Ökat arbetskraftsutbud	Regionförstoring	Ett utvecklat informations-samhälle				
Län										
Stockholm	16	19	18	17	18	5	6	2	100	8 262
Uppsala	67	7	4	1	-	3	4	14	100	12 082
Södermanland	25	60	6	0	1	-	-	7	100	22 139
Östergötland	20	43	12	5	7	2	5	5	100	17 564
Jönköping	51	9	14	11	1	-	6	8	100	22 868
Kronoberg	32	37	8	12	2	1	2	6	100	24 006
Kalmar	38	26	3	4	6	1	8	14	100	28 293
Gotland	3	19	1	-	3	0	48	27	100	12 049
Blekinge	19	21	4	18	3	4	17	13	100	36 902
Skåne	49	21	7	24	-	-	0,4	0	100	22 900
Halland	17	82	-	1	-	-	-	1	100	12 093
Västra Götaland	15	33	3	2	-	-	39	8	100	66 383
Värmland	35	25	19	2	2	0	11	5	100	62 675
Örebro	10	12	25	-	7	18	2	26	100	20 619
Västmanland	35	25	13	1	6,6	3	4	13	100	30 879
Dalarna	18	37	12	2	1	-	11	20	100	41 692
Gävleborg	30	27	13	4	0	1	6	20	100	69 082
Västernorrland	38	10	9	4	14	6	7	12	100	74 862
Jämtland	66	15	3	2	11	-	1	1	100	65 095
Västerbotten	33	27	1	-	-	1	17	21	100	40 221
Norrbotten	30	22	8	1,8	5	3	6	24	100	77 044
Riket	33	25	9	4	4	2	10	13	100	767 710

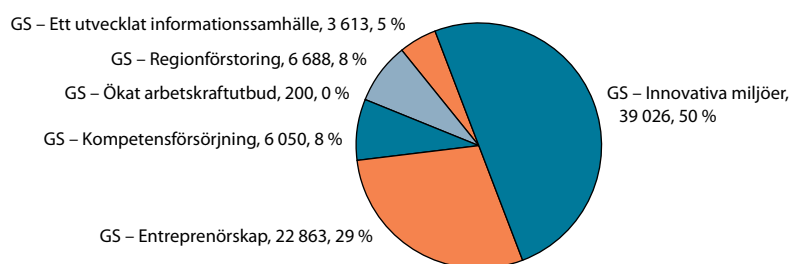
Källa: Tillväxtverket Nyps, Länens redovisningar
Fet stil markerar största insatsområdet per län.

Örebro (25 %), Stockholm (23 %), och Västernorrland (20 %) redovisar de högsta andelarna på prioriteringen Tillgänglighet, Regionförstoring och Ett utvecklat informationsamhälle.

Beslutsfattarna i länen har uppmanats att ange och beskriva länets två viktigaste profilprojekt som beviljades projektmedel under 2013. I bilaga 4 i denna rapport redovisas dessa profilprojekt. I flertalet av länen finns två organisationer som kan besluta om projektmedel från anslag 1:1. Den organisation som har det huvudsakliga tillväxtansvaret i länet har ansvarat för att redovisa projektuppgifterna (anges i parentes i projektsammanställningen).

Merparten av länen redovisar beslutade medel inom prioriteringen Strategiskt gränsöverskridande samarbete. Totalt beslutade projektmedel till prioriteringen uppgår till 78 mnkr. I figur 3.2.1.2 framgår hur dessa medel kan brytas ned på olika insatsområden. GS-Entreprenörskap och GS-Innovativa miljöer, 50 respektive 29 procent, utgör den största delen av prioriteringen. Västra Götaland (26 mnkr), Västerbotten (7 mnkr), Värmland (7 mnkr) och Blekinge (6 mnkr) är de län som redovisar de högsta beloppen av beslutade medel på Strategiskt gränsöverskridande samarbete. De fyra länens beviljade medel till prioriteringen uppgår till 46 mnkr vilket motsvarar 59 procent av de totala medlen för prioriteringen.

Figur 3.2.1.2 Beslutade projektmedel 2013 på Strategiskt gränsöverskridande samarbete (GS). Fördelning på insatsområden (tusental kronor och procent)

Källa: Tillväxtverket Nyps, länens redovisningar

3.2.2 Länsöverskridande projekt

Några av ovanstående projektexempel består av länsöverskridande verksamheter med finansiering från flera beslutsfattare i samma och/eller olika län. Detta gäller i många fall flerlänsprojekt inom de regionala strukturfondsprogrammen men det finns också ett stort antal projekt med enbart nationell finansiering. I cirka 13 procent av det totala antalet beviljade stöd 2013 omfattar verksamheten fler än ett län.

3.2.3 Svårighet med att kategorisera projekt

Det kan i vissa fall vara svårt för beslutsfattarna att kategorisera insatser och projekt på de nationella prioriteringarna för de regionala projektmedlen. I kolumnen Övrigt i tabell 3.2.1.2 och 3.2.1.3 finns insatser

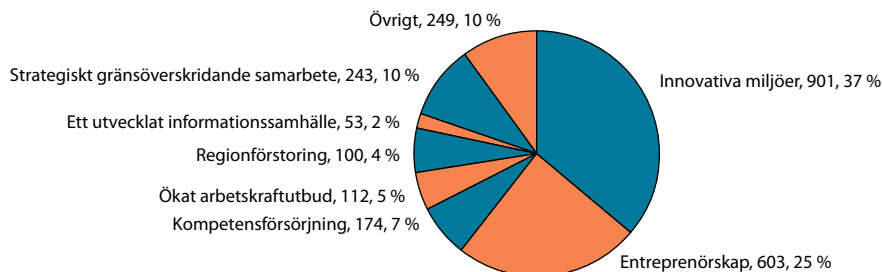
som beslutsfattarna av någon anledning bedömer inte passar in på prioriteringarna. Det handlar om ca 170 insatser omfattande totalt 97 mnkr, varav cirka 40 (31 mnkr) ärenden med verksamhet som analyser eller uppföljning/utvärdering. Merparten består dock av projekt som beslutande organisationer har svårt att applicera på någon specifik prioritering. Ett 30-tal insatser handlar t.ex. om turism och kultur vilka ofta är viktiga delar för att öka attraktiviteten för en region. I den nationella strategin finns skrivningar om kultur och turism under prioriteringen *Innovation och förnyelse* som t. ex: *tillvarata naturmiljö; kultur och kulturarv i utvecklingen av innovativa miljöer; stimulera utveckling av näringsverksamhet som baseras på naturmiljöer; kultur och kulturarv, stimulera en fortsatt utveckling av natur- och kulturturism*. Trots dessa skrivningar har vissa insatser inte kopplats till denna prioritering i den nationella strategin.

3.2.4 Total finansiering av länens projektverksamhet

Den totala omslutningen av länens projektverksamhet, inkluderat all redovisad medfinansiering, uppgick 2013 till 2,4 miljarder kronor.

Figur 3.2.4.1 visar projektverksamhetens totala finansiering fördelat på de nationella prioriteringarnas insatsområden. Den största prioriteringen är *Innovation och förnyelse* som med sina insatsområden *Innovativa miljöer* och *Entreprenörskap* utgör 62 procent (1,5 miljarder kronor) av den totala finansieringen.

Figur 3.2.4.1 Total finansiering av länens projektverksamhet 2013, fördelat på nationella prioriteringarnas insatsområden (miljoner kronor och procent)

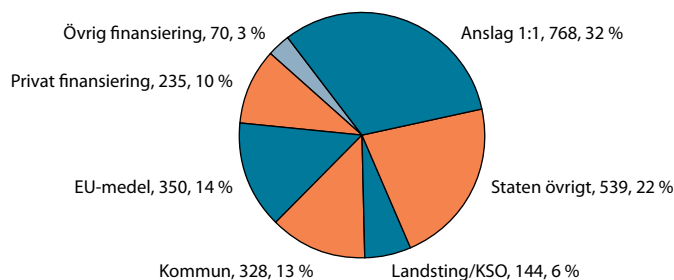
3.2.5 Finansiering av länens projektverksamhet per aktörgrupp

I figur 3.2.5.1 framgår att 54 procent (1,3 miljarder kronor) av totala finansieringen av länens projektverksamhet kommer från staten via posterna "Anslag 1:1" och "Staten övrig". Den senare innehåller övriga anslag från länsstyrelser, myndigheter och andra statligt finansierade organ som stiftelser och statliga bolag.

"EU-medel" är den näst största aktörgruppen med 14 procent motsvarande 350 miljoner kronor. Under 2013 ingick EU-medel som medfinansiering i 19 procent av antalet ärenden beviljade projektmedel. Beviljade projektmedel i dessa ärenden utgjorde 22 procent (170 mnkr) av länens totalt beslutade projektmedel. Detta är betydligt lägre andelar än de föregående fem åren då motsvarande andelar har

legat på mellan 31–40 procent av antalet ärenden respektive 36–58 procent av länens beslutade projektmedel. Förklaringen till den lägre andelen finansiering från EU-medel är att 2013 var det sista året av innevarande programperiod för EU strukturfonder (2007–2013). I gruppen EU-medel räknas strukturfonds-programmen, både i och utanför statsbudgeten.

Figur 3.2.5.1 Finansiering av länens projektverksamhet 2013 per aktörsgrupp (miljoner kronor och procent)

Källa: Tillväxtverket Nyps, länens redovisningar

I tabell 3.2.5.1 framgår fördelningen på olika EU-program. En viss obalans kan finnas i ovanstående redovisning av finansiering för olika aktörsgrupper eftersom beslut om EU-medlen ofta fattas för flera år. För anslag 1:1 är det däremot vanligt att medel beviljas för ett år i taget beroende på beslutsutrymme för respektive beslutsfattare.

Tabell 3.2.5.1 EU-medel som finansiering av länens projektverksamhet 2013

	EU-medel (tkr)
På statsbudgeten:	
Regionala utvecklingsfonden ¹	225 514
Territoriella program (Sverige-Norge) ²	14 142
Sociala fonden ³	11 676
Landsbygdsprogrammet ⁴	56 029
Utanför statsbudgeten:	
Territoriella program utanför statsbudgeten ⁵	15 095
Övriga territoriella program ⁶	27 926
Summa	350 382

Källa: Tillväxtverket Nyps, Länens redovisningar

¹ Åtta regionala program för regional konkurrenskraft och sysselsättning. Förvaltas av Tillväxtverket.

² Förvaltas i Sverige av Länsstyrelsen i Jämtlands län.

³ Nationellt program för regional konkurrenskraft och sysselsättning. Förvaltas av ESF-rådet

⁴ Förvaltas av Jordbruksverket. Beloppet består till viss del av det nationella anslaget 1:23 Åtgärder för landsbygdens miljö och struktur.

⁵ Förvaltas i Sverige (regionala fonden): Nord, Botnia-Atlantica, Öresund-Kattegatt-Skagerack, Norra Periferin

⁶ Sverige deltar men programmen förvaltas av andra länder: Central Baltic, South Baltic, Östersjöregionen, Nordsjöregionen, INTERACT II, URBACT II, ESPON, ENPI.

Den kommunala medfinansieringen uppgår till 13 procent (328 mnkr) och aktörsgruppen "Landsting/KSO" utgör 6 procent (144 mnkr) av redovisad finansiering.

Den privata finansieringen avseende medel från företag eller icke offentliga organisationer uppgår till 10 procent (235 mnkr). Dessutom redovisas övrig finansiering på 3 procent (70 mkr) vilket till viss del består av utländska finansiärer inom de territoriella EU-programmen.

När det gäller redovisning av medfinansiering till de regionala projektmedlen varierar det i vilken omfattning beslutsfattarna redovisar denna. De län med stor andel projektmedel har ofta en väl uppbyggd rutin för registrering och uppföljning av projektbeslut inklusive medfinansiering. För län med mindre erfarenhet av projektverksamhet och de med mindre andel medel finns det i vissa fall brister i redovisningarna.

3.2.6 Den statliga medfinansieringen av regional projektverksamhet

Den statliga finansieringen på drygt 1,3 miljarder kronor utgörs av flera olika finansieringsposter. I tabell 3.2.6.1 framgår att posten ”övrig statlig finansiering” utgör 39 procent (504 mnkr) av den statliga finansieringen. Den utgörs främst av medel från nationella myndigheter.

Tabell 3.2.6.1 Statlig finansiering av regional projektverksamhet 2013

Statlig finansiering	Finansiering 2013 (tkr)	Andel av statlig finansiering
Anslag 1:1 (Länsstyrelser)	284 903	21,8 %
Anslag 1:1 (Kommunala samverkansorgan)	386 810	29,6 %
Anslag 1:1 (Landsting)	95 977	7,3 %
Länsstyrelser (övriga anslag)	34 854	2,7 %
Övrig statlig finansiering	503 744	38,6 %
Total statlig finansiering	1 306 308	100,0 %

Källa: Tillväxtverket Nypps, Länens redovisningar

I samband med länens ekonomiska redovisning ställdes frågan: -*Vilka är de fem största aktörerna som redovisas i kolumnen ”Övrig statlig finansiering”*. Tabell 3.2.6.2 visar de vanligast redovisade finansiärerna inom den övriga statliga finansieringen i ungefärlig storleksordning. Det finns en viss osäkerhet i summering av redovisade belopp eftersom flera beslutsfattare kan ha redovisat en viss myndighets finansiering till samma unika projekt i respektive redovisning av beslutade projektmedel. Det medför att samma finansiering kan vara räknad flera gånger. Detta gäller främst de största finansiärerna och därför redovisas inga belopp i nedanstående tabell.

De vanligaste statliga finansiärerna som redovisas under ”Övrig statlig finansiering” är Universitet/Högskola, Vinnova, Tillväxtverket och Energimyndigheten. Andra myndigheter som redovisas av flera beslutsfattare är Arbetsförmedlingen, Almi, Statens kulturråd, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, Trafikverket, Innovationsbron och Migrationsverket.

Tabell 3.2.6.2 Specifiering av "fem största aktörer som redovisats under övrig statlig finansiering"

Myndighet	Antal beslutsfattare som redovisar myndigheten som en av sina fem största statliga finansiärer
Universitet/Högskola	32
Vinnova	21
Tillväxtverket	20
Energimyndigheten	14
Arbetsförmedlingen	8
Almi	6
Statens Kulturråd	4

Källa: Länens redovisningar

Andra statliga myndigheter/organisationer som redovisas av respektive beslutsfattare, som en av de fem största övriga statliga finansiärerna är: Svenska institutet, Swedavia, Boverket, Regeringens olika departement, Riksutställningar, Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB, Sveriges Television, Kungliga biblioteket, Sjöfartsverket, Skogsstyrelsen, Karolinska institutet, Nordiska ministerrådet, Norrlandsfonden.

3.2.7 Redovisning av insatser som finansieras av flera beslutsfattare

En faktor som har påverkan på den redovisade finansieringen är i de fall som flera beslutsfattare finansierar samma projekt. Då kommer samma verksamhet att redovisas av respektive beslutsfattare och en risk uppstår att samma finansiering redovisas flera gånger. Vid begäran om ekonomisk redovisning från länen har Tillväxtverket fått en detaljerad projektförteckning från respektive beslutsfattare. I projekt som finansieras med projektmedel (anslag 1:1) från andra beslutsfattare har dessa belopp angivits. Projekt som är länsöverskridande har även noterats.

Vid genomgång av länens projektredovisningar har ett omfattande arbete gjorts på att identifiera identiska projekt i redovisningar från olika beslutsfattare. På så vis har den totala finansieringen reducerats med ca 150 mnkr. Som exempel kan nämnas att posten "Övrig statlig finansiering" har reducerats med 90 mnkr, "Privat finansiering" med 39 mkr och "Kommun" har reducerats med 13 mnkr. Det finns troligtvis fortfarande finansiering som har dubbelredovisats men det kan också finnas finansiering som inte alls har redovisats.

3.3 Beslutade projektmedel 2013 fördelat på ämnesområden och kategorier

Hittills har denna redovisning av beslutade projektmedel utgått från de nationella prioriteringarna enligt den Nationella strategin för regional konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning 2007–2013. Dessa prioriteringar utgör en grov uppdelning av beslutade insatser och det har efterfrågats en metod att på en mer detaljerad nivå kunna dela upp beslutade projektmedel. 2009 tog Tillväxtverket i samråd med Näringsdepartementet fram en lista innehållande 12 ämnesområden och 51 underliggande ämneskategorier. Syftet med dessa kate-

gorier är att det ur ett nationellt perspektiv ska vara möjligt att se vad beviljade projektmedel används till. Fr.o.m. 2010 gör respektive beslutande organisation för regionala projektmedel en kategorisering av varje enskild beslut om projektmedel och detta registreras tillsammans med de nationella prioriteringarna i det nationella ärendehanteringssystemet Nyps. En aspekt som bör uppmärksammas i tolkningen av nedanstående information är att ämnesområden/kategorier inte alltid har ett direkt samband med de nationella prioriteringarna. Flera ämnesområden passar väl in på en prioritering med snarligt innehåll, medan andra ämnesområden/kategorier har en mer horisontell karaktär. Som exempel kan nämnas ämnesområdet för turism som kan innehålla insatser med stark koppling till både *Innovation och förnyelse* (Innovativa miljöer och Entreprenörskap) *Kompetensförsörjning* och *Tillgänglighet*. I bilaga 3 beskrivs samtliga ämneskategorier och exempel på innehållande verksamhet.

Tabell 3.3.1 Projektmedel år 2013 fördelat på nationell prioritering och ämnesområden (tkr)

Ämnesområde	Nationell prioritering					Totalt (tkr)
	Innovation och förnyelse	Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud	Tillgänglighet	Strategiskt gränsöverskridande samarbete	Övrigt	
Innovation	216 182	1 370	250	32 361	563	250 725
Entreprenörskap	132 188	18 619	-	11 339	2 037	164 182
Informationssamhället	-	800	13 996	3 686	350	18 832
Transport/Regionförstoring	3 045	340	23 946	12 160	2 650	42 141
Energi	9 733	-	400	2 299	1 186	13 618
Turism	60 718	1 068	1 809	8 385	8 034	80 014
Kultur	15 320	45	-	951	7 359	23 676
Förnyelse av städer	106	-	7 110	-	632	7 848
Service	369	-	679	-	3 316	4 363
Kompetensförsörjning	1 987	68 855	-	1 400	2 600	74 842
Uppföljning/Utvärdering	23	-	-	-	31 340	31 362
Övrigt	3 895	9 076	540	5 859	36 736	56 107
Totalt	443 565	100 173	48 730	78 441	96 802	767 710

Källa: Tillväxtverket Nyps, Länens redovisningar

I avsnitt 3.2.1 framgick att 58 procent (444 mnkr) av totalt beslutade projektmedel 2013 var fördelade på den nationella prioriteringen Innovation och förnyelse. Det samma framgår av tabell 3.3.1 som visar de beslutade projektmedlen fördelat på nationella prioriteringar samt på tolv olika ämnesområden. I tabellen framgår inte helt överraskande att de största ämnesområdena är Innovation och Entreprenörskap (251 respektive 164 mnkr). Enligt ovan har det tidigare varit svårt, att på en aggregerad nivå, få en uppfattning av vilka verksamheter som ingår i dessa. I tabell 3.3.2 visas beslutade projektmedel 2013 fördelat på ämnesområden och i de större av dessa visas även en mer detaljerad uppdelning på ämneskategorier.

Det dominerande ämnesområdet *Innovation* på 251 mnkr utgörs t.ex. till största delen (82 mnkr) av ämneskategorin ”*Främjande av samarbete, kunskapsutveckling och kunskapsutbyte*”. Här ingår insatser för

utveckling av samspel och kunskapsöverföring mellan FoU, näringsliv och offentlig sektor, verksamhet för att utveckla olika kluster samt insatser för att öka kommersialisering av forskningsresultat. Ämnesområdet Entreprenörskap på 164 mnkr kan också delas upp på underkategorier. Här återfinns bl.a. olika insatser för rådgivning, ökat internationellt affärsutbyte, utveckla och stimulera existerande företag samt att underlätta start av nya företag. Även för övriga ämnesområden redovisas underliggande ämneskategorier.

Tabell 3.3.2 Fördelning av beslutade projektmedel 2013 på ämnesområden och ämneskategorier (tkr)

Nationella ämnesområden/ämneskategorier	tkr
Innovation, varav:	250 725
– Stöd till FoU i små och medelstora företag	18 808
– FoU-verksamhet i forskningscentrum	31 467
– Utveckling av förutsättningar för innovation	65 103
– Främjande av samarbete, kunskapsutveckling och kunskapsutbyte	82 362
– Investeringar i företag som är direkt kopplade till forskning och innovation	1 765
– Främjande av miljövänliga tjänster, produkter och produktionsprocesser i SMF.	31 145
– Övriga aktiviteter som bidrar till att främja innovation	20 075
Entreprenörskap, varav:	164 182
– Information och rådgivning till små och medelstora företag	20 115
– Insatser för att underlätta start av företag	18 457
– Insatser för ökat internationellt affärsutbyte och stärkta positioner på utländska marknader	23 338
– Kompetensutvecklingsinsatser för små och medelstora företag	11 867
– Kapitalförsörjningsinsatser för små och medelstora företag	8 305
– Insatser för utveckling av existerande företag	43 719
– Övriga åtgärder för att stimulera entreprenörskap	38 381
Informationssamhället, varav:	18 832
– Infrastruktur för bredbandsnät och telefoni	5 769
– Informations- och kommunikationsteknik	1 450
– Utveckling av produkter och tjänster för medborgarna	1 065
– Utveckling av produkter och tjänster för små och medelstora företag	3 795
– Övriga åtgärder för att utveckla informationssamhället	6 754
Transport/Regionförstoring, varav:	42 141
– Samverkan mellan olika transportslag	2 348
– Utveckling av persontransporter för hållbar regionförstoring	4 258
– Investering i fysisk infrastruktur	10 286
– Intelligent transportssystem	-
– Främjande av miljövänliga transporter	13 645
– Övriga åtgärder inom transport/regionförstoring	11 604
Energi, varav:	13 618
– Förnybar energi – Vindkraft	1 180
– Förnybar energi – Solenergi	137
– Förnybar energi – Bioenergi	4 454
– Övrig förnybar energi	2 644
– Energieffektivisering	3 134
– Övriga åtgärder inom energi	2 068
Turism, varav:	80 014
– Utveckling av infrastruktur för turistnäringen	32 964
– Utveckling av naturarvet	5 424
– Stöd till marknadsföring och profilering	18 846
– Utveckling av turisttjänster	13 690
– Övrigt stöd inom turism	9 090

Kultur, varav:	23 676
– Kulturarv och kulturmiljöer som resurs för hållbar tillväxt	7 811
– Infrastruktur för kulturella näringar	370
– Främjande av samverkan mellan kultur och näringsliv	6 794
– Främjande av kulturbaserad upplevelseindustri	6 135
– Övrigt stöd inom kultur	2 566
Förnyelse av städer	7 848
Service i gles- och landsbygder	4 363
Kompetensförsörjning, varav:	74 842
– System och strategier för livslångt lärande i företag	19 523
– Utveckling av särskilda tjänster för anställning, utbildning och stöd i samband med omstrukturering av sektorer och företag	7 620
– Övriga insatser för kompetensförsörjning	47 698
Uppföljning/utvärdering	31 362
Övrigt	56 107
Totalsumma	767 710

Källa: Tillväxtverket Nypps, Länens redovisningar

3.4 Projekt för utveckling av kommersiell och offentlig service 2013

Inom ramen för de regionala projektmedlen är det, enligt *förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken*, möjligt att stödja insatser inom ramen för de regionala programmen⁹ för kommersiell och offentlig service. Dessa insatser får inte avse investerings- eller servicebidrag till affärsinnehavare i gles- och landsbygdsbutiker inom ramen för stödformen kommersiell service. Det ska i stället handla om stöd till bredare utvecklingsprojekt inom området kommersiell och offentlig service. I redovisningar från länen har en specificering gjorts angående sådana projekt.

Totalt har 12 beviljade stöd redovisats avseende utvecklingsprojekt för kommersiell och offentlig service i gles- och landsbygder. Beslutade projektmedel uppgår till 4,4 mnkr. Dessa medel har bl.a. gått till insatser för samordning av kommersiell och offentlig service, utveckling av dagligvarubutiker och drivmedelstationer via landsbygdsmentorer, övergripande arbete med kommersiell service och landsbygdsutveckling.

Tabell 3.4.1 visar fördelningen av beslutade utvecklingsprojekt fördelat på län. Utöver projekt inom det ordinarie anslaget 1:1-Regionala tillväxtåtgärder, har länen även under åren 2011–2014 tilldelats utökade medel via Tillväxtverket för att främja utvecklingen av kommersiell och offentlig service. Dessa utökade medel används både till stödinsatser inom ramen för förordning om stöd till kommersiell service samt projektmedelsförordningen. I nedanstående tabell ingår dessa projekt.

⁹ För att stärka pågående åtgärder och stimulera till nya insatser med syfte att förbättra tillgängligheten till kommersiell och offentlig service fick länsstyrelserna år 2009 i uppdrag att ta fram regionala serviceprogram för kommersiell och offentlig service. Uppdraget gäller alla länsstyrelser utom i Kalmar, Gotland, Halland, Skåne och Västra Götalands län där Landsting och kommunala samverkansorgan har motsvarande uppdrag.

Tabell 3.4.1 Beslutade utvecklingsprojekt för kommersiell och offentlig service 2013

Län	Beviljat belopp (tkr)
Uppsala	50
Södermanland	250
Jönköping	397
Kalmar	101
Värmland	140
Dalarna	1 649
Västernorrland	354
Norrbottnen	1 422
Totalt	4 363

Källa: Tillväxtverket Nyps, Länens redovisningar

Enligt Tillväxtverkets instruktion ska verket ”Stödja program och processer som främjar en utveckling av en kommersiell och offentlig service som kan möta framtidens behov och utmaningar och som är viktig för företag och medborgare”.

Kortfattat består Tillväxtverkets uppgifter inom kommersiell och offentlig service av att:

- Stödja samordning och samverkan mellan centrala, regionala och lokala aktörer med betydelse för en god servicenivå.
- Ansvara för förordning om stöd till kommersiell service med rätt att utfärda föreskrifter.
- Redovisa vilka initiativ som tagits samt vilka insatser som genomförts för att främja utvecklingen av tillgänglighet till kommersiell och offentlig service i gles- och landsbygder för medborgare och företag.
- Stödja länsstyrelser, eller i förekommande fall landsting respektive samverkansorgan, i genomförande och uppföljning av insatser inom det kommersiella serviceområdet.
- Ansvara för uppföljning av och riktlinjer för de regionala serviceprogrammen som genomförs av länsstyrelser samt i förekommande fall regionala samverkansorgan eller landsting.

3.5 Tillväxtverkets projektverksamhet 2013

Ovan framgår att Tillväxtverket redovisades som den tredje vanligaste statliga finansiären till länens projektmedel 2013. En del av denna finansiering utgörs av Tillväxtverkets projektmedel från anslag 1:1.

3.5.1 Regionala näringslivsprojekt och verksamhetsbidrag till Resurscentra för kvinnor

Tillväxtverkets program inom ramen för anslag 1.1 innehåller insatser som främjar näringslivsutveckling och insatserna ska syfta till hållbar tillväxt.

Tillväxtverket har under 2013 beviljat totalt 161 miljoner kronor i projektmedel från anslag 1:1. Detta inom ramen för myndighetens olika program för regionala näringslivsprojekt. Utöver dessa medel har

Tillväxtverket fördelat verksamhetsbidrag till Resurscentra för kvinnor med knappt 104 miljoner kronor.

Tabell 3.5.1.1 Av Tillväxtverket beviljade projektmedel samt verksamhetsbidrag till Resurscentra 2013, från anslag 1:1 (tkr)

Verksamhet	Regionala näringslivsprojekt (tkr)	Resurscentra – verksamhetsbidrag (tkr)
Affärsutvecklingscheckar	109 694	
Regionala kompetensplattformar	28 625	
Regionalt innovationsarbete och kluster	14 772	
Tillväxtskapande samhällsplanering	8 057	
Resurscentra för kvinnor – verksamhetsbidrag		103 597
Summa	161 148	103 597

Källa: Tillväxtverket Nypis

Tillväxtverket driver verksamhet i form av program i syfte att göra insatserna mer strategiska och fokuserade, samtidigt som det är lättare att följa upp och utvärdera dem. Målsättningen är även att skapa större och sammanhållna program. Det är viktigt att programmen samverkar med länens respektive regionala utvecklingsstrategier. Under 2013 har satsningar genomförts inom områdena *Affärsutvecklingscheckar*, *Regionalt innovationsarbete och kluster*, *Regionala kompetensplattformar* samt *Tillväxtskapande samhällsplanering*.

- ”*Affärsutvecklingscheckar*” är en möjlighet för små företag att söka stöd för utveckling av varor och tjänster samt för internationalisering. Syftet med programmet är att bidra till en hållbar tillväxt genom att förkorta tiden till kommersialisering och internationalisering genom att använda externa tjänster.
- ”*Regionala kompetensplattformar*”: Under perioden 2013–2016 ska 60 miljoner kronor riktas till insatser som förstärker och vidareutvecklar de regionala kompetensplattformarna. Detta ska bidra till att möta näringslivets och den offentliga sektorns behov av kompetens. Insatserna ska leda till att det efter programmets genomförande har genomförts en mångfald av kvalitativa projekt och genom dessa fått fram konkreta, goda resultat som kan spridas som lärande exempel inom området.
- Programmet för ”*Regionalt innovationsarbete och kluster*” pågår fram till 2019 och syftar till att öka den innovativa förmågan i svenskt näringsliv. Det övergripande målet för programmet är att den regionala innovationskapaciteten ska öka i de regioner som deltar, genom ett förtydligt ledarskap och väl utvecklade kluster- och innovationsmiljöer.
- ”*Tillväxtskapande samhällsplanering*”: Inom programmet får lokala och regionala aktörer möjlighet att utveckla och stärka sitt arbete för tillväxt. Det handlar om att förbättra samspelet mellan fysisk samhällsplanering och näringslivsutveckling för att stärka det regi-

onala tillväxtarbetet. Målsättningen är att bidra till attraktiva miljöer för näringslivets utveckling.

Tabell 3.5.1.2 visar Tillväxtverket beviljade projektmedel under år 2013 till regionala näringslivsprojekt, fördelat på län. Mest projektmedel har gått till Stockholm (26,4 mnkr), Västra Götaland (19,8 mnkr), Skåne (16,9 mnkr), Värmland (9,9 mnkr) och Västerbotten (9,7 mnkr). Dessa medel motsvarade 51 procent av totalt beviljade medel från Tillväxtverkets projektmedel.

Tabell 3.5.1.2 Projektmedel till regionala näringslivsprojekt, beviljat av Tillväxtverket 2013 från anslag 1:1 (avrundat tusentals kronor)

Län	Regionala näringslivsprojekt (tkr)				Totalt Beviljat 2013 (tkr)
	Affärsutvecklingscheckar	Regionala kompetensplattformar	Regionalt innovationsarbete och kluster	Tillväxtskapande samhällsplanering	
Stockholm	23 190	591	2 132	500	26 413
Uppsala	4 826	1 971	-	-	6 798
Södermanland	4 020	-	-	-	4 020
Östergötland	4 991	2 259	-	-	7 249
Jönköping	4 598	-	-	-	4 598
Kronoberg	3 134	2 328	-	-	5 461
Kalmar	2 868	-	1 350	-	4 218
Gotland	964	-	-	-	964
Blekinge	1 743	-	728	430	2 901
Skåne	11 914	4 500	-	475	16 889
Halland	4 450	-	-	-	4 450
Västra Götaland	16 840	2 497	-	500	19 836
Värmland	2 556	3 653	3 181	500	9 890
Örebro	3 743	2 565	1 255	-	7 563
Västmanland	2 223	1 260	-	-	3 483
Dalarna	3 947	1 250	-	2 895	8 092
Gävleborg	2 722	-	450	500	3 672
Västernorrland	1 685	-	338	-	2 023
Jämtland	2 105	-	3 499	400	6 004
Västerbotten	3 744	3 271	1 359	1 357	9 731
Norrbottn	3 432	2 481	480	500	6 893
Summa	109 694	28 625	14 772	8 057	161 148

Källa: Tillväxtverket Nyps

Tabell 3.5.1.3 visar av Tillväxtverket beviljade verksamhetsbidrag till Resurscentra för kvinnor, fördelat på län.

Tabell 3.5.1.3

Verksamhetsbidrag till Resurscentra för kvinnor, beviljat av Tillväxtverket 2013 från anslag 1:1 (avrundat tusentals kronor)

Län	Resurscentra - verksamhetsbidrag (tkr)
Stockholm	10 163
Uppsala	5 690
Södermanland	4 200
Östergötland	4 000
Jönköping	2 300
Kronoberg	4 722
Kalmar	3 000
Gotland	-
Blekinge	2 100
Skåne	10 796
Halland	3 400
Västra Götaland	10 399
Värmland	3 100
Örebro	3 151
Västmanland	13 200
Dalarna	4 145
Gävleborg	5 700
Västernorrland	3 000
Jämtland	3 000
Västerbotten	2 531
Norrbottn	5 000
Totalt	103 597

Källa: Tillväxtverket Nyps

4. Jämförande utvärdering av företagsstöd

I följande kapitel görs en jämförande utvärdering av den ekonomiska utvecklingen i företag som beviljats olika typer av företagsstöd. Jämförelsen görs med två kontrollgrupper. Den första kontrollgruppen består av företag belägna i samma geografiska område, verksamma i samma branscher och i liknande storlek som stödföretagen. Företagen i kontrollgruppen har också gjort investeringar i motsvarande storlek som stödföretagen i de fall det handlar om investeringsstöd. Vidare görs jämförelse med ytterligare en kontrollgrupp bestående av övriga svenska företag med minst en anställd. I jämförelse har vi utgått från den population av som beviljats företagsstöd år 2009. De resultatmått som används är omsättning, vinst och förädlingsvärde. Det som redovisas är den procentuella förändringen mellan år 2009–2010, 2010–2011, 2011–2012 samt 2009–2012. För att undvika att extremt höga eller låga värden på de ekonomiska nyckeltalen ska påverka jämförelsen har vi valt att använda median som deskriptivt mått. Även kvartilerna redovisas för att ge en uppfattning om spridningen i materialet.

Utvärderingen av de ekonomiska nyckeltalen görs endast på företagsstöden och inte på projektmedel. Detta är naturligt eftersom man kan ta del av företagets bokslutsuppgifter, vilket inte går när det gäller enskilda projekt.

När man jämför ekonomisk utveckling för stödföretag med olika kontrollgrupper bör man vara medveten om att företag som beviljas olika former av stöd ofta kan anses vara starka företag med förutsättningar att överleva. Dessa företag kan visa väldigt god ekonomisk utveckling. Det kan också vara så att vissa stödtyper inte alltid syftar till ekonomisk utveckling i första hand. Att dessa grupper av stödföretag visar en sämre utveckling än jämförelsegruppens är inget onaturligt. I fallet med stöd till kommersiell service handlar det exempelvis i första hand om att säkerställa en viss tillgänglighet till service bestående av dagligvaruhandel i landsbygd och glesbygd. Att dessa butiker inte läggs ned är av stor betydelse för boende i orten. I fallet med såddfinansiering är syftet med stödet att förnya näringslivet genom att finansiera utveckling av tekniska produktidéer med stor tillväxtpotential i en inledande fas. Nystartade företag har ofta en osäker ekonomi under de första åren vilket i sig kan påverka en jämförelse. Att ställa företagen i de olika stödtyperna mot varandra för att därmed avgöra vilken stödtyp som ger den bästa utvecklingen blir därför inte rele-

vant. Det är viktigt att vara medveten om denna problematik när man jämför olika stödföretagsgrupper med varandra eller med kontrollgrupper.

Man bör också vara medveten om att stödet i sig, det vill säga det belopp som företaget erhållit i stöd också har en tendens att påverka de ekonomiska nyckeltalen.

Det är väldigt svårt att särskilja stödets effekter från den totala effekten av exempelvis en investering. Det finns många faktorer som påverkar resultatet. Det är viktigt att läsaren av denna rapport är medveten om dess bakomliggande osäkerheter.

4.1 Val av variabler vid effektvärderingen av stöden

Nedan presenteras de variabler som används för att värdera resultaten av de olika stöden.

Tabell 4.1 Presentation och definition av valda resultatmätt

Resultatmätt	Definiton
Omsättning	Nettoomsättning (exkl. moms och rabatter)
Vinst	Rörelseresultat (efter avskrivningar, före räntor)
Förädlingsvärde	Rörelsens intäkter minus rörelsens kostnader exklusive personalkostnader

4.2 Regionalt investeringsstöd

4.2.1 Bedömning av ekonomisk utveckling i företag som beviljats regionalt investeringsstöd år 2009 jämfört med övriga näringslivet

Tabell 4.2.1.1 Regionalt investeringsstöd beviljat år 2009 och kontrollgrupper, omsättningsförändring

Företagsgrupp	Förändring i omsättning, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Regionalt investeringsstöd	7 % (-9 % : 49 %) 59	15 % (-8 % : 44 %) 64	8 % (-19 % : 20 %) 63	30 % (-3 % : 75 %) 57
Kontrollgrupp	6 % (-10 % : 37 %) 209	7 % (-8 % : 26 %) 196	3 % (-9 % : 22 %) 182	25 % (-7 % : 70 %) 185
Företag Sverige	4 % (-16 % : 31 %) 202 067	6 % (-15 % : 31 %) 209 867	2 % (-18 % : 27 %) 219 764	11 % (-21 % : 54 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Omsättningsförändringen i stödföretagen har, som median uttryckt, uppgått till 30 procent sett över de tre åren, att jämföra med kontrollgruppens 25 procent samt Sveriges övriga företag som nådde 11 procent. Den procentuella förändringen har varit större i stödföretagen i vart och ett av de studerade åren. Med median menas det mittersta värdet av samtliga observationer. Inom parenteserna redovisas den undre och den övre kvartilen. Inom kvartilerna finns 50 procent av företagen. Det tolkas som att hälften av alla företag som beviljats regionalt investeringsstöd har haft en omsättningsförändring mellan år 2009 och 2010 som varierar från minus 9 procent till plus 49 procent. Således kan man säga att intervallen visar på spridningen av materialet. Siffran under parentesen anger antal företag i den undersökta gruppen.

Tabell 4.2.1.2 Regionalt investeringsstöd beviljat år 2009 och kontrollgrupper, vinstförändring

Företagsgrupp	Förändring i vinst, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Regionalt investeringsstöd	-12 % (-73 % : 139 %) 59	2 % (-71 % : 130 %) 64	-4 % (-107 % : 69 %) 63	30 % (-129 % : 152 %) 57
Kontrollgrupp	7 % (-52 % : 103 %) 209	12 % (-39 % : 97 %) 196	9 % (-39 % : 111 %) 182	22 % (-46 % : 160 %) 185
Företag Sverige	9 % (-61 % : 117 %) 202 067	7 % (-60 % : 109 %) 209 867	-4 % (-71 % : 87 %) 219 764	14 % (-73 % : 140 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.2.1.3 Regionalt investeringsstöd beviljat år 2009 och kontrollgrupper, förädlingsvärdesförändring

Företagsgrupp	Förändring i förädlingsvärde, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Regionalt Investeringsstöd	9 % (-3 % : 45 %) 59	8 % (-2 % : 27 %) 64	4 % (-8 % : 11 %) 63	28 % (0 % : 75 %) 57
Kontrollgrupp	5 % (-2 % : 20 %) 209	5 % (-3 % : 18 %) 196	5 % (-6 % : 15 %) 182	19 % (-1 % : 46 %) 185
Företag Sverige	3 % (-12 % : 21 %) 202 067	4 % (-10 % : 21 %) 209 867	1 % (-14 % : 17 %) 219 764	7 % (-18 % : 39 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

4.3 Regionalt bidrag till företagsutveckling

4.3.1 Bedömning av ekonomisk utveckling i företag som beviljats regionalt bidrag till företagsutveckling år 2009 jämfört med övriga näringslivet

Tabell 4.3.1.1 Regionalt bidrag till företagsutveckling beviljat år 2009 och kontrollgrupper, omsättningsförändring

Företagsgrupp	Förändring i omsättning, år 2009–2010 Median (Kvartiler)	Förändring i omsättning, år 2010–2011 Median (Kvartiler)	Förändring i omsättning, år 2011–2012 Median (Kvartiler)	Förändring i omsättning, år 2009–2012 Median (Kvartiler)
	Antal	Antal	Antal	Antal
Regionalt bidrag till företagsutveckling	12 % (-15 % : 64 %) 1 156	10 % (-16 % : 51 %) 1 230	4 % (-20 % : 37 %) 1 193	27 % (-16 % : 100 %) 1 081
Kontrollgrupp	7 % (-9 % : 30 %) 17 095	6 % (-10 % : 25 %) 16 133	2 % (-14 % : 18 %) 15 038	14 % (-12 % : 52 %) 15 239
Företag Sverige	4 % (-16 % : 31 %) 202 067	6 % (-15 % : 31 %) 209 867	2 % (-18 % : 27 %) 219 764	11 % (-21 % : 54 %) 174 032

Inom parantes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

I likhet med de företag som beviljades regionalt investeringsstöd år 2009 har även de företag som beviljades regionalt bidrag till företagsutveckling samma år haft en bättre omsättningsutveckling än de båda jämförelsegrupperna. Stödföretagen nådde 27 procent omsättningsökning över de tre åren, att jämföra med 14 procent för kontrollgruppen respektive 11 procent för Sveriges övriga företag.

Tabell 4.3.1.2 Regionalt bidrag till företagsutveckling beviljat år 2009 och kontrollgrupper, vinstförändring

Företagsgrupp	Förändring i vinst, år 2009–2010 Median (Kvartiler)	Förändring i vinst, år 2010–2011 Median (Kvartiler)	Förändring i vinst, år 2011–2012 Median (Kvartiler)	Förändring i vinst, år 2009–2012 Median (Kvartiler)
	Antal	Antal	Antal	Antal
Regionalt bidrag till företagsutveckling	23 % (-62 % : 143 %) 1 156	21 % (-52 % : 122 %) 1 230	5 % (-62 % : 100 %) 1 193	44 % (-58 % : 177 %) 1 081
Kontrollgrupp	11 % (-53 % : 119 %) 17 095	11 % (-53 % : 111 %) 16 133	-4 % (-65 % : 83 %) 15 038	16 % (-68 % : 147 %) 15 239
Företag Sverige	9 % (-61 % : 117 %) 202 067	7 % (-60 % : 109 %) 209 867	-4 % (-71 % : 87 %) 219 764	14 % (-73 % : 140 %) 174 032

Inom parantes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.3.1.3 Regionalt bidrag till företagsutveckling beviljat år 2009 och kontrollgrupper, förädlingsvärdesförändring

Företagsgrupp	Förändring i förädlingsvärde, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Regionalt bidrag till företagsutveckling	9 % (-11 % : 40 %) 1 156	5 % (-14 % : 31 %) 1 230	2 % (-17 % : 23 %) 1 193	18 % (-17 % : 73 %) 1 081
Kontrollgrupp	6 % (-6 % : 22 %) 17 095	4 % (-7 % : 18 %) 16 133	0 % (-11 % : 11 %) 15 038	11 % (-10 % : 40 %) 15 239
Företag Sverige	3 % (-12 % : 21 %) 202 067	4 % (-10 % : 21 %) 209 867	1 % (-14 % : 17 %) 219 764	7 % (-18 % : 39 %) 174 032

Inom parantes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

4.4 Sysselsättningsbidrag

4.4.1 Bedömning av ekonomisk utveckling i företag som beviljats stöd till sysselsättningsbidrag år 2009 jämfört med övriga näringslivet
Enligt SCB:s sekretessregler måste minst fem företag ingå för att medianen ska redovisas och minst tio företag för att kvartilerna ska redovisas. Under åren 2009–2012 har få företag och ibland färre än fem, beviljats sysselsättningsbidrag. Bedömningen av utvecklingen gällande omsättning, vinst och förädlingsvärde, av företag som beviljats sysselsättningsbidrag, blir därför inte möjlig över en treårsperiod och ingen tabell redovisas.

4.5 Såddfinansiering

4.5.1 Bedömning av ekonomisk utveckling i företag som beviljats såddfinansiering år 2009 jämfört med övriga näringslivet

Tabell 4.5.1.1 Såddfinansiering beviljat år 2009 och kontrollgrupper, omsättningsförändring

Företagsgrupp	Förändring i omsättning, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Såddfinansiering	2 % (-54 % : 115 %) 185	9 % (-48 % : 86 %) 208	3 % (-58 % : 56 %) 190	39 % (-63 % : 174 %) 166
Kontrollgrupp	9 % (-13 % : 36 %) 2 032	7 % (-14 % : 31 %) 1 928	1 % (-19 % : 22 %) 1 809	16 % (-18 % : 62 %) 1 832
Företag Sverige	4 % (-16 % : 31 %) 202 067	6 % (-15 % : 31 %) 209 867	2 % (-18 % : 27 %) 219 764	11 % (-21 % : 54 %) 174 032

Inom parantes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.5.1.2 Såddfinansiering beviljat år 2009 och kontrollgrupper, vinstförändring

Företagsgrupp	Förändring i vinst, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Såddfinansiering	3 % (-99 % : 83 %) 185	-9 % (-100 % : 85 %) 208	-1 % (-83 % : 73 %) 190	35 % (-124 % : 157 %) 166
Kontrollgrupp	13 % (-52 % : 124 %) 2 032	10 % (-52 % : 111 %) 1 928	-9 % (-69 % : 73 %) 1 809	18 % (-71 % : 142 %) 1 832
Företag Sverige	9 % (-61 % : 117 %) 202 067	7 % (-60 % : 109 %) 209 867	-4 % (-71 % : 87 %) 219 764	14 % (-73 % : 140 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.5.1.3 Såddfinansiering beviljat år 2009 och kontrollgrupper, förädlingsvärdesförändring

Företagsgrupp	Förändring i förädlings- värde, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlings- värde, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlings- värde, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlings- värde, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Såddfinansiering	3 % (-60 % : 106 %) 185	14 % (-34 % : 110 %) 208	-8 % (-68 % : 33 %) 190	29 % (-47 % : 197 %) 166
Kontrollgrupp	7 % (-9 % : 27 %) 2 032	6 % (-9 % : 23 %) 1 928	0 % (-15 % : 15 %) 1 809	12 % (-15 % : 48 %) 1 832
Företag Sverige	3 % (-12 % : 21 %) 202 067	4 % (-10 % : 21 %) 209 867	1 % (-14 % : 17 %) 219 764	7 % (-18 % : 39 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

4.6 Stöd till kommersiell service

4.6.1 Bedömning av ekonomisk utveckling i företag som beviljats stöd till kommersiell service år 2009 jämfört med övriga näringslivet

Tabell 4.6.1.1 Stöd till kommersiell service beviljat år 2009 och kontrollgrupper, omsättningsförändring

Företagsgrupp	Förändring i omsättning, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Stöd till kommersiell service	-2 % (-16 % : 13 %) 203	1 % (-13 % : 13 %) 199	3 % (-11 % : 22 %) 193	4 % (-20 % : 24 %) 188
Kontrollgrupp	6 % (-9 % : 28 %) 2 631	4 % (-10 % : 22 %) 2 452	0 % (-14 % : 14 %) 2 271	10 % (-13 % : 43 %) 2 306
Företag Sverige	4 % (-16 % : 31 %) 202 067	6 % (-15 % : 31 %) 209 867	2 % (-18 % : 27 %) 219 764	11 % (-21 % : 54 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.6.1.2 Stöd till kommersiell service beviljat år 2009 och kontrollgrupper, vinstförändring

Företagsgrupp	Förändring i vinst, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i vinst, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Stöd till kommersiell service	-12 % (-88 % : 99 %) 203	-1 % (-69 % : 91 %) 199	3 % (-67 % : 108 %) 193	-6 % (-91 % : 111 %) 188
Kontrollgrupp	5 % (-52 % : 101 %) 2 631	6 % (-55 % : 96 %) 2 452	-5 % (-65 % : 68 %) 2 271	5 % (-75 % : 113 %) 2 306
Företag Sverige	9 % (-61 % : 117 %) 202 067	7 % (-60 % : 109 %) 209 867	-4 % (-71 % : 87 %) 219 764	14 % (-73 % : 140 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.6.1.3 Stöd till kommersiell service beviljat år 2009 och kontrollgrupper, förädlingsvärdesförändring

Företagsgrupp	Förändring i förädlingsvärde, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i förädlingsvärde, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Stöd till kommersiell service	-1 % (-5 % : 4 %) 203	1 % (-5 % : 6 %) 199	1 % (-5 % : 6 %) 193	0 % (-12 % : 13 %) 188
Kontrollgrupp	5 % (-4 % : 17 %) 2 631	2 % (-7 % : 10 %) 2 452	-1 % (-10 % : 6 %) 2 271	6 % (-12 % : 27 %) 2 306
Företag Sverige	3 % (-12 % : 21 %) 202 067	4 % (-10 % : 21 %) 209 867	1 % (-14 % : 17 %) 219 764	7 % (-18 % : 39 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

4.7 Transportbidrag

4.7.1 Bedömning av ekonomisk utveckling i företag som beviljats transportbidrag år 2009 jämfört med övriga näringslivet

Tabell 4.7.1.1 Transportbidrag beviljat år 2009 och kontrollgrupper, omsättningsförändring

Företagsgrupp	Förändring i omsättning, år 2009–2010 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2010–2011 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2011–2012 Median (Kvartiler) Antal	Förändring i omsättning, år 2009–2012 Median (Kvartiler) Antal
Transportbidrag	4 % (-15 % : 29 %) 537	6 % (-10 % : 27 %) 528	0 % (-19 % : 18 %) 498	11 % (-18 % : 50 %) 499
Kontrollgrupp	3 % (-17 % : 31 %) 1 671	8 % (-12 % : 34 %) 1 535	1 % (-20 % : 22 %) 1 427	13 % (-18 % : 57 %) 1 446
Företag Sverige	4 % (-16 % : 31 %) 202 067	6 % (-15 % : 31 %) 209 867	2 % (-18 % : 27 %) 219 764	11 % (-21 % : 54 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.7.1.2 Transportbidrag beviljat år 2009 och kontrollgrupper, vinstförändring

Företagsgrupp	Förändring i vinst, år 2009–2010	Förändring i vinst, år 2010–2011	Förändring i vinst, år 2011–2012	Förändring i vinst, år 2009–2012
	Median (Kvartiler) Antal	Median (Kvartiler) Antal	Median (Kvartiler) Antal	Median (Kvartiler) Antal
Transportbidrag	19 % (-47 % : 143 %) 537	14 % (-60 % : 110 %) 528	-11 % (-82 % : 77 %) 498	29 % (-74 % : 166 %) 499
Kontrollgrupp	16 % (-64 % : 141 %) 1 671	19 % (-51 % : 148 %) 1 535	-9 % (-77 % : 93 %) 1 427	25 % (-66 % : 171 %) 1 446
Företag Sverige	9 % (-61 % : 117 %) 202 067	7 % (-60 % : 109 %) 209 867	-4 % (-71 % : 87 %) 219 764	14 % (-73 % : 140 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

Tabell 4.7.1.3 Transportbidrag beviljat år 2009 och kontrollgrupper, förädlingsvärdesförändring

Företagsgrupp	Förändring i förädlings- värde, år 2009–2010	Förändring i förädlings- värde, år 2010–2011	Förändring i förädlings- värde, år 2011–2012	Förändring i förädlings- värde, år 2009–2012
	Median (Kvartiler) Antal	Median (Kvartiler) Antal	Median (Kvartiler) Antal	Median (Kvartiler) Antal
Transportbidrag	4 % (-11 % : 19 %) 537	6 % (-6 % : 20 %) 528	-1 % (-15 % : 10 %) 498	9 % (-16 % : 35 %) 499
Kontrollgrupp	2 % (-15 % : 22 %) 1 671	4 % (-10 % : 22 %) 1 535	0 % (-16 % : 14 %) 1 427	9 % (-18 % : 42 %) 1 446
Företag Sverige	3 % (-12 % : 21 %) 202 067	4 % (-10 % : 21 %) 209 867	1 % (-14 % : 17 %) 219 764	7 % (-18 % : 39 %) 174 032

Inom parentes redovisas den undre och den övre kvartilen, 50 % av samtliga företag finns inom intervallet.
Källa: SCB

4.8 Överlevnadsgrad bland stödföretagen

Nedanstående tabell visar på överlevnadsgraden mellan år 2010–2013 hos företag som erhållit företagsstöd under år 2009 och har fortsatt verksamhet åren därefter.

Tabell 4.8.1 Överlevnadsgrad hos stödföretag åren 2010–2013

Stödtyp	Antal stödföretag	Därav aktiva							
		År 2010		År 2011		År 2012		År 2013	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Regionalt bidrag till företagsutveckling	1 475	1 392	94 %	1 367	93 %	1 313	89 %	1 266	86 %
Regionalt investeringsstöd	68	67	99 %	66	97 %	65	96 %	64	94 %
Stöd till kommersiell service	265	252	95 %	240	91 %	228	86 %	217	82 %
Sysselsättningsbidrag	5	5	100 %	4	80 %	3	60 %	2	40 %
Såddfinansiering	263	241	92 %	238	90 %	229	87 %	210	80 %
Transportbidrag	608	573	94 %	552	91 %	532	88 %	511	84 %
Totalt	2 684	2 530	94 %	2 467	92 %	2 370	88 %	2 270	85 %

Anmärkning ovanstående data är ej rensat för fusioner, byte av orgnr, etc. Källa: SCB

Totalt sett har stödföretagen en överlevnadsgrad på 85 procent sett över åren 2010–2013. Om man ser på överlevnadsgraden för åren 2011–2013 och ser år 2010 som basår, som är fallet med tabellen för kontrollgruppen, är överlevnadsgraden för stödföretagen i genomsnitt 90 procent.

4.9 Överlevnadsgrad bland kontrollgrupper

Kontrollgruppen består av företag belägna i samma geografiska område, verksamma i samma branscher och är i liknande storlek som stödföretagen. Företagen i kontrollgruppen har också gjort investeringar i motsvarande storlek som stödföretagen.

Tabell 4.9.1 Överlevnadsgrad hos kontrollgrupper åren 2011–2013

Stödtyp	Antal stöd-företag	Därav aktiva					
		År 2011		År 2012		År 2013	
		Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Regionalt bidrag till företagsutveckling	17 261	17 011	99 %	16 563	96 %	16 134	93 %
Regionalt investeringsstöd	209	205	98 %	198	95 %	195	93 %
Stöd till kommersiell service	2 617	2 554	98 %	2 485	95 %	2 404	92 %
Sysselsättningsbidrag							
Såddfinansiering	2 274	2 250	99 %	2 189	96 %	2 139	94 %
Tranportbidrag	1 671	1 636	98 %	1 600	96 %	1 552	93 %
Totalt	24 032	23 656	98 %	23 035	96 %	22 424	93 %

Anmärkning ovanstående data är ej rensat för fusioner, byte av orgnr, etc. Källa: SCB

Överlevnadsgraden för företagen inom kontrollgruppen uppgår till 93 procent för åren 2011–2013. Kontrollgruppen består av företag belägna i samma geografiska område, verksamma i samma branscher och är i liknande storlek som stödföretagen. Företagen i kontrollgruppen har också gjort investeringar i motsvarande storlek som stödföretagen. Detta gäller de stödtyper som har karaktären av investeringsstöd.

4.10 Analys och slutsatser av jämförande utvärdering

För regionalt investeringsstöd, regionalt bidrag till företagsutveckling samt såddfinansiering kan konstateras att de stödföretag som år 2009 beviljades dessa stöd haft en bättre utveckling än de båda jämförelsegrupperna beträffande samtliga studerade nyckeltal, mellan åren 2009–2012

Företag som beviljats stöd till kommersiell service visar upp en sämre utveckling än både kontrollgruppen och Sveriges övriga företag. Detta gäller för samtliga ekonomiska resultatmått. Att företag som beviljats stöd till kommersiell service visar en sämre utveckling kan förklaras med att stödet i dessa fall inte direkt syftar till ekonomisk utveckling. I fallet med stöd till kommersiell service så handlar det exempelvis i första hand om att säkerställa en viss service bestående av dagligvaruhandel och drivmedel i landsbygd och glesbygd. Att dessa butiker inte läggs ned är av stor betydelse för de boende på orten.

De företag som fått transportbidrag under åren 2009–2012, har ökat sin omsättning om än i något mindre utsträckning än kontrollgruppen. Vinstutvecklingen är däremot bättre än kontrollgruppens. Förädlingsvärdet i stödföretagen har utvecklats likvärdigt med kontrollgruppen och något högre än gruppen företag i Sverige.

Överlevnadsgraden hos stödföretagen har varit högst hos mottagare av regionalt investeringsstöd med 94 procent för åren 2010–2013 och lägst hos företagen som beviljats sysselsättningsbidrag, där överlevnadsgraden endast uppgår till 40 procent. Medelvärdet då vi inkluderar alla stödtyper är 85 procent i överlevnadsgrad för åren 2010–2013.

För att kunna jämföra med kontrollgruppens överlevnadsgrad på 93 procent i medelvärde för alla stödtyper i kontrollgrupperna åren 2011–2013, beräknas nyckelvärdet för stödföretagen enbart för perioden 2011–2013. Överlevnadsgraden för denna period är 90 procent.

Bortser vi från regionalt investeringsstöd så har alla kontrollgrupper haft bättre överlevnadsgrad om vi tittar på respektive stödtyp.

Jämförande utvärdering för sysselsättningsbidrag redovisas inte på grund av färre än fem stödföretag. Det medför även att urvalet av kontrollgrupp försvåras. Uppgifter om överlevnadsgrad är inte ren-sade för fusioner, byte av organisationsnummer eller dylikt.

Kortfattad beskrivning av de olika stödtyper som redovisas i rapporten

Regionalt investeringsstöd

För att främja en hållbar tillväxt i stödföretagen och därmed en hållbar regional tillväxt, får stöd i samband med investeringar lämnas i form av regionalt investeringsstöd. Regionalt investeringsstöd lämnas huvudsakligen till företag, affärsverk eller uppdragsmyndigheter som bedriver verksamhet på marknadsmässiga villkor. Stöd kan beviljas för investeringar i maskiner, byggnader, utbildning, konsulttjänster, informationskampanjer samt forskning och utveckling. Regionalt investeringsstöd kan beviljas av följande tre instanser:

- Länsstyrelserna/landsting/samverkansorgan
- Tillväxtverket (vid större ärenden)
- Regeringen (vid större ärenden)

Regionalt investeringsstöd är ett regionalpolitiskt företagsstöd som syftar till ökad tillväxt och en balanserad regional utveckling. Bidraget är maximerat till procentsatser av den godkända investeringen, i de flesta fall 10 till 35 procent. En individuell prövning av bidragets storlek görs i alla ärenden. Ansökan måste beviljas innan investeringen får påbörjas.

För att beviljas regionalt investeringsstöd ska följande villkor vara uppfyllda:

- Företaget ska vara verksamt i stödområde A eller B. I framförallt stödområde B, men även i vissa kommundelar i stödområde A, är dock möjligheten att få regionalt investeringsstöd begränsad.
- Verksamheten kan bedömas leda till ekonomisk tillväxt och ökad sysselsättning.
- Stödet kan bedömas vara nödvändigt för att investeringen ska kunna göras.
- För att finansiering ska beviljas måste verksamheten bedömas bli lönsam och varaktig.

Det går inte att kombinera regionalt investeringsstöd och sysselsättningsbidrag för samma projekt.

I stödområde B får stöd endast lämnas om det finns särskilda skäl och investeringen bedöms vara av strategisk betydelse eller ha särskild betydelse för den regionala utvecklingen, dock bara då lån inte bedöms kunna täcka kapitalbehovet. Denna begränsning gäller inte stöd

till uppförande och ombyggnad av lokaler för uthyrning eller andra nyinvesteringar i byggnader som bedöms vara av strategisk betydelse.

En individuell prövning av stödets storlek görs i alla ärenden, med hänsyn till investeringens betydelse för samhället, sysselsättningsökning och tillväxt. Hänsyn tas även till typ av investering, investeringskostnad, typ av företag samt i vilket stödområde företaget verkar.

En grundprincip är att ingen ska få mer stöd än vad som krävs för att investeringen ska komma till stånd.

Se förordning (2007:61) om regionalt investeringsstöd

Regionalt bidrag till företagsutveckling

Denna stödform beviljas av länsstyrelserna, landstingen och samverkansorganen. Stödet kan lämnas till små och medelstora företag i glesbygd- och landsbygdsområden i hela landet. Syftet med stödet är att främja en hållbar tillväxt i stödföretagen och därmed en hållbar regional tillväxt.

Stöd till företagsutveckling ska främja tillväxt, sysselsättning och service på landsbygden.

Stödet kan sökas av privatägda små och medelstora företag i glesbygd och landsbygd i hela landet som bedriver verksamhet på marknads-mässiga villkor. Stödet kan också sökas av samverkansprojekt mellan olika intressenter. Vad som räknas som landsbygd respektive glesbygd fastställs av länsstyrelserna.

Stöd ges normalt till samma slags investeringar som för regionalt investeringsstöd. Stödet är avsett för att främja investeringar, ökad sysselsättning och service där verksamheten bedöms bli lönsam och varaktig.

Stödet kan uppgå till mellan 25 och 50 procent av godkänd investering, dock högst 1 200 000 kronor under en treårsperiod. En individuell prövning av stödets storlek görs i alla ärenden

Regionalt bidrag till företagsutveckling kan lämnas antingen som landsbygdsbidrag, landsbygdslån eller som bidrag för hemarbete. Stödet kan också utgå som konsultcheck och mikrobidrag.

Regionalt bidrag till företagsutveckling får lämnas till investeringar i byggnader, anläggningar och maskiner, dock ej fordon, samt till båtar som är nödvändiga för drift av företag i skärgården. Stöd får också lämnas till produktutveckling, marknadsföring och utbildning (mjuka investeringar) om de avser utgifter utöver den normala driften. Se förordning (2000:283) om regionalt bidrag till företagsutveckling.

Stöd till kommersiell service

Stöd till kommersiell service syftar till att främja investeringar och öka sysselsättning, tillväxt och service i gles- och landsbygd. Stödet till kommersiell service lämnas för att befolkningen i servicegläsa

områden skall ha en tillfredsställande försörjning av dagligvaror och drivmedel. Stödmottagare är kommuner och näringsidkare med försäljningsställen för dagligvaror och drivmedel. Stöd kan i vissa fall även lämnas till försäljningsställen för fackhandelsvaror. Stöd till kommersiell service utgår i form av:

1. *Investeringsbidrag* kan beviljas med högst 50 procent av godkända utgifter för inköp, ny- eller ombyggnad eller större reparation av lokal samt för inredning och utrustning. Stöd kan även lämnas för utbildning av butiksägare och anställda inom dagligvaruhandeln.

Investeringsbidrag kan beviljas med högst 85 procent av godkända utgifter för utarbetande av åtgärdsprogram för att förbättra företagets lönsamhet och service, större investeringar i en verksamhet som har ett väl utbyggt serviceutbud eller för investeringar som görs för att komplettera med en sådan service. Stöd med högst 85 procent kan även lämnas för kostnader för samlokalisering med vissa andra typer av företag samt för investeringar som genomförs för att uppfylla krav som ålagts verksamheten genom föreskrifter i lag eller förordning.

2. *Servicebidrag* kan beviljas vid tillfälliga lönsamhets- och likviditetsproblem. Syftet är att hindra eller fördröja nedläggning av företag som är särskilt viktiga för konsumenternas varuförsörjning. Servicebidrag får lämnas under högst tre år till samma företag. I vissa fall kan ett företag som är särskilt viktigt för varuförsörjningen i ett område beviljas bidrag under en längre tid. Servicebidraget uppgår normalt till högst 250 000 kr per år. Bidraget kan dock utsträckas till högst 300 000 kr om butiken har ett väl utbyggt utbud av grundläggande servicefunktioner eller om butiken av servicestrategiskt själ bedöms som betydelsefull.
3. *Statligt hemsändningsbidrag* lämnas till kommuner som helt eller delvis bekostar hemsändning av dagligvaror eller anordnar särskilda inköpsturer till en närliggande butik för hushåll som har stort avstånd eller saknar möjligheter att på annat sätt ta sig till en butik. Hemsändningsbidrag kan lämnas med ett belopp som motsvarar högst 50 procent av kommunens nettoutgift för hemsändningen eller kostnaderna för att anordna inköpsturer. Bidraget får dock inte överstiga 100 kronor per hushåll och inköpstillfälle.
4. *Investeringslån* lämnas i huvudsak för samma ändamål som investeringsbidrag. Se förordning (2000:284) om stöd till kommersiell service.

Sysselsättningsbidrag

Sysselsättningsbidrag kan lämnas till företag för att stimulera till ekonomisk tillväxt och bidra till nya och varaktiga arbetstillfällen i de regionala stödområdena. Bidraget är avsett att täcka allmänna inkörningskostnader i nystartad eller utvidgad verksamhet. Bidraget bevil-

jas av Tillväxtverket eller landstinget i Västra Götaland och kan lämnas till företag, affärsverk eller uppdragsmyndigheter som bedriver stödberättigad verksamhet på marknadsmässiga villkor i stödområde A och B.

I stödområde A får stöd lämnas till nyetablering av verksamhet samt, då det finns särskilda skäl, till andra sysselsättningsökningar som bedöms vara av strategisk betydelse eller ha särskild betydelse för den regionala utvecklingen. I stödområde B får stöd lämnas endast till nyetablering av verksamhet. Det går inte att få både sysselsättningsbidrag och regionalt investeringsstöd för samma projekt. Anställningsstöd från Arbetsförmedlingen kan inte heller kombineras med bidraget.

I stödområde A är stödet maximalt 198 000 kronor för varje ny årsarbetskraft (1650 timmar). I stödområde B är stödet max 120 000 kronor.

Sysselsättningsbidrag beviljas i form av preliminärbeslut. Se förordning (1998:996) om sysselsättningsbidrag. Detta medför att i varje ärende prövas om bidraget är nödvändigt för att åstadkomma avsedd sysselsättningsökning. Syftet med denna regeländring är bland annat att förstärka sysselsättningsbidragets möjligheter att med större effektivitet främja utvecklingen och omvandlingen av näringslivet.

Projektmedel

Projektmedel beviljas av länsstyrelser, landsting, kommunala samverkansorgan och Tillväxtverket. Projektverksamheten regleras av förordningen (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala utvecklingspolitiken.

Projektverksamheten skall grundas på en långsiktig strategi och inriktas mot ekonomisk tillväxt och inomregional balans. Projektverksamhetens syfte är enligt förordningen att konkretisera det regionala utvecklingsarbetet så att de åtgärder som behövs för att nå målen enligt strategin för länets utveckling kan komma till stånd. Projektverksamheten bör så långt möjligt bedrivas i programform. Medlen får inte användas som en allmän resurs i länet eller för åtgärder som skall bekostas av annan statlig finansiering. Medlen får inte heller användas som driftstöd eller för att ensamma finansiera verksamhet som bedrivs av någon annan. Om projektmedel och privata medel samfinansierar en regional utvecklingsåtgärd får projektmedlen uppgå till högst 50 procent av utgifterna för åtgärden. Projekttiden bör normalt inte överstiga 3 år.

Även om projektverksamheten inte innefattar direkt stöd till enskilda företag inriktas en stor del av verksamheten på att skapa en bra infrastruktur och en god miljö för näringslivet samt att stimulera nyföretagande och företagsförnyelse.

I och med strukturfondernas införande i Sverige under budgetåret 1995/96 används projektmedel även till att medfinansiera struktur-

fondsprojekt. Medlen får användas som medfinansiering enligt de riktlinjer som anges i nationella förordningar och i respektive programdokument.

Såddfinansiering

Såddfinansiering är en finansieringsform som har till syfte att förnya näringslivet genom att finansiera utveckling av tekniska produktidéer med stor tillväxtpotential i en inledande fas. Finansieringen kan sökas för projekt som är tekniskt nyskapande och som tar fram nya produkter, processer, metoder och system som kan bli kommersiellt betydelsefulla. Denna finansiering kan sökas av små och medelstora företag.

Såddfinansiering beviljas som bidrag och villkorlån. Finansieringen täcker normalt högst 50 procent av den totala projektkostnaden vilket betyder att den sökande själv skall finansiera resterande del. Om affärsidén bedöms som lovande är anslagsgivaren beredd att ta den första risken. Ingen säkerhet krävs för lånet. En produktidé med god tillväxtpotential är tillräckligt.

Såddfinansiering beviljas av länsstyrelserna, landstingen och samverkansorganen. Se förordning (1995:1254) om statligt stöd till teknisk forskning, industriellt utvecklingsarbete och uppfinnarverksamhet.

Transportbidrag

Transportbidrag kan lämnas för transport av varor till, från eller inom transportbidragsområdet som består av de fyra nordligaste länen. Transportbidrag lämnas för transporter med bil, båt och järnväg. Bidraget kan beviljas för uttransporter av varor som undergått en betydande bearbetning inom tillverkningsindustrin i transportbidragsområdet. Bidrag kan även lämnas för intransporter av råvaror och halvfabrikat som skall undergå en betydande bearbetning i transportbidragsområdet. Intransportbidrag lämnas endast till vissa näringsgrenar. Transportbidrag lämnas för ett halvår i taget i efterhand för de transportkostnader som erlagts till transportör. Transporten måste uppgå till minst 401 km och bidragets storlek bestäms av vilken kommun som produktionsstället är beläget i. Transportbidrag beviljas av Tillväxtverket, se förordning (2000:281) om regionalt transportbidrag.

De nationella prioriteringarna

1. Innovation och förnyelse

Med detta innebär att den regionala konkurrenskraften skall stärkas genom att öka förmåga till innovation och förnyelse. Här ingår insatsområdena innovativa miljöer och entreprenörskap.

A. Innovativa miljöer

- Främja samarbete mellan FoU, näringsliv och offentlig sektor, utveckla initiativ för effektivare samspel inom innovationssystem och kluster.
- Stimulera internationellt kunskapsutbyte och samarbete mellan universitet, högskolor och näringsliv.
- Främja utveckling av regionala profilområden och specialisering.
- Tillvarata naturmiljöer, kultur och kulturarv i utvecklingen av innovativa miljöer.
- Stimulera innovationsförmågan i näringslivet genom att främja kunskapsutvecklingen hos främst små och medelstora företag.
- Förbättra företagens förutsättningar att ta del av kunskapsutvecklingen inom universitet, högskola och forskningsinstitut.
- Utveckla strukturer som stimulerar kunskapsöverföring mellan företag.
- Främja företagens förmåga att utveckla nya produkter och tjänster.
- Främja kommersialisering av forskningsresultat och idéer från universitet och högskola, näringsliv och andra aktörer.

B. Entreprenörskap

- Främja en gynnsam kultur för entreprenörskap och företagande.
- Främja insatser som underlättar nyföretagande.
- Utveckla strategiska samverkansformer mellan företag.
- Stödja företagens kapitalförsörjning där marknaden inte fungerar tillfredsställande.
- Underlätta utvecklingen av ett näringsliv med ökat internationellt affärsutbyte och stärkta positioner på de utländska marknaderna.
- Ta tillvara de möjligheter som ett hållbart utnyttjande av naturresurser skapar bl.a. genom att främja utveckling och ökad användning av förnybara energikällor.

- Använd omställningen till ett mer hållbart energisystem som en drivkraft för teknik-, produkt- och tjänsteutveckling.
- Stimulera en fortsatt utveckling av näringsverksamhet som baseras på naturmiljöer, kultur och kulturarv för att främja en socioekonomisk utveckling
- Stimulera en fortsatt utveckling av natur- och kulturturism.

2. Kompetensförsörjning och ökat arbetskraftsutbud

Åtgärder inom dessa insatsområden syftar till främja kompetensomställning för att så bra som möjligt klara av strukturomvandlingar och möjliggöra för fler personer att komma in på arbetsmarkanden. Insatsområdena är särskilt viktiga för det nationella strukturfondsprogrammet för regional konkurrenskraft och sysselsättning.

A. Kompetensförsörjning

- Utbildningssystemet och tillgång till kompetensutvecklande insatser för anställda och arbetslösa
- Samverkan mellan utbildningssystemet, däribland högskolorna, och det omgivande samhället, så att arbetsmarknadens behov och individers efterfrågan kan matchas
- Kortare yrkesinriktade utbildningarna liksom den kvalificerade yrkesutbildningen är av stor betydelse för regional utveckling.
- Utbudet av olika utbildningsformer och inriktningar ger den enskilde möjligheter att finna de alternativ som bäst passar henne eller honom.
- Den fysiska infrastrukturen för vuxnas lärande är betydelsefull för tillväxt.
- Åtgärder för att minska regionala skillnader som finns i övergångsfrekvenser mellan gymnasieskola, universitet och högskola och utbildningsnivåer.
- Den snabba teknikutvecklingen kräver att de som redan är sysselsatta ständigt kompetensutvecklas för att de svenska företagen inte skall tappa mark.
- Att öka den interna rörligheten inom företag, myndigheter och organisationer blir ett viktigt inslag och en målsättning för denna prioritering.
- Det är även viktigt att öka rörligheten och kompetensflödet mellan olika sektorer i syfte att främja innovation och konkurrenskraft.

B. Ökat arbetskraftsutbud

- Främja sådan kompetensutveckling som säkerställer en omställning av redan sysselsatta så att de inte riskerar arbetslöshet på grund av att de inte har efterfrågad kompetens.
- Underlätta för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att träda in och stanna kvar på arbetsmarknaden genom otraditionella insatser.

- Förebygga och motverka diskriminering och utestängning på arbetsmarknaden.
- Förebygga långtidssjukskrivningar och underlätta en återgång till arbete för personer som är eller har varit långtidssjukskrivna genom innovativa insatser.

3. Tillgänglighet

För att möjliggöra regional konkurrenskraft, entreprenörskap och syster-sättning är ökad tillgänglighet något som eftersträvas, såväl inom landet som till utlandet. Inom denna prioritering ingår insatsområdena regionförstoring och ett utvecklat informationssamhälle.

A. Regionförstoring

- Stärka kopplingen mellan trafikering och infrastrukturåtgärder.
- Utveckla samverkan mellan olika transportslag.
- Utveckla persontransporter som förbättrar tillgängligheten och ökar förutsättningar för regionförstoring.

B. Ett utvecklat informationssamhälle

- Stimulera och underlätta IT- användningen i små och medelstora företag.
- Utveckla produkter och tjänster, såväl privata som offentliga, som syftar till att öka tillgängligheten till, och nyttan av IT för människor och företag.
- Fullfölja bredbandsutbyggnad i gles- och landsbygd.

4. Strategiskt gränsöverskridande samarbete

Den fjärde prioriteringen Strategiskt gränsöverskridande samarbete är av "horisontell karaktär" och avser samarbeten över nationsgränserna främst inom gränsregionala-, transnationella- och interregionala program. Enligt den Nationella strategin ska denna prioritering både komplettera och bidra till att uppfylla de övriga prioriteringarna. Därför innehåller Strategiskt gränsöverskridande samarbete de övriga prioriteringarnas insatsområden.

A. GS – Innovativa miljöer

B. GS – Entreprenörskap

C. GS – Kompetensförsörjning

D. GS – Ett utvecklat informationssamhälle

E. GS – Regionförstoring

F. GS – Ökat arbetskraftsutbud

För att säkra en långsiktig regional konkurrenskraft är ett aktivt förhållningssätt gentemot omvärlden viktigt. Ett aktivt gränsöverskridande arbete kan bidra till att förverkliga den nationella strategin. Prioriteringen innehåller riktlinjer för gränsöverskridande och transnationella program.

- Minimera gränshinder för gränspendlare och näringsliv med gränsöverskridande verksamhet.
- Främja gränsöverskridande nätverkssamverkan mellan företag.
- Utveckla gränsöverskridande samverkanslösningar för att öka tillgången till viktiga samhällsfunktioner.
- Främja fördjupat samarbete över nationsgränser för att stärka innovativa miljöer.
- Bidra till att förbättra kommunikationer mellan de nordiska storstadsregionerna.
- Främja satsningar på sjömotorvägar över Östersjön för att effektivisera transporter inom EU och stärka perifera regioners tillgänglighet.
- Främja samarbete över nationsgränser för ett hållbart och innovativt nyttjande och utveckling av naturresurser, kultur och kulturarv.
- Främja fördjupat samarbete kring miljöproblematiken i Östersjön och Nordsjön.

Nationell ämneskategorisering

Nedanstående lista innehåller 54 ämneskategorier som är uppdelade i 12 ämnesområden. Ämneskategorierna är försedda med en kod (t.ex. 01 A). För respektive ämneskategori finns beskrivet exempel på verksamhet som kan ingå.

Ämneskategorier med exempel på verksamhet

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
01 Innovation		
01A	Stöd till FoU i små och medelstora företag	FoU-tjänster i forskningsparker, teknologiska inkubatorer, universitet, nationella laboratorier (s.k. innovationszoner)
01B	FoU-verksamhet i forskningscentrum	Forskning och utveckling av nya/befintliga produkter och tjänster i forskningscentrum.
01C	Utveckling av förutsättningar för innovation	Förbättra innovationsmiljön genom ökad tillgång på riskkapital, service- och stödtjänster, infrastrukturlösningar, utbildning och kompetensutveckling, fysisk miljö och regelverk.
01D	Främjande av samarbete, kunskapsutveckling och kunskapsutbyte	Stimulera innovationsförmågan i näringslivet och i offentlig sektor. Utveckla strukturer som stimulerar samspel och kunskapsöverföring mellan företag. Klusterutveckling. Utveckla samspel och kunskapsöverföring mellan FoU, näringsliv och offentlig sektor. Stimulera internationellt kunskapsutbyte, bl.a. genom ökat deltagande i EU:s ramprogram. Öka kommersialisering av forskningsresultat.
01E	Investeringar i företag som är direkt kopplat till forskning och innovation	Investering i innovativ teknik till befintliga och nya företag som inrättas av universitet, befintliga FoU-centrum och FoU-företag
01F	Främjande av miljövänliga tjänster, produkter och produktionsprocesser i små och medelstora företag	Stöd till hållbara nya eller bättre produkter och tjänster eller miljövänligare metoder vid framställning av produkter och tjänster.
01G	Övriga aktiviteter som bidrar till att främja innovation	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
02 Entreprenörskap		
02A	Information och rådgivning till små och medelstora företag	Insatser för att förstärka, utveckla eller samordna utbudet av information och rådgivning.
02B	Insatser för att underlätta start av företag	Samordning av nationella, regionala och lokala aktörers utbud av tjänster, bl.a. "endörr-in"-lösningar.
02C	Insatser för ökat internationellt affärsutbyte och stärkta positioner på utländska marknader	Insatser för att främja internationalisering, så som att utveckla och fördjupa samspelet mellan exportrådgivare och regionala aktörer, kommuner och näringslivsorganisationer etc.
02D	Kompetensutvecklingsinsatser för små och medelstora företag	Stöd till mötesplatser, längre utbildningar/kurser m.m.
02E	Kapitalförsörjningsinsatser för små och medelstora företag	Stöd till riskkapitalfonder, lånefonder och garantifonder samt insatser vid uppbyggnad av kreditgaranti-föreningar etc.
02F	Insatser för utveckling av existerande företag	Insatser för att utveckla existerande företag som inte omfattas av 02C-02E.
02G	Övriga åtgärder för att stimulera entreprenörskap	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier, så som attitydpåverkande insatser mm.
03 Informationssamhället		
03A	Infrastruktur för bredbandsnät och telefoni	Utbyggnad av bredbandsnät (fiber, radiolänk m.m.)
03B	Informations- och kommunikationsteknik	Tillgång, säkerhet, samverkan, riskförebyggande åtgärder, forskning, innovation, digitalt innehåll.
03C	Utveckling av produkter och tjänster för medborgarna	e-hälsa, e-förvaltning, e-lärande m.m.

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
03D	Utveckling av produkter och tjänster för små och medelstora företag	Insatser som fokuserar på de möjligheter som finns i att utveckla företagets verksamheter genom ökad användning av informationsteknik. T.ex. e-handel, kompetensutveckling, nätverk.
03E	Övriga åtgärder för att utveckla informationsområdet	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
04 Transport/Regionförstoring		
04A	Samverkan mellan olika transportslag	Insatser som leder till att trafikslagen samordnas och kompletterar varandra bättre samt leder till att de fungerar effektivt över kommun-, läns- och nationsgränser. Ex. kombiterminaler, omlastningscentraler, bytespunkter för persontrafik (såsom resecentra och pendlarparkeringar)
04B	Utveckling av persontransporter som förbättrar tillgängligheten och ökar förutsättningar för hållbar regionförstoring	Åtgärder som skapar bättre resmöjligheter och ökad tillgänglighet på ett hållbart sätt. Exempelvis utformning av kollektivtrafik som bidrar till förbättrade pendlingsmöjligheter och ökat kollektivt resande t.ex. utveckling av regional tågtrafik.
04C	Investering i fysisk infrastruktur	Järnväg, Flygplatser, Vägar, Cykelbanor, Hamnar m.m
04D	Intelligenta transportsystem	Utveckling och införande av system som möjliggör effektivare och säkrare transporter samt smartare planering av transporter. System som kommunicerar med brukaren t.ex. GPS-system som ledning för vägval.
04E	Främjande av miljövänliga transporter	Främjande av transporter som leder till minskad miljöpåverkan genom mindre luftföroreningar och buller. T.ex. kampanjer för övergång från bil- till tågresande.
04F	Övriga åtgärder inom Transport/regionförstoring	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
05 Energi		
05A	Förnybar energi: Vindkraft	
05B	Förnybar energi: Solenergi	
05C	Förnybar energi: Bioenergi	
05D	Övrig förnybar energi	Vattenkraft, geotermisk energi
05E	Energieffektivisering	Energieffektivitet, kraftvärme, energihantering, energiteknik.
05F	Övriga åtgärder inom energi	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
06 Turism		
06A	Utveckling av infrastruktur för turistnäringen	Transportleder och övriga fysiska investeringar för att främja företagande inom turism.
06B	Utveckling av naturarvet	Hållbar utveckling av destinationer i skogar, vattenleder, fjäll osv. Nationalparker
06C	Stöd till marknadsföring och profilering	Destinationsutveckling, samverkansprojekt m.m.
06D	Utveckling av turisttjänster	Kompetensutveckling, samverkansprojekt, inkubatorer m.m.
06E	Övrigt stöd inom turism	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
07 Kultur		
07A	Utveckling av kulturarv och kulturmiljöer som resurs för hållbar regional tillväxt	Fysisk upprustning, marknadsföring, paketering m.m.
07B	Utveckling av infrastruktur för kulturella näringar	Fysiska investeringar, rådgivning, finansiering, kompetensutveckling, inkubatorer m.m.
07C	Främjande av samverkan mellan kultur och näringsliv	Mötesplatser, nätverk, mellanhänder, mäklarfunktioner m.m.
07D	Främjande av kulturbaserad upplevelseindustri	Evenemang, marknadsföring m.m.
07E	Övrigt stöd inom kultur	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
08 Förnyelse av städer		
08A	Insatser för stadsdelars utveckling och attraktivitet	Lokala utvecklingsinsatser, social integration, upprustning, samverkan, nätverk, förebyggande åtgärder, planering av privata och offentliga mötesplatser, planering av stråk som förbinder attraktioner m.m.
08B	Insatser för hållbar stadsutveckling	Hållbar stadsbyggnadsplanering, systemlösningar, bostadsplanering m.m.
08C	Övriga insatser för utveckling av städer	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
09 Service i gles- och landsbygder		
09A	Insatser för att främja dagligvaruförsörjningen	Utvecklings- och kompetensutvecklingsinsatser. Nya distributions- och logistiklösningar.
09B	Insatser för att främja drivmedelsförsörjningen	Utveckling av nya lösningar för drivmedelsförsörjning
09C	Samordning av kommersiell och offentlig service	Utveckling av s.k. servicepunkter där en dagligvarubutik, drivmedelsstation eller annan servicegivare (kommersiell eller offentlig) används som utgångspunkt för service.
09D	Övriga insatser för servicelösningar	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
10 Kompetensförsörjning		
10A	System och strategier för livslångt lärande i företag	Samverkan mellan utbildningssystemet och det omgivande samhället, så att arbetsmarknadens behov och individers efterfrågan kan matchas. Utbildning och tjänster för anställda i syfte att ge dem bättre förutsättningar att anpassa sig till förändringar.

Kod	Ämneskategori	Exempel på verksamhet
10B	Utveckling av särskilda tjänster för anställning, utbildning och stöd i samband med omstrukturering av sektorer och företag.	
10C	Övriga insatser för kompetensförsörjning	Övriga aktiviteter som inte går att passa in i ovanstående kategorier
11A Insatser vid utformning och genomförande av uppföljningar och utvärderingar		
12A Övriga insatser (Insatser som inte passar in i ovanstående delområden och ämneskategorier)		

Länens profilprojekt

Beslutsfattarna i länen har uppmanats att ange och beskriva länets två viktigaste profilprojekt som beviljades projektmedel under 2013. I flertalet av länen finns två organisationer som kan besluta om projektmedel från anslag 1:1. Den organisation som har det huvudsakliga tillväxtansvaret i länet har ansvarat för att redovisa nedanstående uppgifter (uppgiftslämnare anges i parentes nedan).

Blekinge (Region Blekinge)

Projekt 1:	Art & Technology
Projektägare:	Olofströms kommun
Beviljade projektmedel:	749 360 kr
Projektets totala budget:	1 498 720 kr
Övriga finansierare:	Olofströms kommun, deltagande företag
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Projektet syftar till att konstnärer tillsammans med teknikföretag samarbetar med målet att skapa nya idéer, nya produkter samt nå nya marknader. Samarbetet ska utmytna i en kreativ process som ska skapa något helt nytt och som i förlängningen ska utveckla såväl företagen som konstnärerna samt ytterligare sätta regionen på kartan som en innovativ miljö där kultur och teknik möts
Projekt 2:	Ungdomskraft 2013
Projektägare:	Region Blekinge
Beviljade projektmedel:	3 240 000 kr
Projektets totala budget:	6 480 000 kr
Övriga finansierare:	Kommuner (Karlskrona, Ronneby, Karlshamn, Olofström, Sölvesborg), Blekinge läns landsting
Nationell prioritering/ insatsområde:	Ökat arbetskraftsutbud
Projektbeskrivning:	Med utgångspunkt i det påbörjade arbetet i "Ungdomskraft Blekinge" kommer "Ungdomskraft 2013" att ta fram en Utvecklingsplan och aktivitetslista för hur ungdomsarbetslösheten i Blekinge ska halveras till år 2017 och även genom konkreta aktiviteter lägga grunden för att det långsiktiga målet uppfylls.

Dalarna (Region Dalarna)

Projekt 1:	InnoWent 2014
Projektägare:	Stiftelsen Teknikdalen
Beviljade projektmedel:	6 000 000 kr
Projektets totala budget:	13 250 000 kr
Övriga finansierare:	Falu kommun, Borlänge kommun, ALMI, Privat kontant
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse - Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Målet är att skapa tillväxt och utveckling av Dalarnas näringsliv så att fler företag startas och växer i regionen. De områden som man kommer fokusera på under projektiden är: <i>Företagsinkubator:</i> Bibehålla den befintliga plattformen men också vidareutveckla den. <i>Finansiering:</i> Arbeta för ökad tillgång av sådd- och riskkapital i syfte att stimulera företag med tillväxtpotential. <i>Internationalisering:</i> Viktig del i Stiftelsen Teknikdalens arbete med att skapa förutsättningar för affärs- och företagsutveckling. <i>Hållbar affärsutveckling:</i> Sprida och implementera framtaget utbildningsmaterial för hållbar affärsutveckling i egen företagsinkubator och till andra företagsinkubatorer i Sverige. <i>Projekthus:</i> Stärka organisationens förmåga att agera som ett regionalt projekthus.

Projekt 2:	Next Horizon - smart energieffektivt samhällsbyggande
Projektägare:	Region Dalarna
Beviljade projektmedel:	1 250 000 kr
Projektets totala budget:	2 500 000 kr
Övriga finansiärer:	Högskolan Dalarna, Länsstyrelsen, Jernkontoret, Samarkand 2015 AB
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse - Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Syftet är att undersöka om fokusområdet energieffektivt samhällsbyggande kan utgöra en del av Dalarnas RIS3 strategi. Frågan är om det går att samla ett tillräckligt kunskapsområde som är kvalificerad för internationella forsknings- och innovationssamarbeten samt om det finns förutsättningar för en öppen innovationsmiljö för fokusområdet. Målet är att utforma en fullständig ansökan inom fokusområdet energieffektivt samhällsbyggande som kvalificerar sig till EUs forskningsmedel inom Horisont 2020 eller ett sektorprogram.

Gotland (Gotlands kommun)

Projekt 1:	Internationell destinationsmarknadsföring Swedish Gotland 2013-2015
Projektägare:	Inspiration Gotland AB
Beviljade projektmedel:	4 884 000 kr
Projektets totala budget:	9 768 000 kr
Övriga finansiärer:	Visit Sweden, Inspiration Gotland, Gotländska partners, partners i Tyskland, Norge, Finland
Nationell prioritering/ insatsområde:	Strategiskt gränsöverskridande samarbete / Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Projektet syftar till att fortsätta ett redan etablerat samarbete med Visit Sweden, Swedavia, turistnäringsen på Gotland och utländska aktörer för att stärka det gotländska varumärket internationellt. Det övergripande målet är att öka antalet internationella besökare till Gotland året runt. Merparten av marknadsföringsinsatserna görs på den norska, finska och tyska marknaden men också Ryssland.
Projekt 2:	Matlandethuvudstaden 2013
Projektägare:	Region Gotland
Beviljade projektmedel:	200 000 kr
Projektets totala budget:	400 000 kr
Övriga finansiärer:	Gotlands kommun
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Gotland blev utsedd till Matlandethuvudstad 2013 av Landsbyggsdepartementets expertråd. Syftet med projektet är att visa upp Gotland som Matlandet-huvudstad för företagare, privatpersoner och besökare. Matlandethuvudstaden hade en egen monter under Almedalsveckan där Matlandet Gotland visades upp.

Gävleborg (Region Gävleborg)

Projekt 1:	Geo Life Region
Projektägare:	Future Position X
Beviljade projektmedel:	6 000 000 kr
Projektets totala budget:	18 000 000 kr
Övriga finansiärer:	Vinnova
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Projektet fokuserar inom området GEO Health och tillämpningar inom folkhälsa och samhällsutveckling. Visionen för projektet är att Gävleregionen kommer vara en attraktiv plats i världen dit man åker för att få uppleva hur en smart stad är uppbyggd och utvecklas. Där man på plats får inspiration och kunskap om hur man bygger morgondagens hållbara innovativa stad där människans hälsa och livskvalité utvecklas i samklang med samhället och näringslivet. Här ska man få konkreta upplevelser av hur Geografisk IT och GEO Health kommer att förändra vårt samhälle och skapa mer innovativa företag, effektivare samhällsförvaltning och en hållbarare livsmiljö. Syftet är att vidareutveckla de innovativa miljöer som byggts upp i regionen och i samverkan med det regionala innovationssystemet bidra till att ny kunskap och ny kompetens inom GEO Health utvecklas och kommersialiseras.

Projekt 2:	College Gävleborg
Projektägare:	Hälsingeutbildning ekonomisk förening.
Beviljade projektmedel:	5 811 000 kr
Projektets totala budget:	11 811 000 kr
Övriga finansiärer:	Kommuner (Nordanstig, Ovanåker, Ljusdal, Bollnäs, Söderhamn, Hudiksvall, Ockelbo, Hofors, Sandviken, Gävle, Älvkarleby), Gävleborgs läns landsting
Nationell prioritering/ insatsområde:	Kompetensförsörjning
Projektbeskrivning:	Utifrån de nationella kriterierna för Teknik- och Vård och omsorgscollege är syftet att stärka och stödja det pågående kvalitetssäkringsarbetet med de gymnasiala teknik- och omvårdnadsutbildningarna i Gävleborgs län, både inom ungdomsgymnasiet och inom vuxenutbildningen. Grunden för kvalitetsarbetet utgörs av en treparts-samverkan mellan utbildare, arbetsgivare och fackliga organisationer. Regionalt och lokalt utformade processer ska kontinuerligt stämmas av mot varandra för att säkerställa nationell, regional och lokal anställningsbarhet för de som utbildas.

Halland (Projekt1: Region Halland, Projekt 2: Länsstyrelsen i Hallands län)

Projekt 1:	Timbank/Hallands basutbud för näringslivsstöd till nya och etablerade företag 2014-2016
Projektägare:	Region Halland
Beviljade projektmedel:	9 000 000 kr
Projektets totala budget:	Uppgift saknas
Övriga finansiärer:	Deltagande företag
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Timbanken ger kommunerna i Halland möjlighet att erbjuda ett basutbud av rådgivning och stöd till företagsutveckling och finansiering. Tjänsterna utformas efter målgruppens behov och är marknadskompletterande. Kommunerna står för organisationen av mottagande och slussning av entreprenörer till systemet och Region Halland ansvarar för uppföljning och finansiering av de konsulttimmar som erbjuds. 16 konsultföretag har upphandlats inom expert-områdena Affärsidé och Affärsplan, Marknad och Sälj, Ekonomi och Juridik, Produkt- och tjänste-utveckling samt Ledning och Organisation. Timbanken ska erbjuda rådgivning till alla typer av företag. Särskild vikt kommer att läggas vid att nå kvinnor som driver företag samt företag i kulturella och kreativa sektorn. http://timbanken.se/ .
Projekt 2:	Klimatmiljonen
Projektägare:	Länsstyrelsen i Hallands län Klimat-Energisamordningen
Beviljade projektmedel:	300 000 kr
Projektets totala budget:	1 000 000 kr
Övriga finansiärer:	Energimyndigheten
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Länsstyrelsen i Halland utlyste 1 miljon kronor för medfinansiering av klimat- och energiprojekt i Halland, vilket kommer att benämnas Klimatmiljonen. Aktörer i Hallands län kan söka finansiering för projekt i syfte att minska klimatpåverkan genom att dels energieffektivisera och dels snabba på övergången till förnybar energi i länet. Projekt prioriteras som är nyskapande eller av strategisk betydelse, innebär samverkan mellan flera aktörer, stärker lokal- och regional konkurrenskraft samt kan visa resultat som är mätbart i form av minskade utsläpp av CO ₂ . Insatsen möjliggör en strategisk satsning på regionalt klimat- och energiarbete samt energiomställning vilket även är en viktig tillväxtfråga.

Jämtland (Regionförbundet Jämtlands län)

Projekt 1:	Östersund skidstadion - en arena i världsklass
Projektägare:	Östersunds kommun
Beviljade projektmedel:	9 000 000 kr
Projektets totala budget:	33 000 000 kr
Övriga finansiärer:	Östersunds kommun, EU (ERUF)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Tävlingar vid Sveriges nationella skidskyttstadion medger en internationell marknadsföring som återkommer årligen via de TV-sändningar som sker från skidskyttetävlingarna i Östersund. För närvarande görs omfattande investeringar i anläggningen för att motsvara de krav som International Biathlon Union (IBU) ställer på arrangörerna för att få arrangera världscuptävlingar och också vara aktuella som sökande för kommande VM-tävlingar. Projektet omfattar en byggnation av presscentra, provtagningsutrymmen samt kontors och samlingslokaler samt ombyggnation av skjutvall.
Projekt 2:	Export 2.0 ökat sälj för besöksnäringen i Jämtland/ Härjedalen
Projektägare:	Jämtland Härjedalen Turism (JHT)
Beviljade projektmedel:	4 600 000 kr
Projektets totala budget:	9 200 000 kr
Övriga finansiärer:	Skistar AB, Jämtland Härjedalen Turism, Deltagande företag
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	I projektet är avsikten att gemensamt koncentrera insatserna för att skapa resurser så att man starkare når ut på marknaden och syns bättre. Utifrån tidigare erfarenheter som finns har JHT tillsammans med destinationerna valt att i detta projekt prioritera insatser mot Norge och Danmark. Prioriterade målgrupper är målgrupperna "Active Families" och WHOPS (Wealthy Healthy Older People) där naturupplevelsen tillsammans med aktiviteter är de främsta reseanledningarna. Syftet är att locka fler utländska gäster till länet.

Jönköping (Regionförbundet Jönköpings län)

Projekt 1:	Smart Housing
Projektägare:	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
Beviljade projektmedel:	4 000 000 kr
Projektets totala budget:	49 000 000 kr
Övriga finansiärer:	Vinnova, Linnéuniversitetet, Högskolan i Jönköping, Länsstyrelse (Jönköping, Kalmar, Kronoberg), Regionförbund (Södra Småland, Jönköping)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Smart Housing Småland är ett initiativ som möter upp mot ett flertal utmaningar: behovet av nya bostäder, behovet av att bygga yteffektivt, flexibelt, modernt, energieffektivt och hållbart. Smart Housing Småland blir en innovationsmiljö där man, med användaren i centrum, skapar smart boende och hållbar byggd miljö i kombinationen mellan trä och glas. Arbetet börjar i Småland där kunskapen, historiken och råvaran för trä och glas finns men målet är en internationellt ledande innovationsmiljö som på marknaden skapar ett ökat utbud av attraktiva, hållbara och konkurrenskraftiga bostäder.
Projekt 2:	Tillväxtresor på hemmaplan
Projektägare:	Regionförbundet Jönköpings län
Beviljade projektmedel:	3 278 000 kr
Projektets totala budget:	16 135 000 kr
Övriga finansiärer:	Tillväxtverket (EU/ÖKS), Länsstyrelsen i Jönköpings län, Kommuner i Jönköpings län
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Science Park-systemet i Jönköpings län arbetar sedan några år tillbaka med att öka nyföretagandet genom att utveckla mötesplatser, så kallade noder, ute i länet. Tillväxtresor på hemmaplan utgår från det tidigare projektet Tillväxtarenor – utveckling av mottagande och bemötande i Science Park-systemets noder, som bedrevs mellan augusti 2009 och augusti 2012. Där satsade man på att utveckla mötesplatser, så kallade tillväxtarenor, bemannade med affärscoacher i varje kommun. Genom projektet Tillväxtresor på hemmaplan går man nu vidare. Kvaliteten i tillväxtarenorna ska höjas och målgrupperna ska breddas.

Kalmar (Regionförbundet i Kalmar län)

Projekt 1:	Smart Housing Småland
Projektägare:	SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut - Trä
Beviljade projektmedel:	783 000 kr
Projektets totala budget:	6 6000 000 kr (avser år 2013)
Övriga finansiärer:	Vinnova, Linnéuniversitetet, Högskolan i Jönköping, Länsstyrelse (Jönköping, Kalmar, Kronoberg), Regionförbund (Södra Småland, Jönköping)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Smart Housing Småland skapar en innovationsmiljö med bas i trä och glas. Smart Housing Småland vann i juni 2013 Vinnovas Vinnväxtutlysning som innebär finansiering för en innovationsmiljö som skapar smart boende och hållbar byggd miljö med bas i trä och glas.
Projekt 2:	Det entreprenöriella universitetet
Projektägare:	Linnéuniversitetet
Beviljade projektmedel:	250 000 kr
Projektets totala budget:	2 097 000 kr (år 2013)
Övriga finansiärer:	Regionförbund (Kalmar, Södra Småland), Linnéuniversitetet, Tillväxtverket (EU Mål 2), Kalmar kommun, Växjö kommun
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Linnéuniversitetets satsning främjar en mer positiv attityd till entreprenörskap bland alla program-studenter, både kommersiella, sociala och kulturella utbildningsprogram, vilka examineras från det Entreprenöriella Universitetet. Nås flertalet studenter av entreprenörsutbildningar redan under utbildningstiden kan det snabbt ge avtryck i form av ökad dynamik i regionen samtidigt som Linné-universitetet och dess studenters attraktivitet ökar nationellt och internationellt. Även det planerade Centre of Excellence in Entrepreneurship Education som ska stimulera forskning inom entreprenörskap och innovation samt bidra till ökad internationalisering och samverkan med näringslivet är en viktig arena för det regionala entreprenörskapsarbetet.

Kronoberg (Regionförbundet södra Småland)

Projekt 1:	Smart Housing Småland
Projektägare:	SP – Sveriges Tekniska Forskningsinstitut
Beviljade projektmedel:	4 258 000 kr
Projektets totala budget:	49 000 000 kr
Övriga finansiärer:	Vinnova, Linnéuniversitetet, Högskolan i Jönköping, Länsstyrelse (Jönköping, Kalmar, Kronoberg), Regionförbund (Södra Småland, Jönköping)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Projektet har innovationspotential i dess ansats att anta ett helhetsperspektiv på bostadsförsörjnings-systemet och skapa former för tvärsektoriell interaktion och samverkan mellan aktörer inom områden så som entreprenörskap, design, transparanta intelligenta planglas-produkter, nya biobaserade material, byggt teknik, energieffektivt byggande samt industriell produktframtagning och byggande för ökad funktionalitet, attraktivitet och miljöfördelar. Med tydligt fokus på utveckling av en innovationsmiljö inom smarta boendemiljöer där tvärsektoriellt samarbete förutsätts och där samverkan mellan offentlig sektor, akademi och näringsliv står i centrum.
Projekt 2:	Kompetensförsörjningsstrategi södra Småland
Projektägare:	Regionförbundet södra Småland
Beviljade projektmedel:	1 493 000 kr
Projektets totala budget:	4 655 000 kr
Övriga finansiärer:	Tillväxtverket
Nationell prioritering/ insatsområde:	Kompetensförsörjning
Projektbeskrivning:	Projektets övergripande mål är att ta fram en regional kompetensförsörjningsstrategi för Södra Småland som skall samla regionens arbete för en hållbar framtida kompetens- och arbetskrafts-försörjning. Till strategin skall handlingsplaner knytas som tydliggör olika aktörers ansvar och roller för att få arbetet i regionen att drivas mot gemensamt uppsatta mål. År 1 är fokus på framtagande och förankring av en regional kompetensförsörjningsstrategi. År 2 och 3 sker fortsatt förankring av den regionala kompetens-försörjningsstrategin, framtagande av handlings-planer samt implementering av dessa. Parallellt med ovan nämnda indelning kommer arbetet med processutveckling inom tre områden ske.

Norbotten (Länsstyrelsen i Norrbottens län)

Projekt 1:	Ice Music in Swedish Lapland
Projektägare:	Ice Music in Swedish Lapland Ekonomisk förening
Beviljade projektmedel:	1 500 000 kr
Projektets totala budget:	10 914 000 kr
Övriga finansiärer:	Luleå kommun, Norrbottens läns landsting, Kulturdepartementet
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Projektet syftar till att skapa en mångårig kulturell vinterattraktion i Norrbotten bestående av isinstrumentorkester och en iskonserthall. Målsättningen är att en fast destination för iskonserter skapas med stärkt besöksnäring och stärkta kulturella och kreativa näringar som följd.
Projekt 2:	CloudBerry Datacenters
Projektägare:	Luleå tekniska universitet
Beviljade projektmedel:	2 000 000 kr
Projektets totala budget:	9 750 000 kr
Övriga finansiärer:	Norbottens läns landsting, Bodens kommun, Luleå kommun, Vinnova, Ericsson, Vattenfall, Atea Information Management
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Norbotten har fått en unik attraktiv position i Sveriges forskar- och industrivärld genom etableringen av Facebook i Norrbotten och även fått en ny industrigen, s.k. datacenters. Projektet avser att förse datacenter-branschen med kompetens inom området via forskningsuppbyggnad och utveckling av utbildning samt att förnya den svenska industrin som är underleverantörer till dessa datacenters operatörer. Norrbotten har förutsättningar att utveckla nya verksamheter och utveckla befintliga forsknings- och näringslivet därmed stärks Norrbottens konkurrenskraft. Därmed faller projektet inom ramen för "Innovationsstrategi för Norrbottens län 2013-2020" fokusområden/smart specialisering.

Skåne (Region Skåne)

Projekt 1:	Kompetensplattform inkl Teknikcollege
Projektägare:	Region Skåne
Beviljade projektmedel:	1 310 000 kr
Projektets totala budget:	1 840 000 kr
Övriga finansiärer:	Länsstyrelsen Skåne, Kommunförbundet Skåne, Teknikföretagen, EU (ERUF)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Kompetensförsörjning
Projektbeskrivning:	Projektet syftar till att nå en ökad samsyn kring de regionala kompetensförsörjningsfrågorna i Skåne. Detta innebär bl.a. att det inrättas ett sekretariat till det redan etablerade forumet "Kompetenssamverkan i Skåne" (KoSS). Det skall utarbetas en strategi med handlingsplan inom detta område. Frågorna kring kompetens-området skall ytterligare förankras och mobiliseringen kring dessa skall stärkas. Inom projektet skall dessutom flera kunskapshöjande insatser som stärker strategin genomföras. Viktigt led i arbetet är att aktörer utanför KoSS får kunskap om det som forumet arbetar med. Arbetet skall leda till ökad sysselsättning och minskad arbetslöshet och utanförskap.
Projekt 2:	Miljödriven Näringslivsutveckling i Skåne 2013
Projektägare:	Region Skåne
Beviljade projektmedel:	4 500 000 kr
Projektets totala budget:	14 911 000 kr
Övriga finansiärer:	Vinnova, Tillväxtverket, Energimyndigheten, Boverket, Länsstyrelsen Skåne, Västra Götalandsregionen, medlemsföretagen i Sustainable Business Hub, EU (ERUF), EU (Interreg)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Projektet syftar till att vidareutveckla området miljö-driven näringslivsutveckling, som betraktas som ett av regionens viktiga styrkeområden. Klusterorganisation - Sustainable Business Hub - där aktörerna inom detta område samverkar finns redan sedan många år. Region Skåne som utvecklingsaktör utgör en av aktörerna tillsammans med lärosätena i regionen, kommuner samt näringslivet. Projekt ska stärka de miljödrivna affärerna, både i ett nationellt och internationellt perspektiv. Ett viktigt fokus kommer att vara kopplat till området hållbar stadsutveckling. Inom projektet ryms också en satsning med en del andra regioner och nationella aktörer kring det som rör Cleantech Inn. De senaste åren drivs detta av Teknopol, en aktör som finns i Skåne.

Stockholm (Länsstyrelsen i Stockholms län)

Projekt 1:	Främja Quinnors företagande
Projektägare:	Länsstyrelsen i Stockholms län
Beviljade projektmedel:	1 200 000 kr
Projektets totala budget:	6 999 000 kr
Övriga finansiärer:	Tillväxtverket, Länsstyrelsen (ej anslag 1.1), Deltagande företag
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	<p>Avser täckning av delprojekt inom Quinnors företagande för 2013. Länsstyrelsen i Stockholms län har för 2013-2014 beviljats medel från Tillväxtverket med 9 097 560 kr för att medfinansiera affärsutvecklings- och innovations-insatser riktade till kvinnor i Stockholms län inom ramen för programmet "Främja kvinnors företagande".</p> <p>Under 2013 har 10 projekt beviljats medel. Ytterligare sex projekt som beviljats medel 2012 har pågått under året. Enligt återrapportering från de beslutade projekten har programmet medfört att: drygt 13000 rådgivningstimmar genomförts till ca 1100 kvinnor, varav ca 150 kvinnor har utländsk bakgrund, 770 företag har deltagit i olika affärsutvecklingsinsatser, varav 100 företag drivs/äggs av kvinnor med utländsk bakgrund, drygt 120 nya företag har startas under perioden.</p>
Projekt 2:	Astra Zeneca relaterade projekt
Projektägare:	Länsstyrelsen i Stockholms län
Beviljade projektmedel:	540 000 kr
Projektets totala budget:	4 185 000 kr
Övriga finansiärer:	Vinnova, Privat finansiering (Uppsala Life science företag, Skåne Life Science företag, Västra Götaland Life Science företag, Astra Zeneca AB)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	<p>Projektet består av tre närbesläktade småprojekt inom Swedish Toxicology Sciences Institute (Swetox) etablering i Södertälje. För att parera de direkta och indirekta effekterna av Astra Zenecas nedläggning av forskningsverksamheten i Södertälje har Länsstyrelsen i Stockholms län i samverkan med andra regionala och nationella aktörer genomfört en rad insatser inriktade mot life-science för att bygga ett unikt internationellt institut där akademi, industriell forskning och kommersiell verksamhet samverkar.</p> <p>Satsningen har möjliggjorts genom att AstraZeneca har upplåtit sin anläggning och genom ett engagemang från landets universitet och högskolor, liksom från innovationsmyndigheten Vinnova.</p>

Södermanland (Regionförbundet Sörmland)

Projekt 1:	Fler innovationer helt enkelt
Projektägare:	Regionförbundet Sörmland
Beviljade projektmedel:	2 000 000 kr
Projektets totala budget:	21 000 000 kr
Övriga finansiärer:	Kommuner (Eskilstuna, Strängnäs, Nyköping, Katrineholm), Tillväxtverket
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	<p>Syftet med projektet är att bidra till ett starkt innovationsklimat genom att utveckla ett konkurrenskraftigt innovationssystem som sätter idébärens behov i centrum. Projektet ska uppmuntra unga människor över gymnasienivå, personer med utländsk bakgrund och småföretagare att våga förverkliga sina idéer, öka antalet idéer till innovationssystemet samt få fler idéer att bli kommersiella produkter på marknaden, inte minst inom miljöområdet och bland tjänstenäringarna.</p>
Projekt 2:	Destinationsutveckling
Projektägare:	Regionförbundet Sörmland
Beviljade projektmedel:	6 000 000 kr
Projektets totala budget:	2 400 000 kr
Övriga finansiärer:	Regionförbundet Sörmland
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	<p>Besöksnäringen, som är en viktig del av näringslivet, ska fortsätta att utvecklas och skapa attraktions- och konkurrenskraft för länet, dess destinationer och företag. Syftet med projektet är att sörmländska företag som vill och kan utveckla produkter, erbjudanden och affärer ska få större möjligheter att göra detta. Målet är att skapa nya produkter och paket som ska säljas på den internationella marknaden och därmed fler internationella besökare till Sörmland. För att förverkliga det långsiktiga målet i länets besöksnäringstrategi, att fördubbla omsättningen i besöksnäringen, måste ett omfattande destinations-utvecklingsarbete genomföras.</p>

Uppsala (Regionförbundet i Uppsala län)

Projekt 1:	Innovation Akademiska
Projektägare:	Akademiska sjukhuset
Beviljade projektmedel:	6 000 000 kr
Projektets totala budget:	18 566 000 kr
Övriga finansiärer:	Regionförbundet, Vinnova, Almi företagspartner, Uppsala Universitet, STUNS Stiftelse, Uppsala Bio, SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut, Delta Development Technology AB, Ahlford Advokatbyrå AB, Engavility AB, Symbioteq Kvalitet AB, Legal Forward AB, Etteplan Stockholm AB, Ridgeview Diagnostics AB, Exonor Technologies AB, Novus Scientific AB, Technology AB, Uppsala AB, Tools AB, Lutab, Sten Luthander Ingenjörbyrå AB
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Projektets syfte är att innovativa idéer från personalen ska kommersialiseras och hjälpa företag att utveckla ny medicinteknik genom de testbäddsmöjligheter som ges. Innovation Akademiska fungerar som en länk mellan sjukhuset och företagen inom life-science, i samarbete med Uppsala BIO, ALMI och Uppsala Innovation Centre. Sjukhuset vill nu utveckla arbetet för att skapa en volym som möjliggör att verksamheten blir självbärande. De nästkommande åren ska fokus riktas till ökade testbäddsmöjligheter där företag inom medicinteknik samarbetar med vårdens experter för att verifiera krav, utvärdera prototyper och också göra den kliniska utvärdering som krävs för certifiering av produkterna.
Projekt 2:	STUNS Energi
Projektägare:	STUNS
Beviljade projektmedel:	1 160 000 kr
Projektets totala budget:	2 680 000 kr
Övriga finansiärer:	Regionförbundet, STUNS, Tillväxtverket, Energi-myndigheten, Landstingsservice i Uppsala län, Länsstyrelsen i Uppsala län, Uppsala Kommun, Electric Generation AB, Energi Storage AB, Industrihus AB
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	STUNS har drivit Uppsala Energy Initiative (UEI) sedan 2005. Under en period bedrevs verksamheten under namnet Energihuset. Från 2013 sker verksamheten inom ramen för STUNS Energi. STUNS Energi har inkommit med ansökan om medel för två testbäddsprojekt och en bred marknadsdialog. Testbäddsprojekten syftar till att etablera affärsplattformar (kund/leverantörs-plattformar) för affärsutveckling mellan tidiga kunder och leverantörer av nya miljö- och energilösningar.

Värmland (Region Värmland)

Projekt 1:	The Paper Province 2.0 år 2013-2016
Projektägare:	The Paper Province
Beviljade projektmedel:	9 350 000 kr
Projektets totala budget:	43 950 000 kr
Övriga finansiärer:	Vinnova, Länsstyrelsen Värmland, Skogsstyrelsen, Värmlands läns landsting, Privat: The Paper Province
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	I projektet ska projektägaren The Paper Province tillsammans med regionens övriga klustersatsningar, privata och offentliga resurser för forskning och utveckling skapa en storskalig demonstrator som samordnar och demonstrerar bioekonomi i praktiken. En storskalig demonstrator är en sammanhållen och strategisk ansats. I praktiken arbetar olika aktörer tillsammans och anpassar mixen av stödåtgärder för att ta itu med gemensamma samhällsutmaningar eller samhälls-problem på regional nivå. Projektet är utsett till VINNVÄXT-vinnare av myndigheten Vinnova för sin satsning på utvecklingen av ett innovationssystem för en biobaserad samhälls-ekonomi.

Projekt 2:	Etablering av The Interactive Institute Karlstad
Projektägare:	The Interactive Institute Sweden
Beviljade projektmedel:	750 000 kr
Projektets totala budget:	6 000 000 kr
Övriga finansiärer:	Karlstad universitet, Karlstad kommun, The Interactive Institute Swedish ICT AB
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Att säkra och vidareutveckla det övergripande samarbetet mellan The Interactive Institute, Karlstads universitet och relevanta delar av det lokala näringslivet. Målet är att etablera en lokal forskningsavdelning, studio, inom Interactive Institute, Swedish ICT AB lokalt i Karlstad. Projektet kommer framför allt att skapa en arbetsgrupp med ändamålsenliga lokaler för att kunna bedriva fortsatta samarbetsprojekt med partners från Karlstads näringsliv och universitet. Dessa partners kommer att vara avgörande för att resultaten av forsknings- och utvecklingsarbetet ska kunna tas vidare till kommersiella produkter och tjänster.

Västerbotten (Regionförbundet Västerbottens län)

Projekt 1:	Biotech Umeå - ett life sciencekluster för tillväxt av och i företag 2013-2014 (2010-2013)
Projektägare:	Uminova Innovation AB
Beviljade projektmedel:	891 000 kr
Projektets totala budget:	5 262 000 kr
Övriga finansiärer:	Västerbottens läns landsting, Umeå universitet, Uminova innovation, Tillväxtverket (EU Mål 2), Umeå kommun, Totalförsvarets forskningsinstitut
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Projektet ska utifrån regionens förutsättningar, löpande analyser och benchmarking, arbeta med en strategisk ansats, för att bättre synliggöra klustret och dess styrkor: - Utifrån identifierade profilmråden inom forskning och näringsliv profilera klustret gentemot identifierade målgrupper som en internationellt intressant region för en life-scienceindustrin. - Stimulera till ökade investeringar hos SMF inom life- science. - Stimulera till ökad hållbar tillväxt inom och hos life-scienceföretag (huvudsakligen SMF).
Projekt 2:	TräCentrum Norr 2014
Projektägare:	Luleå tekniska universitet
Beviljade projektmedel:	600 000 kr
Projektets totala budget:	6 553 000 kr
Övriga finansiärer:	Skellefteå kommun, Luleå tekniska universitet, Piteå kommun, Länsstyrelsen i Norrbottens län, privata företag
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Inom ramen för projektet ska näringsliv, samhälle samt forskning och utveckling inom regionen samverka för att med trä som bas generera tillväxt, sysselsättning samt hållbar utveckling i regionen. Visionen är att regionen år 2015 har internationellt konkurrenskraftiga företag vars produkter, tjänster och system bygger på identifierade behov, kvalificerad utveckling och ny kunskap när det gäller trä som ledande ingenjörsmaterial i funktionella konstruktioner, byggsystem och inredning.

Västernorrland (Länsstyrelsen i Västernorrlands län)

Projekt 1:	Verksamhetslokalisering inom bank o försäkrings-branschen
Projektägare:	Näringslivsbolaget i Sundsvall AB
Beviljade projektmedel:	735 000
Projektets totala budget:	1 470 000
Övriga finansiärer:	Näringslivsbolaget i Sundsvall AB, Ekonomiforskningsstiftelsen
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Sundsvallsregionen är landets fjärde största centra inom bank och försäkring. Näringslivsbolaget i Sundsvall bedömer att det finns förutsättningar till att locka ytterligare verksamhet inom branschen. En förutsättning för att detta ska bli framgångsrikt är dock ett aktivt och samordnat arbete på flera plan av olika aktörer. Detta för att företagsledningarna ska se nytta med en verksamhetslokalisering och personal ska se de personliga fördelarna med att flytta till regionen. Genom detta projekt ska ett arbetssätt etableras, som sedan andra branscher kan inspireras av och ta efter. Målen är: Att öka antalet anställda inom bank- och försäkringsbranschen i Sundsvallsregionen. Att skapa en modell för fortsatt arbete inom bank- och försäkringsbranschen och för andra branscher. Att på andra sätt öka branschens attraktivitet för de anställda, företagsledningarna och i regionen.

Projekt 2:	KERS
Projektägare:	Mittuniversitetet
Beviljade projektmedel:	2 009 000 kr
Projektets totala budget:	10 465 000 kr
Övriga finansörer:	Energimyndigheten, Mittuniversitetet, Bo Rydins Forskningsstiftelse
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	<p>Projektet ska utveckla en KERS-simulator (broms-energiåtervinning) och en pappersbaserad super-kondensator (SC), som passar till simulatören och samtidigt ta första stegen mot kommersiell och industriell implementering.</p> <p>Det övergripande syftet är att öka kompetensen hos universitet och företag om lagring av elektrisk energi och elektriska lagringsenheter. I första skedet riktar sig detta mot fordonsindustrin, men i senare skede kan denna typ av kunskaper appliceras på en rad olika områden.</p> <p>Projektet syftar också till, att på sikt, möjliggöra produktion av en ny fordonskomponent och system som innehåller denna.</p>

Västmanland (Länsstyrelsen i Västmanlands län)

Projekt 1:	Affärsplan Västmanland
Projektägare:	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Beviljade projektmedel:	3 229 000 kr
Projektets totala budget:	9 232 000 kr
Övriga finansörer:	Mälardalens folkhögskola, Tillväxtverket (EU Mål2)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	<p>Syftet är att analysera innovationssystemet, länets näringsliv och styrkeområden och på basis av detta ta fram en innovations- och näringslivsstrategi för Västmanland samt hur det regionala ledarskapet ska stärkas. Arbetet är strategiskt inriktat och ska vara vägledande för tillväxtfrämjande insatser 2014-2020.</p> <p>Projektet ska också arbeta operativt med två pilot-insatser: hur forskare vid Mälardalens högskola ska stimuleras att kommersialisera sina rön/forskning och testa en ny stödform till små/medelstora företag: forsknings- och innovationscheckar.</p>
Projekt 2:	Digital Agenda för Västra Mälardalen
Projektägare:	Västerås Stad
Beviljade projektmedel:	800 000 kr
Projektets totala budget:	5 776 000 kr
Övriga finansörer:	Kommuner (Eskilstuna, Hallstahammar, Arboga, Skinnskatteberg, Västerås), Västmanlands läns landsting, Tillväxtverket (EU Mål2)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Tillgänglighet – Ett utvecklat informationsområde
Projektbeskrivning:	<p>Utbyggnad av bredband till alla delar av kommunerna i länet är en strategiskt viktig insats i länets RUP. Det skapar förutsättningar för en kraftfull användning av IT i företag och för invånare, inte minst på landsbygd och mindre orter. Projekt Digital Agenda ska skapa förutsättningar för en bredbandsutbyggnad och digital användning i fem kommuner i Västra Mälardalen.</p> <p>Ambitionen är att uppfylla regeringens mål om ett robust och redundanta bredband om 100mb/sek. år 2020. Man vill också planera för att bygga en ring runt Mälaren med bredbandsfiber.</p> <p>Bredbandsstrategiska handlingsplaner ska tas fram för de fem kommunerna liksom mer konkreta planeringsunderlag för en snabb utbyggnad av bredbandslösningar.</p>

Västra Götaland (Västra Götalandsregionen)

Projekt 1:	Gothia Forum för klinisk forskning
Projektägare:	Gothia Forum/Västra Götalandsregionen
Beviljade projektmedel:	6 500 000 kr
Projektets totala budget:	13 265 000 kr
Övriga finansierare:	Västra Götalandsregionen, Privata företag
Nationell prioritering/ insatsområde:	Gränsöverskridande samarbete – Innovativa miljöer
Projektbeskrivning:	Gothia Forum är en gemensam satsning för klinisk forskning och prövning i Västra Götaland och är resultatet av ett unikt samarbete mellan läke-medelsindustrin, medtech-industrin, Chalmers, Sahlgrenska akademien, Sahlgrenska Universitets-sjukhuset och Västra Götalandsregionen. Syftet med Gothia Forum är att skapa direkt och konkret samverkan i utvecklingen för en effektiv och långsiktig hållbar klinisk forskningsmiljö i Västra Götaland med målet att göra Västra Götaland till den mest attraktiva miljön för högkvalitativ forskning i Europa.
Projekt 2:	Nordic Taste & Flavour Centre
Projektägare:	SIK - Institutet för Livsmedel och Bioteknik AB
Beviljade projektmedel:	4 500 000 kr
Projektets totala budget:	13 500 000 kr
Övriga finansierare:	Institutet för livsmedel och bioteknik, Privat
Nationell prioritering/ insatsområde:	Gränsöverskridande samarbete -Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Under 2012 kontaktade Nordfalks och Santa Maria representanter för SIK för att söka hitta en möjlighet att vidga sin mission om ett Västsvenskt Smakcentrum med internationell klass och status. Många möten och träffar genomfördes med representanter för industri, organisationer, lärocenter etc. Resultatet blev en konkret plan för ett Smakcentrum i Göteborg för svensk smakindustri i ett globalt perspektiv. Smak är en upplevd sensorisk kvalitet hos livsmedel. Det är en av de viktigaste egenskaperna för identifiering, differentiering och försäljningsframgång hos ett livsmedel. För att förstå smak och dess påverkan behövs samverkan mellan flera kompetensområden och med andra kunskapscentra i världen.

Örebro (Regionförbundet i Örebro län)

Projekt 1:	Samverkanskoordinator
Projektägare:	Örebro universitet
Beviljade projektmedel:	2 250 000 kr
Projektets totala budget:	4 500 000 kr
Övriga finansierare:	Örebro universitet
Nationell prioritering/ insatsområde:	Kompetensförsörjning
Projektbeskrivning:	Projektets syfte är att bidra till att stärka samordningen i det strategiska regionala samarbetet rörande kompetensförsörjning, arbetsmarknad och studenter. Projektet ska inrätta en ny tjänst, samverkanskoordinator, som i samverkan med andra viktiga aktörer (det regionala näringslivet, offentlig verksamhet och utbildningsaktörerna) ska arbeta operativt och långsiktigt med kompetens- och karriärrelaterade frågor.
Projekt 2:	Utveckling av grönare logistik tjänster
Projektägare:	Regionförbundet Örebro
Beviljade projektmedel:	722 000 kr
Projektets totala budget:	1 704 000 kr
Övriga finansierare:	Energimyndigheten, Tillväxtverket (EU Mål2)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	Projektet ska stärka entreprenörsviljan hos logistikföretag att utveckla grönare logistiklösningar och utveckla en efterfrågan av mer klimateffektiva transportlösningar från företag med stora transportbehov. Effektiva godstransporter är ett viktigt steg för att utveckla Örebroregionen till en grön logistikregion med företag som kan erbjuda mer hållbara logistik tjänster och där stora varuägare och transportintensiva företag efterfrågar mer klimat-effektiva transportlösningar.

Östergötland (Regionförbundet Östsam)

Projekt 1:	Mismatch Arbetets Museum (Jobbcirkus)
Projektägare:	Arbetets museum
Beviljade projektmedel:	800 000 kr
Projektets totala budget:	2 050 000 kr
Övriga finansierare:	Länsstyrelsen i Östergötlands län, Arbetets museum, Svenskt näringsliv
Nationell prioritering/ insatsområde:	Kompetensförsörjning
Projektbeskrivning:	<p>Projektet vill hjälpa dagens unga att reflektera och göra genomtänkta val inför sina framtida yrkesbanor. Sveriges välfärd är beroende av de ungas val eftersom landet kan utvecklas bara om vi har en yrkeskår med rätt utbildning för framtidens arbets- och näringsliv.</p> <p>Huvudsyfte är att genom att producera en utställning på Arbetets museum i Norrköping ge målgruppen metoder och verktyg som gör det möjligt att navigera bland de motstridiga signaler som sänds, att tolka denna information och att underlätta självständigt tänkande. Projektet ska göra det enklare för unga att göra yrkesval som de är nöjda med, som gynnar dem själva och i förlängningen det omgivande samhället.</p> <p>Delsyfte är att undersöka hur yrkesval går till på 2000-talet. En sådan kunskap är till stor hjälp för att utforma strategier för att rekrytera unga till yrkeslivets framtidssektorer. Målet är att samtliga elever i årskurs 8 och 9 i regionen ska besöka utställningen tillsammans med sina studie- och yrkesvägledare.</p>
Projekt 2:	TUB Tillväxt-Utveckling-Behov (Framtidsföretag)
Projektägare:	ALMI
Beviljade projektmedel:	3 000 000 kr
Projektets totala budget:	12 000 000 kr
Övriga finansierare:	Linköpings universitet, ALMI, Tillväxtverket (EU Mål2)
Nationell prioritering/ insatsområde:	Innovation och förnyelse/Entreprenörskap
Projektbeskrivning:	<p>Det finns stor potential till tillväxt i de redan etablerade små och medelstora företagen i Östergötland. Fler företag kan stärka sin konkurrenskraft, och därmed på sikt öka sina försäljningsvolymerna. Samtidigt genomförs det få insatser för att stimulera företag mellan 20 – 100 anställda till att växa trots att potentialen till nya arbetstillfällen är stor.</p> <p>Syftet med projektet är att stödja etablerade företag med stor tillväxtpotential att växa med hjälp av genomförandeinsatser från ALMI, externa konsultinsatser och Linköpings Universitet. Kombinationen av att en stor del av sysselsättningen finns i branscher som krymper och att Östergötland har få växande medelstora företag ger bakgrunden till detta projekt som syftar till att fokusera på att öka sysselsättningen i växande branscher och stödja tillväxten i de medelstora företagen.</p>

**Tillväxtverket arbetar för att
stärka företagens konkurrenskraft.**